The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 6035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
WEDNESDAY, AUGUST 20, 1966.

LATVIJA AMERIKĀ

67. N-RS. SESTDIENA, 1966. G. 20. AUGUSTS 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
6035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U.S.A.
tālrunis 544-4278

Aglonas dievmātes svētki Londonā

Katru gadu 15. augustā visas pasaules katoļticīgās tautas svinēja jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētkus. Šis datums nozīmīgs arī latviešu katoļiem, jo Aglonas baznīca bija veltīta jaunavas Marijas godam, un šai sakarā 40 stundu nepārtraukta dievkalpojumu virkne pulcināja tūkstošiem svētceļnieku no tālienes un tuvienes.

Vasaras briedumam sasniedzot augstāko pakāpi, Latgales lauku sētās nolika pie malas arklus, izkaptis un sirpjus, un ļaužu straume pa baltajiem dzimtenes lielceļiem plūda Aglonas virzienā. Aglona bija Latvijas katoļticīgo ļaužu un it sevišķi Latgales reliģiskās dzīves sirds un dvēsele. Aglonas dievmātes vārdu mācījās pazīt katrs bērns, tiklīdz sāka saprātīgi vērot pasauli, un laicīgās mātes lūgšanas bēdās vienmēr steidzās pie brīnumdarītājas jaunavas Marijas baltajā Aglonas dievnamā.

Ar Aglonas dievmātes ideju saistās arī daudz vecāka — Māras zemes karalienes ideja, kas šodien vieno sirdis kopīgās lūgšanās kā trimdā, tā arī okupētajā Latvijā. Māras zemes karalienes priekšstats nav vairs tikai reliģiskas dabas vien, tam piekrīt jau nacionāla nozīme, kas saistās ar vienu zemi un ar vienu noteiktu tautu. Šis ir viens no visspilgtākajiem piemēriem, ka reliģija veido un stiprina tautas nacionālo eksistenci, nepametot pat tad, kad ļaunums un svešas varas uzspiedušas citus mērķus un citas idejas.

Mozusticīgie ar lepnumu norāda uz savu reliģiju, kas nekad nav bijusi atrauta no zemes. Visas viņu reliģiskās atklāsmes, tradicijas un rituāls saistās ar vienu punktu zemes virsū — Jeruzalemi. Visā pasaulē izkaisītā žīdu tauta, lasot praviešu pavēles un uzmudinājumus neaizmirst savas reliģijas ģeografisko centru, pratusi saglabāt savu nacionālismu, savu vienību un savu vēsturisko kopības apziņu. Nacionālisma ideja nav šķirama no zemes, un žīdu nacionālisms atrod izpausmi bībeles tēlos un to dzīves ģeografiskajā vidē.

Tāpat arī Māras zeme un Māras zemes karalienes ideja savā 750 gadu ilgajā vēstures tecējumā katoļticīgajiem latviešiem vienmēr atgādinājusi viņu piederību vienai tautai un vienam zemes stūrītim. Lūgšanām pārejot no paaudzes uz paaudzi, tās vienoja vecos un jaunos drūmajās verdzības dienās, arī svešumā klīstot, un priekā sveica katru ceļinieku, atgriežoties mājās. Lūgšanas, raidītas cilvēcīgā svētuma tēlam jaunavas Marijas reliģiskajā personā, mācīja cienīt jaunavību, māti un ģimeni arī tieši cilvēcīgajā nozīmē. Japiezīmē, ka katoļticīgo reliģiskajā izpratnē jaunava Marija nekad nenosoda, nekad nerāj, bet vienmēr mīļi aicina un sauc, savā dievišķīgā labumā svētījot arī zemi, kas idejiski nodota viņas aizgādībā.

Kanadas Londonā jau 18 gadu no vietas, tālu no savas dzimtenes, pulcējas katoļticīgie trimdinieki kopīgām lūgšanām jaunavas Marijas brīnumdarītājas gleznas atveida priekšā, aizlūdzot par vergu važās kalto dzimteni un garā pievienojoties svētceļnieku tūkstošiem Latgales Aglonā. Domas viegli ceļo pāri kontinentiem un jūrām, lai vienotu tautu vienas valdnieces priekšā. Kamēr Māras zemes karalienes ideja mājos cilvēku sirdīs, Latvijas katoļi neaizmirsīs zemi, no kuŗas nākuši.

Aglonas dievmātes svētki šogad Londonā notika 13. un 14. augustā. Tajos varēja sastapt ticīgos kā no apkārtnes pilsētām, tā arī no ASV.

Tāls un gaidīts viesis šogad bija bīskaps J. Rancāns, kas, par spīti lielajai gadu nastai, atrada iespēju piebiedroties saviem tautiešiem kopīgajās lūgšanās. Viņa ierašanās jau bija liels notikums pats par sevi. Bīskapa persona katoļticīgajiem latviešiem jau kļuvusi par brīvās dzimtenes personificējumu, un viņa piedalīšanās Māras zemes karalienes godam rīkotajos dievkalpojumos ir sevišķi nozīmīga.

Tālu ceļu pāri okeanam no Beļģijas bija mērojis monsiņors Dr. K. Ručs, trimdas latviešu katoļu garīgās aprūpes vadītājs un pārstāvis pie Svētā krēsla. Monsiņors nesa sveicienus Kanadas latviešu katoļiem no tautiešiem Eiropā un daudz pastāstīja par Vatikāna koncila norisi, kas presē nav iztirzāta. Sevišķi aizkustināja viņa stāstījums par pašreizējā katoļu bīskapa Latvijā Juliāna Vaivoda konsekrāciju Romā un koncila nobeiguma dievkalpojumu, kuŗā pāvests vēlējies, lai bīskaps J. Vaivods stāvētu Sv. Pēteŗa altāŗa priekšā svinīgās svētās misas laikā kā vajātās baznīcas personificējums.

Aglonas dievmātes svētku dievkalpojumu Londonā ievadīja svinīgas vesperes, piedaloties bīskapam J. Rancānam, monsiņoram K. Ručam un prāvestam B. Baginskim. Pēc vesperēm tās pašas baznīcas zālē notika kopīgas vakariņas, kuŗās piedalījās visi ciemiņi — kā lieli, tā arī mazie. Ar priekšnesumiem uzstājās Dindzānu jaunā paaudze no Montrealas, divas meitas un dēls, klavieŗu pavadījumā skaisti nodziedot vairākas dziesmas. Savus dzimtenei veltītos dzejoļus skandēja dzejniece Biruta Senkēviča. Ar prieku varēja vērot daudz jaunās un visjaunākās paaudzes pārstāvju, kas dzīvoja līdz visam notiekošajam no sākuma līdz galam.

14. augustā plkst. 9 rītā notika svinīga Sv. misa, kuŗu celebrēja monsiņors Dr. K. Ručs. Svinības pabeidza ar kopīgām brokastīm.

Par svētku labu izdošanos bija rūpējušies Londonas latviešu katoļu kopas vecākais V. Mičulis ar saviem tuvākajiem līdzstrādniekiem V. Pakuli un V. Lāci. Nav mazi nopelni prāv. St. Mozgam, kas ar savu jaunības pilno enerģiju vieno plašā apkārtnē izkaisītos latviešu katoļus latviskajiem mērķiem. Liels paldies pienākas Londonas katoļu dāmām, kuŗu čaklās rokas rūpējās par skaisti un bagātīgi klātajiem galdiem.

No Londonas šķiroties, ceļotājs paņēma līdz daudz labu jūtu par godu Dievam un tēvu zemei.

T. Puisāns

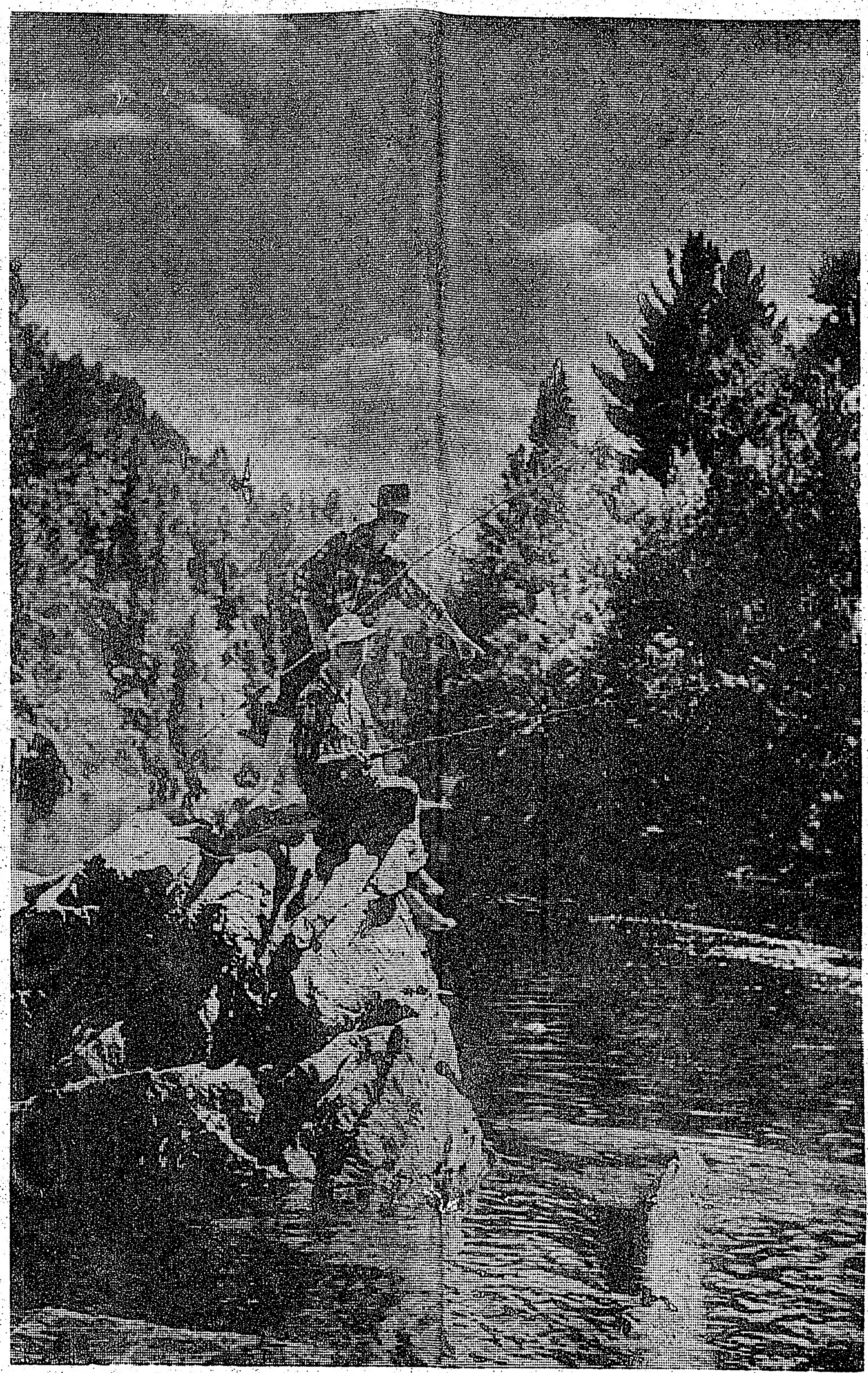

LŪK TUR, — LIELAIS BARS NĀK!
Atvaļinājuma laikā mūsu laikraksta fotografi Jānis Liģers (sēž) un Ādolfs Jānītis kādā no Ontario provinces straujajām upēm, tālu no apdzīvotām vietām, vēro, kā viņu makšķerēm tuvojas reti sastopamu zivju bars. Baltās zivis vietējie iedzīvotāji sauc par sisko, tās ir apmēram siļķes lielumā. Žāvētas tās dabūjamas daudzos delikatešu veikalos.

Aleksandrs Vilks

ATSKATOTIES

Divu milžu interešu un iekāres ēnā dzīvojot, mūsu tautai bieži nācies cilāt ieročus, lai cīnītos par savām tiesībām vai atgainātos no ienaidniekiem, kas tīkojuši mūsu tautas tiesības un brīvību atkal iznīcināt. Tādēļ saprotami, ka pati vēsture mūs rūdījusi cīņām, jo allaž bijis it kā trauksmes stāvoklis un nepieciešamība būt gataviem uz visu.

Arī otrs pasaules karš prasīja latviešu vīru dzīvību. Ar cildenu varonību un pašaizliedzību izpaumi mūsu cīnītāji pierādīja, ka latviešu tautai ir dziļas saknes pašu zemē un tikpat dziļa mīlestība un gatavība paturēt to, kas ir mūsu jau kopš Dieva noliktiem laikiem.

Izejot cauri kaŗa briesmām un grūtībām laika posmā, kad mūsu leģionāri nonāca rietumu pārzinātās gūstekņu nometnēs, arī bija vajadzīga izturība un spēks, lai pārvarētu morālo un fizisko pazemojumu.

Ar paceltu galvu savā ziemciešu dabā, ar cīnītāja drosmi un varēšanu mūsu leģionāri salauza arī šo barjeru, palikdami dvēselē neiedragāti un vareni savā vienības apziņā un kareiviskās uzticības spēkā. Gūstekņu nometnēm apjostie dzelonsteipļu žogi nenomāca viņu dvēseles cīņu par to mērķu atzīšanu, par kuŗu tie cīnījās, bet gan spiesti nolikt ieročus niknākā ienaidnieka priekšā.

Bet arī šī pelēkā un asā nožogojuma leģionāri atkal pārauga jaunos cīnītājos — atkal par to pašu mērķi, bet lietojot citādus ieročus.

Kad 1945. gada decembrī dzima Daugavas Vanagi, to mērķos bija ietilpināta materiālā un kultūrālā aprūpe, cīņa par bijušo kaŗavīru un viņu piederīgo tiesībām. Ar apņēmību un uzupurēšanās gatavību, kādu leģionāri pierādīja daudzajās kaujās, Daugavas Vanagos sapulcētie vīri atsāka darbu, kas izrādījās auglīgs ne tikai pašai organizācijai, bet arī nozīmīgs ar savu saliedētības spēku visai latviešu trimdinieku saimei. Pāri kontinentiem izauga nacionālās rosmes grupas Daugavas Vanagu apvienību un kopu atveidā.

Ja šodien mūsu materiālās un kultūrālās aprūpes laukā panākta zināma nostabilizēšanās, tad no visiem Daugavas Vanagu mērķiem vai darbības sektoriem nozīmīgākais un plašumā dziļākais kļuvis darbs politiskajā plāksnē. To veido, stiprina un ceļ katra doma vai rīcība, kuŗai sakars ar neatkāpīgo prasību pēc brīvas un patstāvīgas Latvijas atjaunošanas.

Ar drošu skatienu pāri gadiem, kas aizgājuši kopš Daugavas Vanagu organizācijas tapšanas, mēs varam pozitīvi liecināt un būt gandarīti par paveikto. Bet ar to nav iezīmēts kāds punkts vai vieta, kur apstāties. Traukšanās uz priekšu, dziļumā un plašumā, ideālismā un pašaizliedzībā ir katras nacionālās organizācijas pirmais un galvenais uzdevums, jo citādi mēs nespēsim dot norēķinu savai tēvzemei par to, ko un cik esam darījuši tās brīvības labā.

Cīnītāja spars mums vajadzīgs arī šodien. Un tas būs absolūti nepieciešams arī darbam un rīcībai nākotnē. Šo aso ieroci mēs nedrīkstam izlaist no rokām, ugunīgo rīku vietā liekot savu sirdsdedzi un tēvzemes mīlestību.

Nav noslēpums tai ziņā, ka Daugavas Vanagu līdzšinējo darbu un neatkāpīgos solījumus nākotnei vērtē tie, kuŗi žņaugos tur mūsu zemi un tautu dzimtenē. Viņiem derdzas mūsu uzdrīkstēšanās cīnīties par to vērtību atgūšanu, kuŗas mūsu zemei un tautai nolaupījuši pasaules kārtības pārstatītāji. Veltīgas pūles sarkano hiēnu gaudām, jo Daugavas Vanagi kopā ar visu trimdā izdzīto latviešu tautas daļu ar katru laika sprīdi kāpina aktivitāti it visās brīvības atgūšanas darba detaļās, lai reiz sasniegtu to, ko gaida mūsu tauta dzimtenē un kas gruzd mūsu pašu dvēselēs kopš brīža, kad atstājām Latvijas krastus.

Šim svarīgajam un atbildīgajam darbam sekmes ir nodrošinātas ar tā nepārtraukītību, jo izaugusi jaunā maiņa, kas mācījusies iesavināt un vadīt Daugavas Vanagu organizācijas mērķiem. To rindas pamazām sarūk, kas stāvēja kūmās Daugavas Vanagiem dzimstot, bet viņu atstātās vietas šodien vairs nav tukšas. Veco dēli un meitas atrod ceļu uz tēvu izveidoto organizāciju, lai tādu pat darbotos ar tādu pašu entuziasmu un lielo mērķu izpratni, kā darīja vecie līdumnieki.

Atskatoties mēs redzam visu paveikto apvārsni. Bet mūsu skatiens vērsts arī uz nākotni, uz priekšu. Šie abi apvāršņi papildina viens otru ar savu gaismu un izredzēm. Pagātne rādījusi pareizi iemīto taku, pa kuŗu mums jānonāk jaunu panākumu kalnā. Mēs to atkal spēsim, ja apzināsimies, ka kaut kas vairāk no sevis jāpaklauj arī kādam cēlākam mērķim. Tā ir cīņa un kāpināta darbošanās Latvijas brīvības labā.

ŽILS VERNS ATGRIEŽAS...

AR ATOMZEMŪDENI NO MONTREALAS LĪDZ PSICHIATRISKAI SLIMNĪCAI BRESTĀ

Kādreizējā Ungārijas gaisa spēku lidotāja un vēlākā Montrealas mechaniķa Jozefa Papa jūrnieka gaitas beigušās. Viņš radīja īstu sensāciju, kad viņu pagājušās piektdienas vēlā vakarā atrada jūrā mazā gumijas laiviņā franču ostas pilsētas Brestas tuvumā. Franču iestādēm J. Paps paskaidroja, ka ieradies pašbūvētā atomzemūdenē no Montrealas, bet, uzsākot atceļu, zemūdene sadūrusies ar apakšūdens klinti un salūzusi. Pēc citas versijas, viņš savu zemūdeni esot nogremdējis, lai viņa noslēpums paliktu nevienam nezināms.

Paps kļuva slavens pag. nedēļas otrā pusē, kad viņa sieva žēlojās policijai, ka vīrs izbraucis uz Angliju pašbūvētā vienvietīgā zemūdenē, pēc tam pazudis bez vēsts. Papa draugi stāsta, ka viņš savu raķešformas zemūdeni iecerējis jau pirms 18 gadiem, bet sācis to būvēt īrētā garāžā Montrealas tuvumā pēc 1956. gada Ungārijas revolūcijas. Paps franču iestādēm izteicies, ka zemūdene dzīta ar kāda no Ungārijas izvesta radioaktīva metalla palīdzību, bet viņa jauno degvielu noraidījuši kā ungāru komūnisti, tā Kanadas aizsardzības ministrija. Zemūdene lielāko ātrumu — 300 jūdžu stundā — spējusi sasniegt 50 pēdu dziļumā, bet tās niršanas spējas ļāvušas operēt pat 1000 pēdu zem jūŗas līmeņa.

Kopš pagājušās piektdienas atklājušies daži ļoti interesanti fakti. Paps pēkšņi atradies Brestā, viņa zemūdene pazudusi, un vesela grupa ievērojamu amerikāņu zinātnieku nolēmuši nogaidīt, iekām izsaka savas domas par „jaunā Žila Verna" veikumu. Vai Paps nokļuva vispirms Anglijā, pēc tam Brestas ūdeņos vadot savu zemūdeni ar 300 jūdžu ātrumu stundā? Kanadas karaliskā jātnieku policija to kategoriski noraida, paskaidrojot, ka okeanam Paps ticis pāri vēl lielākā ātrumā ar holandiešu KLM pasažierlidmašīnu uz Amsterdamu. Biļeti viņš šim lidojumam nopircis jau aprīlī, lai maldinātu kādu uzbāzīgu spiegu, — paskaidro Papa dzīvesbiedre.

Papa vienreizējā trika atrisinājumu negribot sagādāja pats „zemūdeņnieks." Pēc izglābšanās Brestas ūdeņos, viņa kabatā atrada tai pašā dienā datētu dzelzceļbiļeti no Parīzes uz Brestu. To ieraugot un dzirdot par Papa 300 jūdžu stundas ātruma sirojumu zem jūras viļņiem, franču žandarmi viņam sagādāja apmešanos Brestas flotes slimnīcas psīchiatriskajā nodaļā. Tur navigātors atzīts par pilnīgi veselu, tikai turpinot stāstīt par savu zemūdens braucienu. Zemūdeni, kas patiešām eksistējusi, Montrealas policija pašreiz meklē garāžas-būvētavas tuvumā. Neviens, kas būtu palīdzējis zemūdeni noslēpt, vēl nav pieteicies, bet viens pats Paps to nav spējis, jo 28 pēdu garā zemūdene svērusi vairākas tonnas un izgudrotājam un būvētājam izmaksājusi ap 15.000 dolaru.

Pēdējās ziņas no Francijas vēstī, ka Paps no Brestas flotes slimnīcas psīchiatriskās nodaļas nogādāts uz Parīzi, kur viņam Kanadas sūtniecība izsniegs jaunu pasi. Toronto laikraksts „Telegram" samaksājis viņam atceļu uz Montrealu, „piesviežot klāt" arī vēl mazliet kabatnaudas.

Amerikāņu atomzemūdeņu maksimālais ātrums zem ūdens ir ap 40 jūdžu stundā. Paps apgalvo, ka braucis ar 300. Par spīti tam, ASV aizsardzības ministrijas pārstāvji atsacījās atļaut citēt ministra vietnieka atzinumu, ka Papa „sasniegums" ir neiespējams. Kāds flotes architekts gan atļāvies izteikties, ka pašreizējo zināšanu apjomā 28 pēdu garai zemūdenei atomjaudas motori nav iedomājami.

Starplaikā Paps jau atrodas atceļā uz Montrealu — pa to pašu veclaicīgo gaisa ceļu . . . Bet daudzi viņa draugi joprojām pārliecināti, ka Paps paveicis to, ko nevienam vēl nav izdevies. Tagad par viņu neviens vairs nesmejoties.

(Nobeigums 8. lpp.)

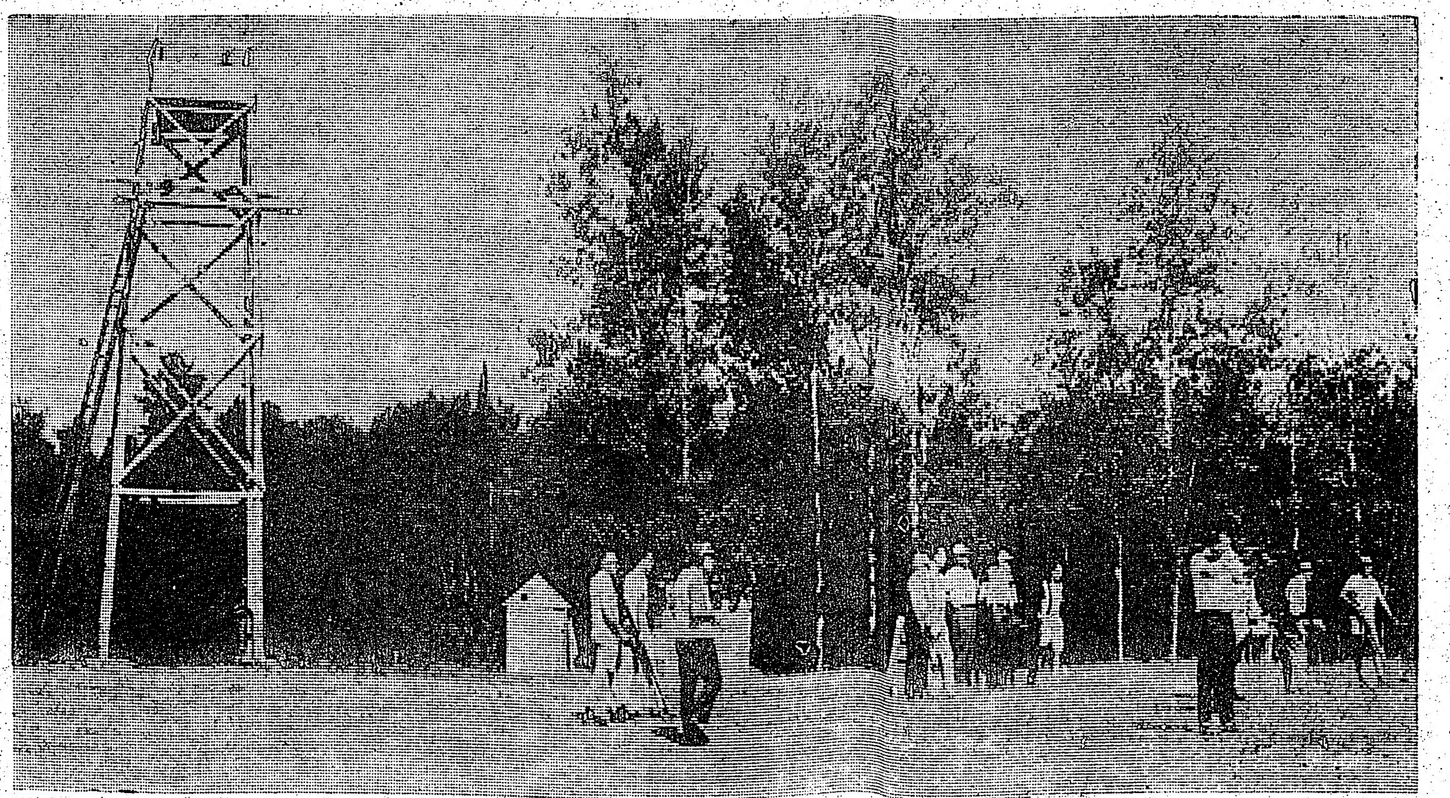

Kopskats TLMM kluba rīkotajās eksternajās šaušanas sacīkstēs: pa labi — šāvēji uguns līnijā, pa kreisi — „pīļu" šaušanai šogad izbūvētais tornis Bērzainē, kas, cik zināms, ir vienīgais Kanadā. Foto: JAK

LASĪTĀJU VĒSTULES

TĀ NEVAR RĪKOTIES!

Vienā no „Latvija Amerikā" iepriekšējiem numuriem „Kūtrais" aicināja mūsu organizācijas sagatavot vēstules ASV senātam Latvijas brīvības jautājuma aktīvizēšanai un pārdot tās tautiešiem par pašizmaksu. Atliktu tikai vēstules parakstīt un nosūtīt. Tas izklausās labi, bet „Kūtrais", kā liekas, tomēr nezina, ko īsti prasa. Man šādas vēstules jau vairākas piesūtītas pa pastu tālāksūtīšanai, bet sūtītāji, — jādomā — apzināti, piemirsuši pielikt klāt aploksni un pastmarku cerībā, ka, pakalpojot viņu mērķim, es šos izdevumus segšu no savas kabatas. Par šādu provokātīvu un neatbildīgu rīcību es izsaku visstingrāko protestu un sašutumu! Ja piesūtīto vēstuļu parakstīšanai es, varbūt, vēl atrastu laiku, adrešu rakstīšanai man laika nav. Šovakar mūsu labāko aprindu kopā ir tradicionālā sanāksme, rītvakar paredzēta zolītes partija, bet parīt man kā makšķernieku biedrības goda biedram jābrauc makšķerēt. Pa kuru laiku lai rakstu adreses?

Pašreiz nevaru atļauties arī izdevumus par pastmarku, jo vakar sieva nopirka kleitu par 200 dolariem, bet nākošnedēļ ir dzimšanas diena, kad kraukšķiem vien vajadzēs pāris simtu. Bez tam pirms gada es jau noziedoju Latviešu nacionālai apvienībai Kanadā 50 centu, drīz pēc tam Amerikas latviešu apvienībai pat veselu dolaru. Nevaru saprast, kur tās mūsu organizācijas visu to lielo naudu liek, jo nupat atkal esot jāsūta vesels dolars arī Daugavas Vanagiem. Šādi uzupurējoties, es vēl piedzīvošu to kaunu, ka Pēteris mani pārspēs, sarīkojot lepnāku vārda dienu!

Protams, ja ASV senāts pieņemtu to rezolūciju (kaut nezinu, kādēļ to īsti vajag), lūdzu atzīmēt arī manu vārdu cīnītāju sarakstā, jo vienreiz viesībās es skaļi pateicu, ka mums visiem jāsadarbojas. Lūdzu atzīmēt, ka lieli nopelni ir arī manai organizācijai, jo mēs šo lietu ne vien pārrunājām, bet mums draudzīgie žurnālisti vēl tikai pag. gadā ierakstīja laikrakstā, ka arī mēs esam par aktīvitāti. Starplaikā savās sanāksmēs mēs sekmīgi jau sesto mēnesi debatējam par to, vai tas, ko Maskavā runā, teikts tikai zināšanai, vai arī tas, kas Maskavā nav pieminēts, ir neizteiktu zināšanu komūnistoloģiskais pamats.

Sašutušais

☆

LA REDAKCIJAI

Paldies par mana rakstiņa iemešanu papīrkurvī. Ļoti žēl, es to biju rakstījis mūsu jaunatnes labā, kādēļ mana adrese šai gadījumā bija absolūti nesvarīga, jo neesmu ne pastāvīgs avīzē rakstītājs, ne Jums prasīju kādu samaksu, nedz arī uzrakstīju kādu ķengu rakstu. Turpretim Jums ir vietas avīzē tik svarīgu notikumu paziņošanai, kā Toronto lielākā dzērāja un pļēgura...

E. S., Toronto

Redakcijas atbilde: Lūdzam piedot, ka augšējās vēstules tālāko domu gaitu varmācīgi pārtraucām, jo sekojošais neapšaubāmi būtu bijis ne vien ķengāšanās, bet pat apvainojums, kas varētu beigties ar tiesas procesu! Ne jau avīzes telpu trūkuma dēļ Jūsu raksts pazuda papīrkurvī, bet gan tādēļ, ka arī preses darbā pastāv rakstīti un nerakstīti likumi, un viens no tiem nosaka, ka anonimus iesūtījumus nepublicē, lai cik pozitīvs būtu to saturs. Tieši tādēļ, ka ar savu rakstu vēlējāties pakalpot jaunatnei un Jūsu izteikto domu redakcija pilnīgi akceptē, nav saprotams, kādēļ slēpāt savu vārdu un adresi pat redakcijai, jo rakstā patiešām nebija nekā negātīva! Lai cik žēl, bet anonimu autoru iesūtījumu „gala punkts" vienmēr bijis un paliks — papīrkurvis.

☆

VAI VĒSTURE ATKĀRTOSIES?

Diezgan bieži lasām trimdas presē par mūsu bērnu literātūru. E. Puķe, LA 30. jūl. numurā pakavēdamies pie šī svarīgā jautājuma, uzskaita plašu bērnu literātūras izdevumu klāstu. Izbrīnu un nesaprašanu tomēr rada viņa aizrādījums, ka „autori jau sen atzinuši, ka, rakstot par pirtiņām, klētiņām, ķipjiem kulbām un izkaptīm, jaunajai trimdā augušajai bērnu saimei vairs nevar kalpot."

Latviešu tautu—no šūpuļa līdz kapam — vada un pavada dzeja un dziesma, bet vecmāmiņa, tāpat vecais tētiņš, stāstot mazai dvēselītei pasakas, teikas, sakāmvārdus, uzdodot mīklas, modina bērna ziņkārību, attīsta asprātību, veicina gara lidojumu—fantaziju... Viss tas rūpīgi krāts gadsimtiem, tikpat rūpīgi sakopots tautas gara apcirkņos — grāmatās. Vai lai to visu aizmirstam, iznīcinām?

Nāk prātā Aspazijas rakstu rojums par 1905. gada nemiera un juku cēlājiem Baltijas provincēs, kuri solīja jaunu pasauli un paradīzi šepat, zemes virsū. „Tie bija," rakstīja Aspazija, „tik pilni nedarbu kā pērkons ar zibeņiem. Pat vissvētākais viņiem nebija svēts: tie grāva vecās paražas, tikumus, tradicijas, ģimeni un pat reliģiju." („Rudens lakstīgala").

Morāle jaunās bērnu literātūras autoriem: „Neaizber veco aku, iekām jaunā nav izrakta!" Bērnu vecākus, audzinātājus un skolotājus brīdinu: „Konsuli! Raugaities, ka valstij nenotiek ļaunums! Ienaidnieks ir vārtu priekšā!"

E. Puķe, tāpat literātūras kritiķis Jānis Rudzītis saka, ka „..likteņīga var izrādīties bērnu literātūras panīkšana..." Šīs bažas būtu liekas un veltīgas, ja E. Puķe, tāpat Jānis Rudzītis atcerētos mūsu literātūras vēsturi ar mūsu tautas lielajām personībām — gara aristokratiem. Kāda tai laikā bija bērnu literātūra? Ābece, garīgie raksti un kalendārs... Tas viss!

Ja rakstot par bērnu literātūru pieminu, ka dēkainais elements saista bērnu uzmanību, kas tiešām tiesa (lai Dievs man piedod grēkus!) visi četri evaņģeliji, apustuļu darbi un Sv. Jāņa atklāsme ir viena nepārtraukta, dažādu aizrautīgu notikumu serija. Šī fakta pareizumu, domāju, pieņems arī E. Puķe un Jānis Rudzītis.

Šī raksta nolūks un gala atzinums: radināsim savus mazos jau no bērna kājas pie Sv. rakstiem, pie Dieva vārda, jo — „tā Kunga bijāšana ir visas gudrības iesākums."

Vecais trimdinieks, Kanadā

★

TARSIS UN NEDALĀMĀ KRIEVIJA

Dr. A. Karps „Latvija Amerikā" 3. augusta numurā cenšas paskaidrot un pārliecināt lasītājus par iemesliem, kas viņu pamudinājuši intervēt no Pad. savienības brīvībā izlaisto V. Tarsi. No Dr. A. Karpa dotā paskaidrojuma var noprast, ka ir vairāki iemesli, kas pamudinājuši uz šo interviju, taču tie maz pamatoti un nepārliecina, jo gaismas vietā lasītāju ved dziļāk mežā un neziņā.

Atmiņas atsvaidzināšanai gribu norādīt uz kādu citu interviju ar Tarsi, kuru izdarījis P. Aigars un kas ievietota „Laika" 9. aprīļa numurā. Ceru, ka šis P. Aigara un V. Tarša sarunas atreferējums nebūs palicis nelasīts Dr. A. Karpam. Uz P. Aigara jautājumu Tarsim, kas notiks ar Pad.savienībā iekļautajām tautām, vai tām paredzēta nacionāla neatkarība, Tarsis atbildēja, ka mazajām tautām mūsu gadsimtā neatkarība nekā nedod, kādēļ militārajā un saimnieciskajā laukā noteikšana paliksot lielajām tautām. Būšot smaga problēma pēc pārmaiņām visas Krievijā ietilpinātās tautas saturēt kopā, taču, lai izbēgtu no chaosa, tas būšot jāpanāk... Un uz P. Aigara jautājumu, vai komūnistu opozicionāri necīnās par brīvību visām, bet tikai savai tautai, Tarsis noteica: „Ms atzīstam kultūrālo un saimniecisko autonomiju, bet armijai un ārpolītikai jāpaliek Krievijas federācijas rokās."

Ar šo atbildi V. Tarsis skaidri un nepārprotami pateicis, ka cīņa par latviešu tautas un Latvijas brīvību un neatkarību ir pilnīgi lieka. Par spīti šai V. Tarša atklātajai valodai, kas, es ticu, nebija nezināma arī Dr. A. Karpam, cienījamais doktors vēl neapmierinās, bet, kā pats saka, tīri psīcholoģiskā nolūkā (lai labāk pazītu, kurš draugs, kurš ienaidnieks, jo ienaidnieku jāpazīstot labāk par draugu) intervē un publicē mazo tautu brīvības noliedzēja uzskatus, pataisot melnu par baltu. Kas gan latviešiem, kuru dzimteni iekarojuši krievi, var būt kopīgs ar krievu, kas skaidri pasaka, ka mazajām tautām brīvība nav vajadzīga?

Iesim tālāk. Ne tikai Tarsis vien norāda un mēģina vērst pasaules uzmanību uz it kā notiekošām pārmaiņām Pad. savienībā, bet to kladzina arī Maskavas pašreizējie valdnieki, nopeldami Staļinu ar visu tā laikmetu. Tikai žēl, ka šo notiekošo „pārmaiņu" rezultātā vēl neviena krievu iekarotā zeme nav atguvusi brīvību. Drīzāk gan otrādi, jo sarkanais zirneklis rāpjas arvien tālāk uz rietumiem un dienvidiem. Šķiet, ka vietā jautājums, kurš aiz kura paslēpies: krievs aiz komūnisma vai komūnisms aiz krieva?

Ja pieņemtu, ka taisnība Tarsim un viņa domu piekritējiem, kas visu vainu uzveļ komūnismam, ne krieviem, tad jājautā, kāpēc daudzas krievu iekarotas Austrumeiropas tautas cenšas atsvabināties no krieviem un visa krieviskā, bet apbrīnojamā kārtā patur komūnismu? Kas notiek Polijā, Ungārijā, Rumānijā, Albānijā, Čechoslovakijā, nemaz nerunājot par Dienvidslaviju un Tito? Nost ar krieviem, bet lai paliek komūnisms; nost ar ļaunāko, lai paliek labākais! Vai no šī fakta neizriet secinājums: ja kādam jāizvēlas krievs vai komūnisms, tad tomēr labāk dzīvot ar komūnismu? Interesanti zināt, kā Dr. A. Karps šādai atziņai pieietu no psīcholoģiskā viedokļa? Kāp apspiestās Austrumeiropas tautas — poļi, ungāri, rumāņi, albāņi, čechi un dienvidslavi neiet kopā un roku rokā ar (pēc Dr. A. Karpa atziņas) apspiestajiem krieviem? Ciešanas un sāpes, ja tās kopīgas, kā šai gadījumā, taču parasti vieno. Bet — kā par brīnumu — šoreiz tās attālina!...

Neesmu psīchologs, bet man kā parastajam mirstīgajam šķiet, ka šoreiz katram būs savas un pavisam citas sāpes: vienam lielummānija un tieksme laupīt otra mantu un zemi, bet otram sāpes par nolaupīto un atņemto.

Nav gluži tā, ka esmu pilnīgā opozicijā cienījamam Dr. A. Karpam. Pilnīgi pievienojos viņam vienā atziņā, un proti: garīgās attīstības un spēju ziņā pastāv neaprēķināma dažādība, tāpat kā polītiskās nostājas ziņā variācijas ir lielas...

Galu galā, varbūt, taisnība vien ir, ka nav svarīgi, no kuras puses mēs katrs Latvijā ieiesim — no Liepājas vai Daugavpils; galvenais ir, ka gatavojamies gājienam...

Nevaru teikt, ka itin nekā nevarēju mācīties no Dr. A. Karpa piezīmēm. No tām mācījos pazīt draugus, jo bieži gadoties, ka draugs esot bīstamāks par ienaidnieku.

J. Norietis, Vankuverā

Redakcijas piezīme: Dodam vēlreiz vārdu Dr. A. Karpam, ja viņš vēlas augšējās vēstules autoram atbildēt, bet tālāku polemiku abu oponentu starpā pēc tam izbeidzam.

☆

VĒL PAR JAUKTĀM LAULĪBĀM UN TO TRAĢIKU

Mēs, rakstu autori, allaž priecājamies par lasītāju vēstulēm un aizvien brīnamies par to, ka tiekam pārprasti. Tas jāattiecina arī uz „Latvija Amerikā" 6. augustā iespiesto M. L. vēstuli, kas man piedēvē to, ko neesmu nedz domājis, nedz arī teicis. Tādēļ, lai novērstu pārpratumus, vēlos vēlreiz izcelt savus uzsvērumus, kas vērtēja jaukto laulību veidus agrākos un tagadējos laikos un izcēla traģisko lomu, kuru uzņēmušās sievietes.

Mani galvenie aprādījumi bija šādi: Romas vēsturi ievada teika par sabīniešu nolaupīšanu, ko ar viltu un varu bija izdarījuši romieši, bet tagad laiki mainījušies un sabīnietes pašas laupa romiešus ar saviem sieviešu ieročiem. (Tā arī ASV un Kanada padarīta par jauktu laulību zemēm, kā to konstatējusi M. L.). Atstāstot Euripida traģēdijas „Trojas sievietes" saturu, aprādīju, ka, mācoties no tā laika paraduma, pēc uzvaras kaujas laukā nogalināja arī gūstā saņemtos vīrus un zēnus, bet sievas un jaunavas paturēja sev; pie tam kaujā kritušā karaļa Hektora sievai bija paziņots jauns un liels „gods", ka viņa drīz vien varēs greznot uzvarētāju karaļa gultu. Tā bija toreiz, bet tagad daudz kas mainījies tai ziņā, ka daudzas jo daudzas eiropietes (un arī mūsu zemes meitas) pēc tam, kad kara laukā bija palikuši vīri, tēvi un brāļi, pašas kāpušas uzvarētāju gultās bez jebkāda pamudinājuma, kāds, varbūt, bija vajadzīgs agrākajos, senās traģēdijas laikos.

Te taču viss skaidrs, jo rietumnieki paši bija tie, kas ar savu palīdzību ļāva Staļina vīriem sagraut mūsu zemi, daudzus nogalināt un vēl vairāk aizvest verdzībā. Un par to rietumnieki saņēmuši un turpina saņemt, arī tālākajās paaudzēs, prēmiju no eiropiešu sievām un meitām, kas pašas bieži neapzinās šo likteņa traģēdiju.

To apliecina arī M. L. vēstule. Viņa sacīto nav saskatījusi vai arī nav vēlējusies saskatīt, savā atbildes rakstā notēlojot ļoti jūsmīgi un idilliski jauno „sabīniešu" došanos jauno iekarotāju rokās. M. L. savā vēstulē arī apšauba, ka sieviete (arī sveštautietes) varētu pārdzimt laulībā. Uz to jāatbild, ka sieviete parasti piedzimst *divas reizes*: otrā piedzimšana (vai pārdzimšana) ir laimē, mīlestībā, laulībā. Un beidzot, M. L. nav izpratusi manu nostāju, tās dziļāko nozīmi: ja latvietis apprec sveštautieti, tā lielā mērā bijusi un varēs būt latviešu vīru un jaunekļu atmaksa un revanšs pārāk čaklajām un ātrkājainajām sabīnietēm. Pie tam jāuzsver, ka viss nav ņemams tik viegli, kā viena otra meitu māte un arī M. L. iedomājusies, jo visam apakšstrāvu veido dziļa nacionāla traģēdija, smaga jaunās dzīves traģika.

Edv. Mednis, Ņujorkā

LATVIJA
AMERIKĀ

67. N-RS. SESTDIENA, 1966. G. 20. AUGUSTS.

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Žanis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 8, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $4.40 par 1 collas slejas telpu.

KATĪNAS MASU SLEPKAVĪBA JAUNĀ ATTĒLOJUMĀ

„Time Stopped at 6:30" by Thaddeus Wittlin, 317 lp., cena 6.25 dol., The Bobbs-Merril Co., Inc. (Kanadā — Thomas Allen Ltd.) izdevums.

Autors ir poļu tautības rakstnieks, kas pats bijis ieslodzīts Pad. savienības cietumos un nometnēs. Viņš sarakstījis kaut ko līdzīgu reportāžas romānam, bet darbs nav izdomāts romāns, bet gan stāstījums, kas cieši pamatojas autora pieredzē un saskan ar oficiālajiem Katīnas masu slepkavības izmeklēšanas materiāliem, galvenokārt ASV kongresa izmeklēšanas komisijas ziņojumiem un tajos minētajiem dokumentiem. Tā šis darbs apvieno sevī kā beletristiku, tā arī nopietnus un pārbaudītus pierādījumus, kas attēlo Pad. savienības šai gadsimtā pastrādāto lielāko masu slepkavību, nogalinot poļu virsniekus un inteliģences pārstāvjus. Paši čekisti atzinuši, ka šo noziegumu neesot vajadzējis pastrādāt, tā esot bijusi „kļūda"... Bet tūkstošiem poļu virsnieku par šo „kļūdu" bija jāsamaksā ar savu dzīvību. Savas īpatības dēļ šis darbs lasās ne vien vieglāk par oficiālajiem ASV kongresa komisijas nopratināšanas materiāliem, bet arī par speciāliem vēsturiskiem šī drausmīgā nozieguma attēlojumiem, kādēļ šo grāmatu ieteicams pasniegt tiem mūsu patvēruma zemju polītiķiem, kuriem vēl nav skaidras jēgas par krievu komūnisma īsto būtību...

AKL

Eduarda Vingra viņete un ilustrācijas

(125. turpinājums)

Eju uz jūras krastu izraudāt savas sāpes, kas nu atkal tik nepanesami smagas.

Mīļā, mīļā vecmāmiņa! Tik ļoti vēlējos tavu mīlestību, tavus labos darbus atlīdzināt . . . Tavas vecumdienas atvieglot, padarīt gaišas un saulainas . . . Nu tevis vairs nav. Es nedrīkstu tevi pat pavadīt pēdējā dusā, ieģērbt un izvadīt tā, kā biji vēlējusies . . . Ielikt sastrādātajās rokās dziesmu grāmatu, zem spilvena — dzimtās sētas zemi . . . Cik dīvaina gan dzīve.

Jūra šalc un putō pie manām kājām. Tā pati jūra, kuras viļņi apskalo arī brīvo zemju krastus . . .

Sēžu viena uz akmens liedagā un cīnos ar sāpēm, kas dedzina krūtis, un ar ilgām, ar ilgām pēc brīvības un cilvēciskas dzīves.

⁂

Sešas stundas dienā pavadu ambulancē. Piedevām man jāizdara vizītes pie 15 pacientiem, kas venerisko slimību akūtā stadijā vai smagu ādas slimību gadījumos ievietoti mazajā ādas nodaļā. Venerisko slimnieku skaits ir liels. Ostas pilsētās tas vienmēr tā esot, — skaidro kollēgas.

Ambulancē man palīdz feldšere Tamāra Ivanovna. Viņa ir krieviete, taču ļoti saprātīga un čakla palīdze. Pilnīgs pretstats viņai ir nodaļas māsa Marija Petrovna ,kas nemitīgi sajauc medikamentus un piedevām ir izteikta slinka, netīrīga un ar ļoti niecīgām medicīnas zināšanām. Reiz viņa vitamīnu vietā vairākām pacientēm muskulī bija iešļircinājusi kalcija chloridu, kas injicējams vienīgi vēnā, tā radot audu nekrozi. Kad māsu brīdināju, viņa apsolījās citā reizē būt uzmanīgāka.

Tomēr nav pagājusi ne nedēļa, kad mani steigā aizsauc pie kādas jaunas sifilisa pacientes, kas atrodas smagā šoka stāvoklī. Kad izjautāju Mariju Petrovnu, viņa bezpalīdzīgi rausta plecus. Tikai tad, kad ieraugu uz grīdas nomesto lielo kardiazola ampulu, māsa atzīstas, ka iešļircinājusi slimnieces vēnā visu tās saturu.

„Marija Petrovna," sadusmota vaicāju, „kad jūs reiz beigsit savu patvarīgo rīcību? Kādēļ jūs pacientei devāt šo līdzekli?"

„Paciente sūdzējās, ka viņai slikta dūša . . . Teicu, ka palīdzēšu. Gribējās redzēt, vai vēl protu vēnā špricēt. Domāju, tāds nekaitīgs sirds līdzeklis . . ."

„Jūs spēlējāties ar cilvēka dzīvību! Vai nezināt, ka venozās injekcijas, ja tādas nepieciešamas, drīkst izdarīt tikai ārsts?" jautāju un pārmetu reizē.

„Ak ko! Frontē es drīkstēju arī vēnās špricēt."

„Še nav fronte," pārtraucu māsu. „Ja jūs tā turpināsit, mēs nevarēsim sastrādāties. Būšu spiesta runāt ar biedri Kučumovu."

„Ar Kučumovu esmu jau izrunājusies," augstprātīgi atbild Marija Petrovna. „Es viņai pateicu, ka jūs mani neciešat, jo esmu krieviete. Biedre Kučumova tūlīt saprata, cik man grūti, jo še visai vadībai zināms, ka esat krievu nīdēja . . ."

Man vairs nav ko teikt. Mani pārņem gandrīz vai izmisums nepamatoto pārmetumu dēļ. Kā lai strādāju šādos apstākļos?

Patiešām, pēc dažām dienām mani izsauc uz veselības daļu. Saņemu no Kučumovas brīdinājumu par vairākkārtēju netaisnu izturēšanos pret krievu māsu. Visu, ko es saku, Kučumova atraida ar nepacietīgu rokas mājienu, liekot man apklust.

Kad sarūgtināta atstāju veselības daļu, mani panāk Marga. Viņas darba stundas beigušās.

„Marija nemaz nav beigusi māsu skolu," viņa stāsta. „Kaŗa laikā bijusi frontē kā plintniece, tad palīdzējusi ambulancē aptīrīšanas darbos un uzdienējusi par māsu ar to, ka kļuvusi kaŗa ārsta mīļākā . . . Bez tam viņa sastāv partijā."

„Kāda man daļa par viņas piederību partijai?" es dusmojos. „Es prasu tikai atbildīgu māsas darbu. Bez tam — ja viņai nav māsu skolas diploma, tad taču nevar ieņemt māsas vietu!"

„Kādreiz jau viņai nāksies aiziet, bet kamēr še valdīs Dechterevs un Kučumova, tikmēr strādās arī šī māsa. Tie abi burtiski pieturas pie nerakstītā komūnistu likuma, ka strīdā starp partijas cilvēku un bezpartejisko taisnība vienmēr partijas piederīgajam, jo tas taču ir godīgs, taisnīgs, morālisks, spējīgs . . . Ja jūs abas būtu partijā, jūsu lietu izšķirtu, uzklausot abas kā līdzīgas. Par Mariju sūdzības bijušas bez gala. Sūdzējies arī Dr. Kundziņš, tāpat tava priekšgājēja Dr. Grigorjeva. Bet — arī viņi nesastāvēja partijā..."

„Atstājot to visu pie malas, paliek taču tomēr vēl diploma trūkums," es norādu.

„Viņa te iesāka strādāt vēl kaŗa laikā — par māsas vietas izpildītāju līdz turpmākam. Ar to pietiek. Lai viņu izmestu, Marijai jāsaņem trīs rakstiski, ar rīkojumu izteikti rājieni. Bet līdz šim neviens ārsts nav pat līdz rīkojuma ierosinājuma nodošanai veselības daļā ticis, jo no bezpartejiskā Kučumova šādus iesniegumus nepieņem. Rakstisko rājienu izsaka veselības daļa," Marga skaidro.

„Nu, tad jau es nekad no šīs māsas muļķībām netikšu vaļā!" rezignēti izsaucos.

„Domāju, ka ne," mierīgi piekrīt Marga.

Tā arī ir. Visu laiku, kuru nostrādāju Ventspilī, pat vēl pēc manas aiziešanas dispanserā darbojas Marija.

Turpmāk cenšos pēc iespējas visu, arī tiešo māsas darbu, padarīt pati. Reizēm lūdzu nepieciešamo nokārtot ambulances māsu Tamāru. Māsai Marijai tas īsti pa prātam, jo viņa vismīļāk pat dežūras laikā guļ uz dīvāna un lasa kādu banālu mīlestības romānu, kaut arī tas „īstenai padomju māsai" nepiedienīgi, no partijas viedokļa raugoties.

⁂

Reizi vai divas nedēļā man piekrīt dežūra lielās slimnīcas uzņemšanā. Tik daudz saskares man ar Dechtereva valstību tomēr palicis. Ātrā palīdzība atved visdažādākos gadījumus — gan slimniekus, kas nozīmēti uzņemšanai noteiktā nodaļā, gan arī tādus, kuŗus ārsts vēl nav izmeklējis. Svētdienās visvairāk ierodas kautiņu dalībnieki ar ievainojumu brūcēm. Toties naktīs parasti darba pilnas rokas ir sieviešu nodaļā, jo tā sauktie abortus incompletus — daļējie aborti — notiek viens pēc otra. Parasti pacientes ir krievietes. Daža paskaidro, ka cēlusi pārāk smagu priekšmetu, cita pārstiepusies, atkal cita — kritusi . . . Ir skaidrs, ka viss tikai izrunas, bet mūsu priekšraksti nosaka, ka šīs sievietes nav pārāk daudz tincināmas ar izprašņāšanu. Tā reizēm, sevišķi naktīs uz svētdienu, jāizdara ap 10 abrāziju. Slimības vēsturē tādos gadījumos ieraksta to, ko sieviete stāstījusi.

(Turpinājums sekos)

Dr. E. Laivenieks

Piezīmes par visiem izlasāmu grāmatu

Par grāmatu lasīšanu Seneka teicis: „Jālasa daudz, bet nedaudz grāmatu." Daudzas lielas personības, kuŗu pēdas vēsturē vienmēr paliks neizdzēšamas, bijušas visvairāk viena vai divu autoru, bieži pat tikai vienas vai divu grāmatu lasītāji. Voltērs arvien lasījis Rasīna „Ataliju" un Masilona „Petite Careme"; Didrō atgriezās pie Mozus, Homēra un Ričardsona, Leibnics lasīja Vergiliju, Kārlis V un Napoleons — Makiavelli.

Labam literātūras nepazinējam bieži ir grūtības izvēlēties labu lasāmvielu, jo lielumties pat tā saucamās „best sellers" grāmatas nav vērtas vairāk, nekā par tām izlietotais papīrs. Visdrošākais ir zināt un pazīt grāmatu autoru un tad izvēlēties kādu viņa darbu. Vienu labu grāmatu ir vērts lasīt pat vairākreiz.

Kā vienu no vērtīgākām grāmatām var minēt bīskapa Šīna „Dvēseles miers", kas kopš 1947. gada iznākusi jau 13 jauniespiedumos. To der izlasīt ikvienam. Autors kopš vairākiem gadiem ir viena no izcilākajām personībām, kas ar saviem televīzijas raidījumiem, laikrakstu ievadrakstiem un grāmatām kļuvusi par mūsdienu ideju pasaules veidotāju. Būdams labs psīchologs, filozofs un arī izcils priesteris, viņš var viegli izprast mūsdienu kompleksā cilvēka problēmas. Bīskaps Šīns saka, ka pēc psīchoanalizes jāseko psīchosintezei, kas daļās saanalizēto cilvēka dvēseli atkal spētu savienot, radot tajā jaunu vienību un sakarību.

Katram laikmetam ir bijušas problēmas, bet mūsdienās pats cilvēks kļuvis sev par problēmu. Ticības zaudēšana Dievam ir tā iemesls. Jaunatklājumi kosmoloģijā esot psīchoļoģiski visgraujošākie. Pirms tam zeme un pats cilvēks atradās universa centrā, tagad tas kļuvis par mazu putekliti bezgalīgajā izplatījumā. Reizē ar ticības zaudēšanu Dievam, cilvēks zaudējis dzīves jēgu, zudusi arī morālo vērtību nozīme, un

FULTON J. SHEEN „PEACE OF SOUL"

pats cilvēks sev kļuvis par neatrisināmu miklu.

Ticība „tikai tam, ko saredz acs" ir mūsdienu cilvēka dzīves uzskats. Pievēršoties tikai materiālajam, garīga tukšuma un iekšēja nemiera dzītais cilvēks neatlaidīgi cenšas savu dzīvi piepildīt ar materiālajām vērtībām. Tā rezultātā panākts gan ievērojams technikas progress, bet tai pašā laikā arī augusi bezcerība un radies vēl lielāks iekšējs nemiers.

Vēsturiskais materiālisms, Marksa filozofija un psīchoļoģiskais materiālisms, Freuda psīchoanalize ir šā laikmeta bērni ar ļoti līdzīgām iezīmēm. Viens apgalvo, ka vēsturi noteic ekonomiskie spēki, otrs, ka cilvēka likteni vada viņa instinkts. Abi sludina neierobežotu šo spēku izpausmi. Tieši vai netieši šīs divas mācības pārveidojušas mūsdienu cilvēku tiktāl, ka tas pats vairs neapzinās, kādā pavadā īsti iet. Pat viskrasākie antimarksisti bieži vien ir lielākie materiālisti, bez ticības Dievam un bez respekta pret cilvēka tiesībām. Tāpat arī tie, kas ļoti nosoda Freudu un viņa panseksuālisma mācību, nereti praksē ir lielākie viņa mācības īstenotāji.

Salīdzinot mūsdienu cilvēku ar viduslaiku cilvēku, kad teocentriskais uzskats bija valdošais, atšķirība ir sekojoša: viduslaikos cilvēks savus grēkus un kļūdas apzinājās un centās laboties, tagad cilvēks meklē savām kļūdām attaisnojumu. Tādu nav grūti atrast, ja atmet universālās morāles normas. Pēdējais karš un dažas vēl pastāvošas valsts iekārtas, kas savas varas pamatos likušas materiālisma idejas, ir skaidrākie piemēri tam, cik tālu savās mežonībās var iet no sirdsapziņas atbrīvotais cilvēks.

Modernais cilvēks ir nemiera un kompleksu pilns. Nemiers rodas no apziņas, ka visa dzīve ir bezjēdzīga un tās gala rezultātā ir iznīcība. Kompleksi rodas vainas apziņas iznīcināšanas rezultātā, ko tik ļoti uzsveŗ zināmu virzienu modernie psīchologi. Šīns domā, ka modernie psīchiatri kļūdās visvairāk. Viņi atmetuši to, ko baznīca jau divi tūkstoš gadu praktizējusi daudz reālākā un sekmīgākā veidā ar grēku sūdzi, gandarījumu un piedošanu, ko varētu saukt par dvēseles analizi. Viņš atsaucas uz Dr. Karenu Horneju, kuŗš pārmet Freudam morālo elementu ignorēšanu, tas padarot psīchoanalistu tikpat nevarīgu kā slimnieku. Viņš piemin arī Freuda kādreizējo sekotāju Dr. C. G. Jungu, kuŗš savā grāmatā „Modern man in search of soul" apgalvo, ka, ārstējot simtiem pacientu no dažādām pasaules malām, nav atradis neviena pāri pusmūžam, kuŗš neciestu gara traucējumus tādēļ, ka novērsies no reliģiskā dzīves uzskata. Ārstēšana bijusi iespējama tikai atgriežoties pie tā, atgūstot atkal pazaudēto dvēseles mieru.

Bet daudziem atgriešanās liekas neiespējama. Kā krāpnieks lai atsakās no mantas un ērtībām? Kā otrreiz apprecējies šķirtenis lai atgriežas pie savas pirmās sievas? Kā uzdzīvotājs lai savalda savus instinktus, kuŗu apmierināšana kļuvusi par vienīgo prieku? Šādos gadījumos nav iespējams atgūt dvēseles mieru, sākot jaunu dzīvi pēc Dieva paredzētās kārtības. Šie cilvēki bieži panāk tikai zināmu prāta mieru, atrodot jaunus dievus, jaunus likumus un jaunu morāli, kas pieļauj visu, kas patīkams. Ikviena Dieva un baznīcas apkaŗotāja dzīvē vienmēr atrodama kāda pretestība, kas viņā rada nesamierināmu konfliktu ar Dievu.

Runājot par erotiku, Šīns noraida pārmetumus baznīcai, kas it kā esot centusies erotiskās dziņas cilvēkā apspiest. Baznīca centusies tikai pasargāt cilvēku no perversijas un ar laulības sakramentu esot to tikai svētījusi. Ja šais dienās „sekss" ir visu uzmanības centrā, autors tam saskata četrus iemeslus: 1. Zaudējot ticību Dievam, cilvēks cenšas aizpildīt garīgo tukšumu ar miesas baudām. 2. Izvairīšanās no atbildības un mocošās sirdsapziņas dzen cilvēku aizmirsties īsos baudas mirkļos. 3. Noliedzot nemirstību, dzīvot šim mirklim kļūst pats galvenais. 4. Līdzinoties dzīvniekam, ne griba, bet instinkts ir noteicošais. Cilvēkam nav vairs jēgas par labu un ļaunu.

Seksa kulta rašanās jau sākusies ar franču rakstniekiem Flobēru, Giju de Mopasānu, Zolā. Kaut nevienu no viņiem nevar saukt par nemorālu, jo viņu darbos tikai tēlota cilvēka daba, cik reāli vien iespējams, toties daudzi lasītāji šos darbus lasījuši pavisam citu motīvu vadīti.

Mīlestība nav instinktā, tā ir gribas radīta. Erotiskās dziņas turpretī ir instinktīvas. Tādēļ cilvēks nekad nevar būt pilnībā apmierināts tikai ar fizisko un miesīgo vien. Cilvēka nemirstīgā dvēsele tiecas pēc mūžīgā, tā piepildāma tikai īstā mīlestībā. Neticīgais nekad nevar baudīt īstas mīlestības skaistumu, viņam jāapmierinās tikai ar dzimuma dziņām, tāpat kā dzīvniekam. Ir parasta parādība, ka visniknākie Dieva un baznīcas apkaŗotāji ir perverti.

Nodaļā par psīchoļoģisko un teoloģisko cilvēka konversiju, bīskaps Šīns analizē motīvus un sekas cilvēka atšķiršanai no Dieva, savas dvēseles dzīvības avota: Kā puķes un stādi mirst, izrauti no savas vides, tā cilvēka dvēsele mirst vai nīkuļo, atrauta pilnībā vai daļēji no Dieva. Šādi cilvēki zaudē saskari ar īsto dzīvi, jēgu par dzīves īstajām vērtībām un skaistumu. Šādiem cilvēkiem galvenais ir viss, kas sekls, īslaicīgs un uzbudina. Viņus aizkustina Rock un Roll troksņi, bet ne Bēthovena simfonija, tiem patīk tiksmināties pie juteliska satura grāmatas, bet nav interese ne par skaistu dzeju, ne dziļu filozofisku domu. Daži spēj ieskatīties pat atoma kodolā, bet nespēj sajūsmināties par skaisto universa kārtību. Šie cilvēki ir akli pret visu, kas pilnīgs, skaists un transcendentāls.

(Nobeigums 5. lapp.)

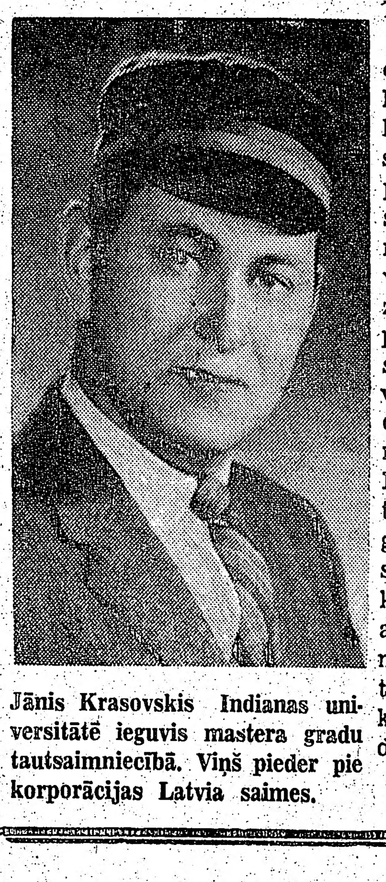

Jānis Krasovskis Indianas universitātē ieguvis mastera gradu tautsaimniecībā. Viņš pieder pie korporācijas Latvia saimes.

DR. BIEZĀ JAUNĀKĀS PUBLIKĀCIJAS

Upsalas universitātes reliģijas vēstures profesors Dr. H. Biezais Skandinavijas reliģijas zinātņu akadēmijas gadagrāmatā publicējis oriģinālpētījumu par latviešu sakrālās ražas mielastu. Tā tulkojums latviešu valodā parādīsies arī Dr. A. Karpa rediģētās „Akadēmiskās Dzīves" šāgada krājumā.

Nesen Vācijā izdotajā četru sējumu darbā „Woerterbuch der Mythologie" (2. sējumā) ievietots Dr. Biezā raksts par baltu reliģiju. Plašāks Dr. Biezā raksts par reliģiskās dzīves problēmām Pad. savienībā iespiests jaunākajā gadagrāmatā zviedru vidusskolu skolotājiem. Tas izraisījis uzmanību arī zviedru dienas presē (Goeteborgs Posten).

Ar lielo vācu Kohlhammer apgādu Dr. Biezais parakstījis līgumu, ka līdz nākošā gada rudenim nodos rakstu par baltu reliģijām šī apgāda 36 sējumu lielajam izdevumam par pasaules reliģijām.

Č.

DIVAS VĒSTULES

DOMĀS RAKSTĪTAS PIRMS „LOLITAS BRĪNUMPUTNA" 7. TĒLOJUMA

AĻŅA VĒSTULE LOLITAI

Lolita tālā, lai kur šai brīdī Tu būtu, man jāraksta Tev šī vēstule. Nodošu to tēva pils baložu pasta uzraugam. Ja mazais vēstnesis Tevi neatrod, piedod man, jo es jau pat nezinu, kur Tevi meklēt. Tavā pilī manī bija tikai viena vēlēšanās — jo drīz iegūt brīnišķīgo putnu, kuŗš atdotu tēvam acu gaismu un dziedētu naidu starp cilvēkiem. Nenāca prātā jautāt, kur un kā vēl sastapšu Tevi.

Bet kas būs tagad?

Ceļā pie Tevis ticības burvība ik grūtību vieglu darīja. Tagad atbaidošā kailumā it viss man dveš pretim pašiznīcības salto gaisu. Kur atrast spēku spert nākošos soļus?

Nav vairs ciņu, kuŗās mani saukt palīgā. Nav vairs Tavu balvu, kas visas aizdāvinātas. Nav vairs nekā. Esmu zaudējis it visu un kļuvis lieks un nederīgs. Palikusi vienīgi vēlēšanās aiziet atpakaļ nezināmajā, no kurienes mani izsauca karstu ticētāju sirdsdedze. Es esot tas, kas spēj cilvēkiem atkal atgādināt viņu pašu skaistāko būtnes daļu. Tas nu ir paveikts.

Bet gaišais prieks sirdī man pašam zudis kopš dienas, kad brāļi man iegrūda dunci mugurā. Nezinu, kur vairs spētu prieku atrast. Pat mana stabule vairs neskan. Es atdošu to savam jaunajam draugam Sūrmim. Tu jau zini, — mana stabule skan skaistu dziesmu tikai tā cilvēka rokās, kuŗa sirds ir bagāta šīm melodijām. Tāpat sadzirdēt tās var tikai cilvēki, kuŗi pēc tām ilgojas.

Bet nu man jāiet, jo še jau es neprotu dzīvot. Mani brāļi ar skaļām balsīm ies, sevi lielīdami, caur dzīvi, un tauta viņiem uzgavilēs, bet manas acis tagad redz, ka viņi ir zaudējuši, zaudējuši, zaudējuši. Bet es pat nespēju viņiem palīdzēt, jo viņi ir gudrie.

Ai Lolita, vai uz visu to ir atbilde?

Tavs Alnis.

Vai Alnis vēl sastaps Lolitu? — Atbildi meklējiet „Lolitas brīnumputna" izrādē DV dienās Čikagā!

LOLITAS VĒSTULE ALNIM

Īsajā atpūtas stundā, kuŗu atļāvu sev un saviem pavadoņiem, mani pamodināja pasta baloža spārns. Manās rokās ir Tava vēstule, Alni. Domās sūtu Tev šīs rindas un tad modināšu pārējos, lai atkal dotos ceļā. Esmu solījusi, ka Tevi atradīšu, un tagad gribu šo solījumu vēl vairāk izpildīt.

Alni, Alni, Alni — kā Tu vari iedrošināties tā domāt, kā esi man rakstījis!? Tavs visu redzētājs skatiens! . . . Tu taču esi vēl aklāks par savu neredzīgo tēvu! Tu gan redzi lielās pasaules nelaimes, proti rast uzvaru postā grimstošiem ļaudīm, bet tuvas un dārgas dzīves vērtības, kas visu dzīvošanu var krāšņu darīt, Tu neesi spējīgs saskatīt. Taču paraugies pats savās delnās! Tavā pirkstā mirdz mans gredzens. Par savu NEZINĀMO domādams, Tu pat nezini, ka tas tajā atrodas! Varbūt tagad Tu arī atcerēsies vēstneša vārdus: „. . . un kam gredzens, tam princese pati!"

Kā Tu vari domāt par aiziešanu, atstājot mani, kas taču esmu tagad daļa no Tevis? Viens Tu esi tikai daļa, tādēļ nīksti. Kopā mēs būsim vesela — pilnīga būtne. Manī ir burvības spēks Tavu ikdienu skaistu darīt, un Tu šo skaistumu dāvāsi cilvēkiem ap mums.

Bet es jau neesmu vienīgā, ko Tu aizmirsti. Cilvēki un tautas, kuŗas Tu glābi, pēc laika atkal lūgs Tavu palīdzību, un viņi būs pievilti, Tevi neatraduši. Cilvēkiem ir tik nepieciešami dzīvi varonības piemēri, lai spētu ticēt!

Tavs jaunais draugs Sūrmis, kuŗa skaidrās sirds degsme atdeva Tev dzīvību un par kuŗa draudzību Tu esi tik laimīgs, jau drīz jautās Tavu padomu, jo sirds viņam gan bagāta, bet skatiens vēl neredz to, ko Tu vari saskatīt. Viņš meklēs Tevi, bet Tevis nebūs. Vai tā drīkst piekrāpt savu mazo mīļo draugu un visus tos, kas līdz ar viņu?

Un beidzot Tavi vecāki. Vai Tu sodīsi viņus ar savu aiziešanu tādēļ, ka Tevi nav spējuši saskatīt tādu, kāds patiesībā esi? Tu taču pats tik labi zini, ka cilvēki spēj redzēt tikai to, ko viņu acis rāda.

Lūk, cik daudz atbilžu ir tam, kādēļ Tu nedrīksti aiziet! Drīz būšu pie Tevis. Gaidi, lai mans ceļš nav tik tāls! Gaidi, lai var sākties skaistā pasaka, kas solīta, jo viss līdz šim notikušais ir tiešai ikdienai rada. Mūsu tēlu dzīvošanas virsrakstā taču ir pasakas vārds. Gaidi, — Tu esi vajadzīgs man un cilvēkiem, kuŗi Tev uzticējās!

Tava Lolita.

Vai Lolita vēl sastaps Alni? — Atbildi skatiet „Lolitas brīnumputna" izrādē 3. septembrī Čikagā!

R. S.

Kultūras chronika

Mūsu karikatūrists Eduards Keišs saņēmis aicinājumu darboties līdzstrādnieku saimē Southam Business Publication Ltd. Minētais apgāds izdod 52 žurnālus, visvairāk techniskos. Piezīmējams, ka šī apgāda žurnālā „Engineering and Contract Record" viens no 4 redaktoriem ir inženieris Juris Salmiņš.

Lidija Lideka

BEZ KRUSTA UN BEZ MIERA

Tavs kaps bez ziedu vainaga un krusta zīmes,
Un dvēsele bez miera—neatriebta klīst—
Sirds taujāt nepagurst—kur tava dusas vieta?
—Zeļ rudzu lauks pār tevi?—Sausa sūna vīst?—

Krusts, ziedu vainags nesedz tavu kapa kopu,
Varbūt no tumšas egles krusta ēna krīt —
Un ziemas naktī bargā eņģels gaitu lēnu
Nāk trauslos kristallziedus tev uz kapa vīt —

Kas cīņu sākto turpinās? — Tā nepabeigta —
Un miera nava — nebūs tavai dvēselei —
Vai celsies brālis tavs no lepnā dzīru galda?
Tvers cīņai zobenu, teiks vārdu pasaulei?

Kliedz tava dvēsele—Kāds dzird to? Nav neviena,
Kas spētu sauli, brīvību nest dzimtenei,
Kas atriebtu par dzimtās zemes kauna postu,
Un dotu mieru mūžīgo tev — dvēselei.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Dzimtenes Balss" Nr. 5, latviešu katoļu mēnešraksts, šāgada jūnija burtnīca, galv. redaktors prāv. N. Trepša, 32 lpp.

„Jaunā Gaita" Nr. 58, rakstu krājums kultūrai un brīvai domai, atb. redaktors Laimonis Zandbergs, 60 lpp.

TEODORS ZELTIŅŠ

Antiņš iegādājas sievai draugu

FRAGMENTS NO JAUNĀ ROMĀNA „ANTIŅŠ AMERIKĀ CĪNĀS AR SIEVU UN TRIMDU", KAS TIKKO IZNĀCIS GRĀMATU DRAUGA APGĀDĀ

(Nobeigums)

Šādas spocīgas suņa izdarības beidzot sasmīdināja arī Antiņu, bet tikai uz īsu brīdi. Atkal nopietns kļuvis, viņš stingri teica: „Tagad pietiks, Vilkuk. Iesim nu uz dzīvojamo istabu. Es tev ierādīšu mīkstu guļas vietu — noklāšu uz paklāja vēl savu adīto kamzoli, uz kuŗa katru nakti tu varēsi gulēt kā ercens."

Vilkukam nenāca ne prātā atstāt gultu, un viņš no saimnieka lūkoja paslēpties, iebāzdams purnu Ragnas padusē un aiztaisīdams acis.

„Ļauj, lai Vilkuks vēl kādu laiku pamīļojas," Ragna aizstāvēja suni. „Gan vēlāk pats zinās, kur atrast sev guļas vietu. Viņš taču pie manis negulēs visu nakti. Tik daudz jau suņam prāts ir."

Vīrs ielīda savā gultā un, no dušas vēl sakarsis, izstiepās starp vēsajiem palagiem, ne visai draudzīgi paskatīdamies uz suni, kas palika guļot blakus sievai. Tad viņš nodzēsa spuldzi, klusā cerībā, ka tumsa, varbūt, liks sunim drīzāk aizvākties uz citu telpu.

Bet velti gaidīja, ar uzmanīgu ausi ilgodamies saklausīt, kad beidzot uz grīdas ieskrapstēsies suņa nagi. Nogurums izrādījās stiprāks par pacietīgo nodomu, un nopūties viņš aizmiga.

Toties no rīta Antiņš atmodās krietni agrāk nekā parasti, juzdams, ka viņam kāds glāsta seju. Tā būtu Ragna? Bet nebija domājams, ka sieva piecēlusies tik agrā stundā. Un Jērs atrāva vaļā vēl miega cieši salipinātos plakstus.

Vilkuks. Pār viņa seju šaudījās sārtā suņa mēle. Ieraudzījis, ka saimnieka acis ir vaļā, viņš sāka klusu, bet neatlaidīgi smilkstēt, laiku pa laikam piedurdams gulētājam pie vaiga vēsi valgo purnu.

„Ko tu gribi, Vilkuk?" jautāja Antiņš.

Suns nu itin paskaļi un nepacietīgi ieīdējās un skrēja uz guļamistabas durvju pusi. Durvīs viņš palika stāvot un skatījās atpakaļ, nepārprotami jautādams ar acīm: nu, kas būs? vai beidzot tu celsies vai necelsies?

„Es zinu, Vilkuk, tu gribi laukā," Antiņš suni saprata un paņēma no krēsla virsdrēbes, lai apģērbtos dzīvojamā istabā, jo citādi viņi abi te vēl uzmodinās Ragnu.

Antiņš ģērbās, bet suns lēkāja viņam apkārt, ar klusiem ierējieniem mudinādams pasteigties. Un kad viņš noliecās, lai aizauklotu uzvilktās kurpes, Vilkuks steidzās palīdzēt, ar zobiem raustīdams kurpju auklas.

Bet Antiņš suni par to vēl sabāra: „Vilkuk, rimsties, netraucē mani, es nevaru iet uz ielas ar neaizauklotām kurpēm."

Tad viņi abi teciņu teciņiem noskrēja lejā pa kāpnēm, jo suns tik sparīgi vilka Jēru, ka saites gals tik tikko neizšļuka viņam no rokas, un vajadzēja lielas izmaņas, lai kājas nenospruktu no kāpņu pakāpieniem.

Uz ielas ticis, Vilkuks pie pirmās auto riepas pacēla kāju un tādā neērtā stāvoklī palika labu laiku, purnu gaisā izslējis un debesīs skatīdamies, it kā izlikdamies, ka pats nemaz nezina, ko tagad dara.

Arī Antiņš bažīgi lūkojās uz visām pusēm, kaut nu nenāktu kāds agrīns gājējs, jo labi zināja, ka tādā veidā neklājas automobiļus apslapināt. Bet ko tur varēja darīt? Suns tik ļoti bija nocieties, ka tālāk nevarēja paiet.

Par laimi, ielas, blāvai rīta krēslai pār debesskrāpjiem svīstot, bija tik tukšas kā izslaucītas, un viņi abi, kad Vilkuks beidzot nolaida kāju, varēja netraucēti doties agrā rīta pastaigā.

Suņa uz priekšu spēcīgi vilkts, Antiņš atspēries viņam sekoja un brīnoties skatījās tukšajās ielās un klusajos namos. Šķita, ka pirmo reizi viņš tā īsti tagad redzētu un izjustu Ņujorkas majestātisko varenību. Ar smagnēju, pelēcīgi nopietnu dižumu pret debesīm slējās ēku milzeņi, ar saviem augšējiem stāviem iestiepdamies un pazuzdami rīta dūmakā. Uz platās asfalta ietves sīki un nenozīmīgi klaukstēja viņa vientuļie soļi, atbalsodamies mēmo namu sienās. Šādā monumentālā skaistumā, kas katram tā apbrīnotājam lika justies kā niecīgam knislim, Ņujorka visietekmīgāk laikam atklājās tieši ļoti agrās rīta stundās. Dienā ņudzīgās ļaužu straumes un spigulīgo reklāmas uguņu zibināšanās cilvēkam šai akmens majestātē lika justies kā daudzkrāsainā skudru pūznī ar paša seju neatšķiŗami līdzīgu miljoniem citu seju, vienalga, kādā krāsā tās būtu.

Piepeši no dzejiskajām pārdomām suņa pavadoni iztraucēja riepu švīkstoņa, kāda rodas, auto riteņiem berzējoties gar ietves malu.

Antiņš atskatījās un ieraudzīja aiz sevis apstājušos policijas mašīnu, no kuŗas patlaban kāpa laukā plecīgs kārtības sargs. Tak tādēļ vien viņš nebūtu nobālējis, jo ņujorkiešus policistu uniformas diezko neuztrauc. Viņš tikai tagad ieraudzīja kaut ko vēl citu, ko uz ielas stūŗa stāvēdams un gaisā paceltu galvu Ņujorkas varenību apbrīnodams, nebija pamanījis. Vilkuks nepārprotamā nolūkā bija notupies taisni pašā ietves vidū un, nemaz nejuzdamies traucēts, skatījās kārtībniekā, kas stingrā gaitā viņam tuvojās.

Antiņš izmisis sāka raustīt saiti, lai pēdējā brīdī aizrautu suni līdz ielas notekai, kur Ņujorkas pilsētas valde laipni bija atļāvusi suņiem nokārtot savas vajadzības. Bet bija jau par vēlu, un Vilkuks tikai pār plecu pārmetoši atskatījās atpakaļ uz negudro saites raustītāju, kas nesaprata, ka tādās reizēs arī suns nav traucējams, un sāka luncināties ap policistu.

Skaidra lieta, ka nu būs jāmaksā soda nauda. Un Jērs nemaz pat nezināja, cik tā liela. Tādēļ viņš sagatavojās vislaunākajam, kad kārtībnieks bargā balsī viņam noprasīja: „Kungs, vai jūs to nezināt, ka suņi ķēzināmi ielas notekā?"

„Es—es—to zināju, bet suns—viņš to nezina," uztraucies Antiņš atbildēja tik muļķīgi, ka pašam bija kauns.

„Tātad jūs katru rītu tā — pārkāpjat likumu," kārtības sargs izvilka no kabatas piezīmju grāmatiņu, ar otru roku glaudīdams Vilkuka galvu, kas draudzīgi ošņājās viņam gar kabatu.

Tas, ka viņš to darīja — glaudīja pret likumu noziegušos suni, bija laba zīme, un Antiņš jau stipri drošāk atbildēja: „Šis ir pirmais rīts."

„Kā tā? Kur tad citus rītus?"

„Vakar tik suni nopirku. Varbūt, viņš dzīvojis citā pilsētā. Aizmirsu pārdevējam apjautāties," skaidroja Antiņš.

„Vai tiešām tas tā ir un jūs man nestāstāt niekus?"

„Es nekad nemeloju."

Bargais kārtības sargs pasmaidīja (gan ne uz Antiņu, bet suni skatīdamies), nospēra ar zābaka purnu neglīto nodarījumu no ietves un iebāza piezīmju grāmatiņu atpakaļ kabatā: „Tad lai šoreiz paliek. Bet citu rītu zināt — notekā."

Tikpat priecīgs kā suns, kas, asti vēdinādams, cilpoja viņam pa priekšu, Antiņš steidzās mājup, jo ar skubu vajadzēja steigties tālāk — uz darbu.

Durvis vaļā slēdzot, domādams, ka Ragna vēl guļ, viņš ar paceltu pirkstu piekodināja Vilkukam: „Tā kā tu uzvestos klusu un godīgi, lai saimniece vēl paguļas."

Bet šāds brīdinājums bija lieks. Ragna, rīta mētelī ievīstījusies, ar izpūrušu galvu stāvēja guļamistabas durvīs un skatījās ienācējos ar tādu skatu, it kā viņi būtu vislielākie pasaules noziedznieki.

Šauj kā karā...

TORONTO LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBA EKSTERNAS ŠAUŠANAS SACIKSTES BĒRZAINĒ

Ja kādam pacifistam vai ko eksistences sludinātājam 13. augustā būtu gadījies atrasties TLMM kluba lauku īpašuma Bērzaines tuvumā, tad, droši vien, ātri izplatītos „ziņas", ka sācies trešais pasaules karš vai notiek vismaz gatavošanās tam... Tiešām, Bērzainē no agra rīta līdz vēlai vakara stundai skanēja šāvieni, kuriem gan nebija nekā kopīga ar militāriem nolūkiem: notika TLMM kluba rīkotās gadskārtējās eksternās šaušanas sacīkstes, kurās bija pulcējušies latviešu šāvēji ne tikai no Toronto, Hamiltonas un Sv. Katrīnām, bet arī no Kalamazū, Detroitas, Ņujorkas un citām vietām ASV.

Ievadot sacensības, pēc TLMM kluba valdes pr-ža Dr. P. Bārdiņa uzrunas apsveikuma vārdus teica Hamiltonas LMM kluba pārstāvis Ž. Lapuķis, no Ņujorkas šāvējiem N. Ozoliņš, no Kalamazū un apkārtnes A. Tralmaks un no Sv. Katrīnu LMM kluba E. Rosts. Tad sacikšu vadītājam K. Deklavam, kluba sekretāram A. Kvēpam, P. Rudzītim un daudziem citiem darbiniekiem un tiesnešiem šākās viena no rosīgākajām dienām.

Dažādās šaušanas nozarēs kopīgais dalībnieku skaits bija 154, bet, ievērojot to, ka vairāki šāvēji piedalījās dažādās disciplīnās, individuālo sacensību dalībnieku skaits bija tuvu simtam. No divām izmešanas ierīcēm gaisā „izlidoja" 6300 māla baložu, no kuriem vairāk nekā puse krita par upuri veiksmīgajiem šāvējiem. Šogad sacensību programmā pirmo reizi bija uzņemta arī t. s. piļu šaušana. Līdzīgi māla baložiem, „piles" izmet ar īpašu ierīci, kura uzstādīta 40 pēdu augstā tornī. ASV šis šaušanas sporta veids ir ļoti iecienīts, bet Kanadā Bērzainē nesen uzceltais tornis ir līdz šim vienīgais zināmais. Atsevišķa šautuve Bērzainē iekārtota šaušanai ar pistoli un mazkalibra šauteni. Šogad šaušanas sacensības ar pistoli nenotika, bet ar mazkalibra šauteni pieaugušie mērķī izšāva 480 reižu, bet jaunieši 210. Līdztekus šaušanai notika arī sacensības spininga mērķī mešanā, kurā 13 dalībnieku konkurencē uzvarēja hamiltonietis Z. Upīte, atstājot 2. un 3. vietā torontiešus N. Ģēģeri un E. Randu.

Atskanot šauteņu salvēm, kupls viesu pulks varēja sekot trāpījumiem vai izklaidēties Bērzaines kluba telpās, kur par atspirdzinājumiem un maltītēm rūpējās kluba dāmas O. Jēkabsones vadībā. Viņa bija arī vienīgā sieviete, kas piedalījās sacensībā ar mazkalibra šauteni, iegūstot 256 punktus no 300 iespējamiem. 20 „stiprā dzimuma" pārstāvju konkurencē O. Jēkabsone gan neiekļuva, bet nepalika arī pēdējā. Kārtojot savus pienākumus un sekojot sacensību gaitai, TLMM kluba valdes pr-dis Dr. P. Bārdiņš tomēr vēl atrada laiku, lai iepazīstinātu mūsu laikraksta pārstāvi ar Bērzaines apkārtni, tāpat ar līdz šim jau paveiktajiem un nākotnē iecerētajiem darbiem.

Pēc kluba nodibināšanas 1953. gada 12. jūlijā, biedru skaitam no 31 pakāpeniski pieaugot, radās doma par lauku īpašuma iegādi. To īstenoja 1956. gadā, iepērkot 52 akru lielu mežainu zemes gabalu. Turpmākos gados vēl piepirkti 10 akru, bet pašreiz gatavojas vēl 10 akru pirkšanai. Tā nākošajā gadā Bērzaines kopplatība būs 72 akri. 1957. gadā uzcelta pašreizējā kluba ēka, kas tagad, darbībai paplašinoties, 117 biedriem kļuvusi par šauru. Tādēļ tuvākā laikā paredzēta piebūve. Aizvadītajos gados izbūvētas šautuves, uzstādītas māla baložu izmešanas ierīces, iekārtoti ceļi, peldbaseins, ģērbtuves u. t. t. Bērzaines pašreizējā vērtība pārsniedz 12.000 dol., tā ir pilnīgs kluba īpašums bez parādiem. Bērzaines šautuves Ontario policijas šefs pēc rūpīgas pārbaudes atzinis par labākajām provincē. Kluba biedri treniņiem šautuves var izmantot pēc izvēles, kaut šaušana ar ložu bisi paredzēta vienīgi darbdienās. Labi iekārtotās šautuves ievērojami sekmējušas biedru un jaunatnes interesi par šo sportu, un tā 1965. gadā māla baložu vien sašauts ap 27.000, bet šogad skaits būs vēl lielāks. TLMM kluba šāvēji pēdējos gados guvuši labus panākumus arī provinces mērogā Ontario šāvēju federācijas rīkotajās sacensībās, 46 klubu vidū iegūstot 4. vietu. Šīs sacensības parasti notiek janvāra sākumā. 1967. gadā torontieši cer vēl gūt teicamākus panākumus.

Liekas, šī cerība nav pārspīlēta, vismaz spriežot pēc 13. augusta sacensību rezultātiem. Sevišķi teicami bija jauniešu panākumi. Līdz 15 gadu vecuma grupā šaušanā ar mazkalibra šauteni no 21 dalībnieka pieci ieguva iespējamos 100 puktus. Uzvarētājus izšķīra trāpījuma blīvums mērķa centra kodolā, un arī tad diviem tādi bija visi 10. Beidzot 1. vieta piekrita 10 gadu vecajam M. Lenšam (Kalamazū), atstājot 2. vietā 11 gadu veco E. Deklavu (Toronto) un 3. vietā savu 11 gadu veco brāli J. Lenšu, kam centra kodolā bija 6 šāvieni. Torontieši A. Āboliņš un P. Pauders arī ieguva iespējamos 100 punktus, bet viņu trāpījumu blīvums šoreiz nedeva pirmās vietas.

Šaušanā ar mazkalibra šauteni pieaugušo grupā bija 21 dalībnieks. No 300 iespējamiem punktiem ar 283 pirmo vietu ieguva V. Lenšs (Kalamazū), 2. ar 281 p. G. Paeglis (Toronto) un 3. ar 277 p. L. Skrupšķelis (Kalamazū).

Māla baložu šaušanā 1. vietu ieguva torontietis A. Āboliņš ar 93 no iespējamiem 100 punktiem, 2. H. Dancis (Ņujorka) arī ar 93. p. un 3. R. Mierkalns jun. (Hamiltona) ar 91 punktu.

Dubultbaložu šaušanā (2x25) piedalījās 25 dalībnieki. Uzvarēja Z. Sproģis (Toronto) ar 20 pāriem un 43 baložiem, 2. V. Krauklis (Hamiltona) 19 un 44 baloži, 3. K. Krieviņš (Toronto) 17 un 42 baloži.

Lielākais dalībnieku skaits — 37 bija piļu šaušanas sacensībās, mērķus izmetot no 40 pēdu augsta torņa. Veiksmīgākie izrādījās torontieši, iegūstot visas trīs pirmās vietas. Uzvarēja G. Paeglis, sašaujot 13 piļu ar 19 šāvieniem, 2. A. Āboliņš 13 piļu ar 20 šāvieniem un 3. I. Muskats 13 piļu ar 21 šāvienu.

Vienību sacensībā šaušanā ar mazkalibra šauteni vērtēja individuālo sacensību piecus labākos rezultātus katrai pieteiktajai grupai vai klubam. Tā 1. vietu ar 1312 punktiem ieguva Toronto klubs (G. Paeglis, A. Āboliņš, K. Krieviņš, O. Pauders un J. Purmalis), 2. Hamiltonas klubs ar 1267 p. (L. Loja, V. Krauklis, Z. Upīte, L. Brakmanis un Ž. Lapuķis) un 3. Sv. Katrīnu klubs ar 1216 p. (F. Konrads, V. Savickis, J. Luldis, N. Duša un Z. Andersons). ASV viesi nevarēja sakomplektēt pilnu piecnieku, bet V. Lenšs un L. Skrupšķelis kopīgi ieguva 560 punktu.

Arī māla baložu šaušanā vienībām līdzīgā vērtējumā 1. vietā izvirzījās torontieši (A. Zilgalvis, A. Tropiņš, I. Muskats un A. Āboliņš) ar 358 punktiem, 2. hamiltonieši (R. Mierkalns, L. Zeltiņš, Ž. Lapuķis un Z. Jakovičs) ar 354 punktiem un 3. Sv. Katrīnu klubs (P. Časka, J. Ivanovskis, N. Duša un E. Rosts) ar 301 punktu.

Ārpus tiešajām sacensībām notika t. s. laimes šaušana ar naudas balvām, divās grupās sacenšoties 14 dalībniekiem 4 dol. balvu ieguva V. Rinkušs un A. Veldre, 3 dol. — R. Zilgme un V. Jostiņš, bet 1,50 dol. — V. Krauklis un E. Rosts. Pārsteiguma balvas izcīņā sacentās 7 šāvēji. Atverot slēgto aploksni, izrādījās, ka balva pienākas 3 baložu sašāvējam. Tuvākais šim skaitlim ar 5 trāpījumiem bija sacensību vadītājs K. Deklavs. Viņa pārsteiguma balva izrādījās prāva līdaka, kuru pirms šaušanas sacensībām Simko ezerā bija izmakšķerējis Ž. Bērziņš.

Kad izskanēja pēdējie šāvieni, bija jau iestājusies krēsla, un TLMM kluba pr-dis Dr. P. Bārdiņš varēja uzsākt daudzo balvu izdalīšanu sacensību uzvarētājiem. Ceļojošās balvas šogad ieguva Toronto klubs, bet individuālo sacensību ceļojošo balvu torontietis Z. Sproģis.

Diena beidzās ar saviesīgu vakaru Bērzaines kluba telpās, kur notika arī loterija. Laimests — radio aparāts — tika lozei Nr. 81, bet tās īpašnieks sarīkojumā nepieteicās. Laimestu var saņemt pie TLMM kluba sekretāra A. Kvēpa — 76 Hopedale Ave, Toronto 6, Ont., tālr. 425-3120.

R. N.

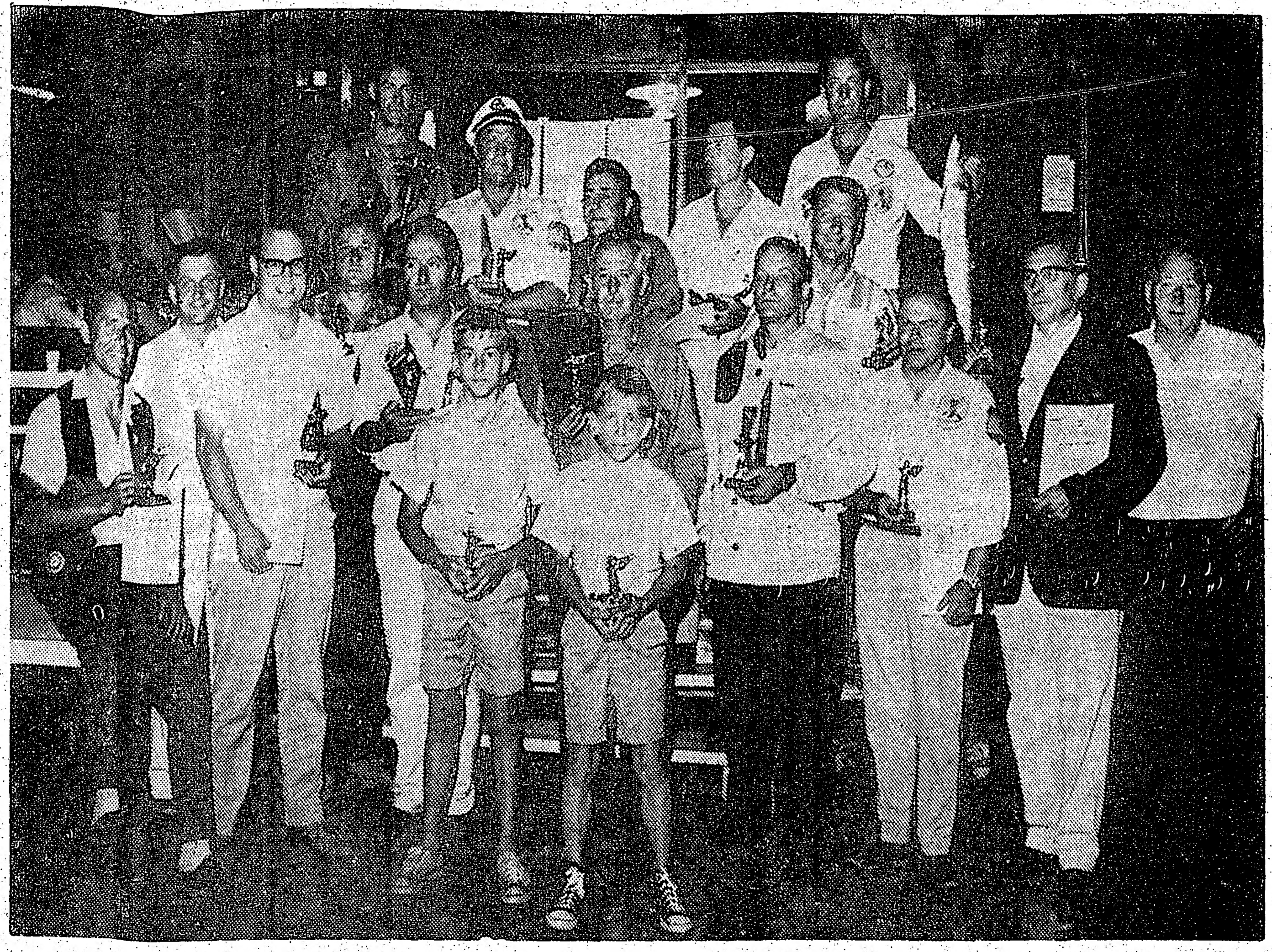

Daļa no apbalvotajiem „baložu" un „piļu" šāvējiem Toronto latviešu mednieku un makšķernieku kluba rīkotajās eksternajās šaušanas sacīkstēs 13. augustā Bērzainē: priekšā 11 g. v. Ivars Lenšs un 10 g. v. Māris Lenšs (abi Kalamazū); 2. rindā no kreisās — V. Krauklis (Hamiltona), R. Mierkalns jun. (Hamiltona), H. Dancis (Longailenda), L. Skrupšķelis (Kalamazū), A. Āboliņš (Toronto), TLMM kluba pr-ks Dr. P. Bārdiņš, V. Lenšs (Kalamazū), Z. Upīte (Hamiltona), I. Muskats (Toronto), N. Ģēģeris (Toronto) un V. Jostiņš (Toronto); aizmugurē — Z. Sproģis (Toronto), K. Krieviņš (Toronto), V. Rinkušs (Kalamazū), G. Paeglis (Toronto) un K. Deklavs (Toronto). Foto: JAK

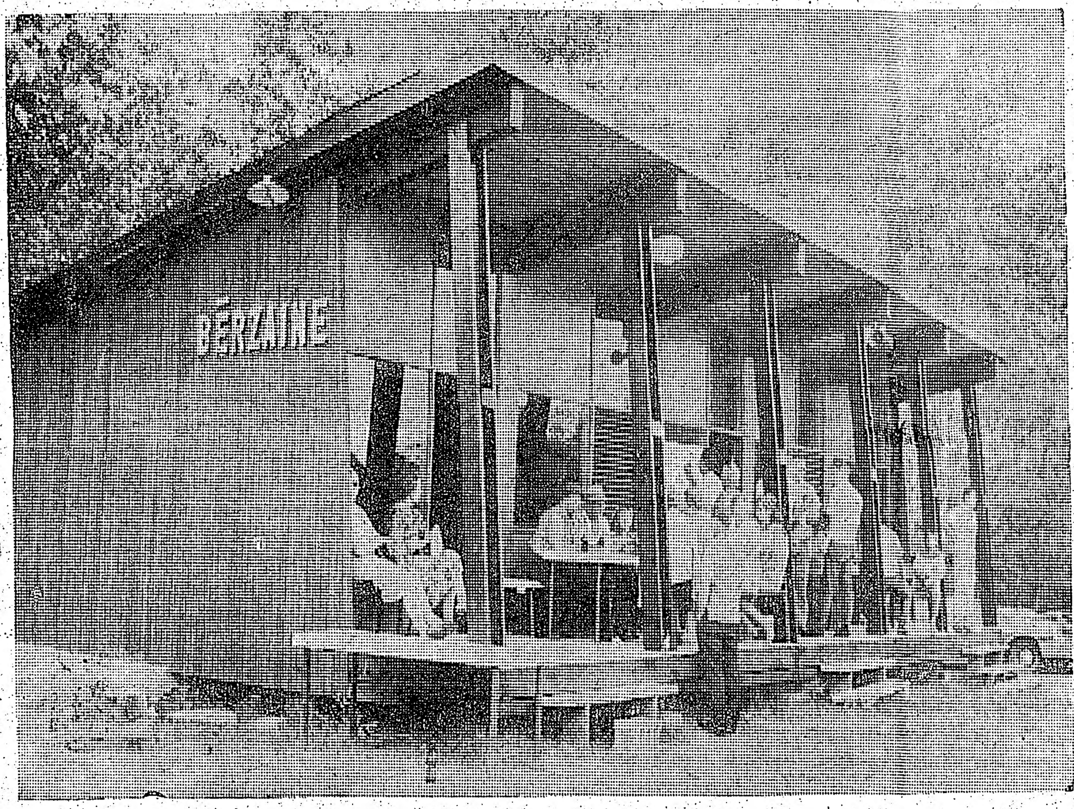

Šaušanas sacikšu dalībnieki starpbrīžos atpūšas Bērzaines kluba telpās. Foto: JAK

Šaušanas sacensību laikā uguns līnijā no kreisās: C. Vīķis (Longailenda), R. Mierkalns jun. (Hamiltona), A. Āboliņš (Toronto), V. Krauklis (Hamiltona) un Z. Sproģis (Toronto). Foto: JAK

Leļļu teātris aicina

Nesen kāds paziņa stāstīja, ka nedēļu nogalēs Kanadas autoceļos redzams vairāk mašīnu, kuras nāk no ASV puses, nekā tādu, kuras dotos apciemot „lielo kaimiņu". Arī Toronto latviešu mājās nereti iegriežas tāli viesi. Ja tad nu gadās, ka sestdiena, svētdiena jāpavada pilsētā, reizēm pietrūkst padoma, ko īsti ciemiņiem rādīt, lai tie paņemtu līdz jaukas atmiņas un patīkamus iespaidus par lielo pilsētu. Toronto parku departamentam šai sakarā ir ieteikums.

Saulainā un siltā laikā mazs ceļojums ar tvaikonīti uz Centra saliņu un pikniks saliņas parkā varētu sagādāt dažas bezrūpīgas atpūtas stundas ar peldēšanos, laivu izbraukumu un piedevām brīvkoncertu vakarā. Arī par bērniem gādāts bagātīgi: miniatūrgolfs, leļļu teātris, airēšanās pa kanāli uz speciāliem „divričiem" un citas izpriecas vilināt vilina. Leļļu teātra izrādes sākas pēcpusdienās plkst. 1, 2.30 un 4; pašlaik programmā pasaka par meiteni, kurai rūķīši, pa līdz savērpt salmus tīrā zeltā. Viltīgais rūķis pateicībai pieprasa nākamās karalienes pirmdzimto. Bet kura māmiņa gan gribēs atdot savu acuraugu rūķiem! — Kā šis uztraucošais gadījums atšķetinās, ikvienam mazajam pašam jāredz... Piedevām lelles dejo ap ugunskuru, arī līlijas karalienes dārzā dejo. Ieeja leļļu teātrī tikai 25 c bērniem, 35 c pieaugušiem.

TORONTO ZIŅAS

● Šonedēļ Toronto dienas laikraksti sāka publicēt sarakstus par vidusskolu beidzējiem, kas par sekmēm mācībās saņēmuši Ontario valdības 400 dol. stipendiju. Līdz redakcijas slēgšanai bija paziņoti arī 3 latviešu jauniešu vārdi, kas saņēmuši Ontario valdības stipendiju—Uldis Fogels no Donmilsas vidusskolas, Lauma Kalņa no Hambersaides vidusskolas un York Memorial Collegiate audzēkne Aija Līdace.

● Akciju sabiedrība Latviešu nams uzaicina visas organizācijas, kuras ieinteresētas rīkot kādu sarīkojumu Latviešu namā laikā no 1. septembra līdz 31. decembrim, pieteikt vēlamo datumu Latviešu nama namzinim F. Vilmanim (tālr. 922-2931) vēlākais līdz 1. septembrim.

● DV Toronto nodaļa 24. septembrī plkst. 7.30 vakarā Parkdale skolas zālē (Jameson Ave) rīko Ņujorkas koklētāju un dziedātāju ansambļa koncertu. Ansamblī ir 12 dalībnieku, solisti Tabita Jaunzeme (soprāns) un Torilds Barbins (baritons). Programmā latviešu komponistu tautas dziesmu un deju apdares, kas komponētas īpaši šim ansamblim. Ieejas maksa 2,50 dol., studentiem un skolēniem puscena. Ieejas kartes iepriekšpārdošanā jau dabūjamas DV grāmatnīcā Latviešu namā (491 College St., tālr. 921-7121).

● Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā notiks 20. augustā plkst. 10 no rīta TLMM kluba īpašumā Bērzainē. Jaunatnes grupā var piedalīties visi ieinteresētie jaunieši, neatkarīgi no piederības DV organizācijai. Pēc meistarsacīkstēm paredzēta uzvarētāju apbalvošana, draudzības ugunskurs un saviesīgs vakars ar deju. Ugunskura priekšnesumus vadīs DV teātra aktieris Z. Upīte no Hamiltonas. Saviesīgais vakars sāksies plkst. 7,30 vakarā.

● Kanadas nacionālajā izstādē, kuru atklās 19. augustā, godalgoto daiļamatniecības darbu vidū ir koktēlnieka H. Merca rožkokā darināts trauks un koka figūra „Putns", par ko viņš saņēmis pirmo godalgu un goda rakstu. Ar goda rakstu apbalvota arī K. Pētersone par izšūto spilvenu. Izstādes daiļamatniecības novietnē, karalienes Elizabetes ēkā, šogad aušanu demonstrēs Velta Vilsone un keramikas techniku Z. Jurševskis.

● Baltijas sieviešu padomes izsludinātajai jaunatnes rakstu darbu sacensībai darbi iesūtāmi līdz 1. oktobrim. Tuvāka informācija pie padomes latviešu delegācijas vadītājas un vicepriekšsēdes L. Krastas, 4 Eason Ave., Toronto 3, Ont., tālr. 767—0272.

● TLTA ģimnazija jauno mācību gadu uzsāks 9. septembrī plkst. 6 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās. Jaunajiem un bijušajiem skolēniem reģistrēšanās paredzēta no plkst. 5—6 vakarā. Tai pašā laikā arī pēcpārbaudījumi un vasaras darbu nodošana.

● TLTA latviešu valodas semināra pirmā kursa dalībniekiem pārbaudījumi notiks 2. septembrī plkst. 6 vakarā Sv. Andreja baznīcā semināra telpās. Kursantiem, kuri pārbaudījumus nekārtoja pavasarī, iepriekš jāpiesakās pie lektores E. Vasariņas. Seminārs otra kursa lekcijas uzsāks 9. septembrī plkst. 6 vakarā, tajās varēs piedalīties arī jauni kursanti, neatkarīgi no pirmā kursa apmeklēšanas, jo lekciju viela iedalīta patstāvīgi diviem gadiem. Nākošajā gadā seminārs atsāks atkal pirmā kursa lekcijas, kurās varēs piedalīties arī šāgada jaunie kursanti. Tuvāka informācija, kā arī reģistrēšanās jaunajiem un līdzšinējiem kursantiem pie V. Slavietas (tālr. 483—4258).

LONDONA

● Šīs vasaras šaušanas treniņu rezultātus DV Londonas nodaļas jaunieši, meistaršāvēji un vanadzes nodemonstrēja gadskārtējās nodaļas sacensībās. Jauniešu klasē (līdz 15 gadiem) 1. vietu ieguva Jānis Tesvins, saņemot V. Dauguļa apmetumu uzņēmuma dāvināto ceļojošo un personīgo balvu. Otrā vietā ierindojās Ivars Dambenieks (balva: mugursoma) un 3. vietā Konrads Zeps (skautu duncis). Abas balvas ziedojuši nodaļas biedri — šaušanas entuziasti. Meistarklasē uzvarēja Ojārs Zers, saņemot V. Dauguļa uzņēmuma dāvināto ceļojošo un R. Neilanda pirkšanas - pārdošanas biroja personīgo balvu, 2. vietā A. Radziņš un 3. A. Vickops. Abi pēdējie saņēma R. Neilanda dāvinātās balvas. Vanadžu klasē 1. vietu ieguva Ilga Bērziņa, 2. Linda Smirnova.

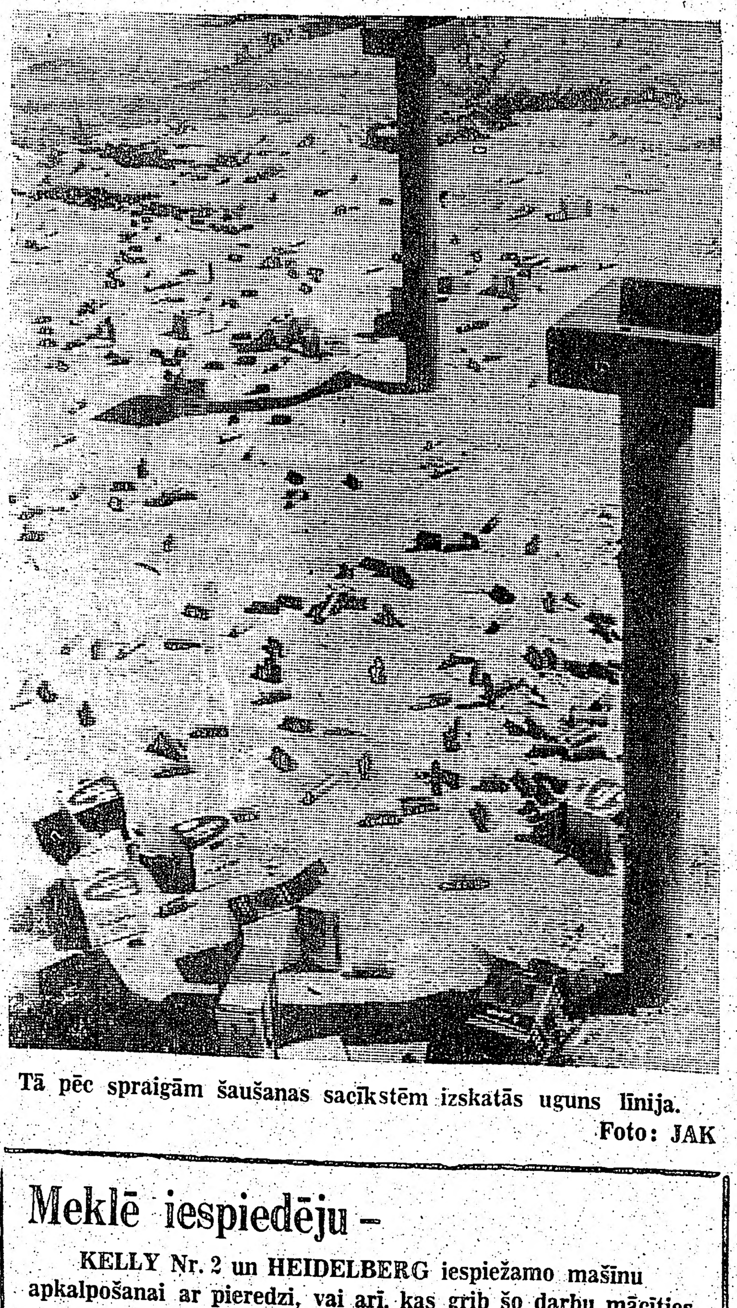

Tā pēc spraigām šaušanas sacīkstēm izskatās uguns līnija. Foto: JAK

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

Meklē iespiedēju -
KELLY Nr. 2 un HEIDELBERG iespiežamo mašīnu apkalpošanai ar pieredzi, vai arī, kas grib šo darbu mācīties.
Zvanīt 921—7121, vakaros 466—8957, Toronto.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.
491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.
Laikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās slēgts.
Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 31. maijā bija $1.547.979,37.

Es māceju

TAUTAS DEJU UN DZIESMU VA

Aizskan Jāņu dziesmas, pagaist pasvešāki deju soļi, apklust politiskas runas, un tad no visām pusēm satek ceļi vasaras pēdējā sarīkojumā Ņudžersijas Priedainē. Sabrauc filadelfieši, vašingtonieši, kaimiņi lietuvieši, lai kopā ar priedainiešiem satiktos tautas dejās un dziesmās.

Vakara ievadā Ņudžersijas Dzintars izvirpuļo skatuvē ar „Ačkupu". Dzintars ir mainījies. Dvieļu dejas dejotājiem Toronto dziesmu svētkos pievienojies prāvs pulks pavisam jaunu meiteņu un zēnu, lai šovakar tīkamā veiklībā pirmo reizi rādītu karstajās vasaras svētdienās iemācītos dejas soļus. Viņus nomaina Valtera Melina lietuviešu deju kopa Baltija. Arī tā piepulcējusi pavisam jaunus dejotājus. Guna Ozoliņa iepazīstina ar lietuviešu sieviešu sekstetu Žibuoklės. Viņas dzied tautas dziesmas, no kurām „Āvu, āvu baltas kājas" latviešu valodā un vadītāja L. Stukas sabalsojumā klausītāji vēlas dzirdēt vēlreiz. Kāpinājumu un klusinājumu mijā skaisti izskan lietuviešu tautas dziesma „Dzeguze", arī L. Stukas sabalsota. Maijas Mednes vadītā Filadelfijas jaunatnes pulciņa deju kopa „Dzirkstele" kopā ar dziedātājiem un Vašingtonas koklētājiem saska-

Sacensība dziesmu svētku idejiskam zīmējumam

ASV 4. vispārējo dziesmu svētku rīcības komiteja izsludina šādus sacensības noteikumus svētku idejiskajam zīmējumam:

1) Sacensībā iegūtos un godalgotos darbus rīcības komiteja izlietos dziesmu svētku vadoņa vāka apdarei un citiem svētku iespiedumiem.

2) Ieskatot, ka dziesmu svētki 1968. gadā veltīti Latvijas valsts dibināšanas 50 gadu atcerei, būtu vēlams, ka autors darbā ietilpinātu kā dziesmu svētku idejas, tā arī Latvijas valsts dibināšanas 50 gadu atceres simbolus.

3) Darbs jādarina krāsu technikā 26½ collas platā un 33 collas augstā formātā, ietilpinot tekstu: „4. vispārējie latviešu dziesmu svētki ASV 1968. gada 30. augustā — 2. septembrī Klīvlendā". Darbam jādod motto, pie tā ar tādu pašu motto jāpievieno vēstule slēgtā aploksnē ar autora vārdu un adresi.

4) Darbus izvērtēs žūrijas komisija prof. Augusta Annusa vadībā, piešķirot autoram pirmā godalgā 200 dol., bet otrā — 100 dol. Darbus jāiesūta līdz 1966. gada 15. decembrim rīcības komitejas sekretāram T. Bērkulim, 6100 Gareau Dr., North Olmsted, Ohio 44070. Godalgotie darbi paliek dziesmu svētku rīcības komitejas īpašumā, un tai ir tiesības izlietot darbus un to daļas iespiedumos bez papildatlīdzības autoram.

Dziesmu svētku rīcības komiteja

Piezimes par v

(Pārnesums no 3. lpp.)

Cilvēks var sākt laboties tikai tad, kad viņš sāks apzināties savu vainu. Pie Dieva var atgriezties tikai tas, kas pats sāk tam saredzēt jēgu un nozīmi. Rusō un liberālismā „labais cilvēks", vai Adama Smita „nevainīgais egoists," vai Stjuarta Millā „prātīgais patmīlis" nekad nejutīs vajadzības pēc Dieva, kamēr viņu dzīve ritēs ērtībās.

Cilvēks netic Dievam ne tādēļ, ka daudz zina, bet gan tādēļ, ka ir perverzs. Pēc Paskāla domām ir tikai divi prātīgu cilvēku tipi — vieni, kas Dievu mīl no visas sirds, jo viņi Dievu atraduši, otri, kas Dievu meklē, jo Viņu vēl nav atraduši.

Šī gadsimta lepnais cilvēks iekšēji kļuvis par izmisuma, bailu nomāktu un cīņas zaudētāju. Pirms divām paaudzēm cilvēks jutās kā dievs, bet mūsdienās psichoanalisti pētī, kāpēc viņš jūtas kā velns. Leons Blojs paredz, ka pēc diviem mežonīgiem kariem jānāk vēl lielākai katastrofai, lai cilvēks beidzot apzinātos savu vainu un atgrieztos pie Dieva.

Cilvēkam atliek tikai divas iespējas: Vai nu, meklējot pēc pārdabiskā, saglabāt cilvēcisko cieņu, kurā prāts pārvēršas par gudrības avotu, — vai arī, ļaujot instinktiem prātu ierobežot, tuvo-

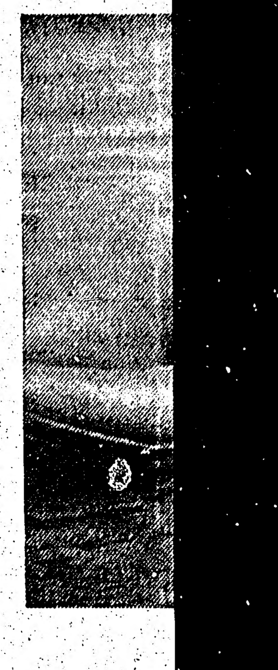

Augustā karst

...nieku kluba rīkotajās eksternajās šau-... (abi Kalamazū); 2. rindā no kreisās ... Skrupšķelis (Kalamazū), A. Āboliņš ... I. Muskats (Toronto), N. Ģēģeris ...onto), V. Rinkušs (Kalamazū), G. Pa-...
Foto: JAK

...S plkst. 6 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās. Jaunajiem un bijušajiem skolēniem reģistrēšanās paredzēta no plkst. 5—6 vakarā. Tai pašā laikā arī pēcpārbaudījumi un vasaras darbu nodošana.

● TLTA latviešu valodas semināra pirmā kursa dalībniekiem pārbaudījumi notiks 2. septembrī plkst. 6 vakarā Sv. Andreja baznīcā semināra telpās. Kursantiem, kuri pārbaudījumus nekārtoja pavasarī, iepriekš jāpiesakās pie lektores E. Vasariņas. Seminārs otra kursa lekcijas uzsāks 9. septembrī plkst. 6 vakarā, tajās varēs piedalīties arī jauni kursanti, neatkarīgi no pirmā kursa apmeklēšanas, jo lekciju viela iedalīta patstāvīgi diviem gadiem. Nākošajā gadā seminārs atsāks atkal pirmā kursa lekcijas, kurās varēs piedalīties arī šāgada jaunie kursanti. Tuvāka informācija, kā arī reģistrēšanās jaunajiem un līdzšinējiem kursantiem pie V. Slaviešas (tālr 483—4258).

LONDONA

● Šīs vasaras šaušanas treniņu rezultātus DV Londonas nodaļas jaunieši, meistaršāvēji un vanadzes nodemonstrēja gadskārtējās nodaļas sacensībās. Jauniešu klasē (līdz 15 gadiem) 1. vietu ieguva Jānis Tesvins, saņemot V. Dauguļa apmetumu uzņēmuma dāvināto ceļojošo un personīgo balvu. Otrā vietā ierindojās Ivars Dambenieks (balva: mugursoma) un 3. vietā Konrads Zeps (skautu duncis). Abas balvas ziedojuši nodaļas biedri — šaušanas entuziasti. Meistarklasē uzvarēja Ojārs Zers, saņemot V. Dauguļa uzņēmuma dāvināto ceļojošo un R. Neilanda pirkšanas - pārdošanas biroja personīgo balvu, 2. vietā A. Radziņš un 3. A. Vickops. Abi pēdējie saņēma R. Neilanda dāvinātās balvas. Vanadžu klasē 1. vietu ieguva Ilga Bērziņa, 2. Linda Smirnova.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.

491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.
Laikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās slēgts.
Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 31. maijā bija $1.547.979,37.

Es mācēju danci vest

TAUTAS DEJU UN DZIESMU VAKARS 13. AUGUSTĀ PRIEDAINĒ

Aizskan Jāņu dziesmas, pagaist pasvešās deju soļi, apklust politiskas runas, un tad no visām pusēm satek ceļi vasaras pēdējā sarīkojumā Ņudžersijas Priedainē. Sabrauc filadelfieši, vašingtonieši, kaimiņi lietuvieši, lai kopā ar priedainiešiem satiktos tautas dejās un dziesmās.

Vakara ievadā Ņudžersijas Dzintars izvirpuļo skatuvē ar „Ačkūpu". Dzintars ir mainījies. Dvieļu dejas dejotājiem Toronto dziesmu svētkos pievienojies prāvs pulks pavisam jaunu meiteņu un zēnu, lai šovakar tikamā veiklībā pirmo reizi rādītu karstajās vasaras svētdienās iemācītos dejas soļus. Viņus nomaina Valtera Meliņa lietuviešu deju kopa Baltija. Arī tā piepulcējusi pavisam jaunus dejotājus. Guna Ozoliņa iepazīstina ar lietuviešu sieviešu sekstetu Žibuoklės. Viņas dzied tautas dziesmas, no kurām „Āvu, āvu baltas kājas" latviešu valodā un vadītājā L. Stukas sabalsojumā klausītāji vēlas dzirdēt vēlreiz. Kāpinājumu un klusinājumu mijā skaisti izskan lietuviešu tautas dziesma „Dzeguze", arī L. Stukas sabalsota. Maijas Mednes vadītā Filadelfijas jaunatnes pulciņa deju kopa „Dzirkstele" kopā ar dziedātājiem un Vašingtonas koklētājiem saskaņīgi satiekas „Gatves dejā" un „Mēs bijām trīs māsiņas".

Vašingtonas koklētāju kopa Valža Kārkla vadībā veidojusies tikai pēc pagājušā gada kokļu svētkiem, bet veiklībā jau tikusi līdz tautas deju ātrajiem ritmiem. Viņu visjaunākajai koklētājai esot tikai divpadsmit gadu. Raitā virtenē vijas tautas dziesmas ar dejām viesu un Dzintara izpildījumā, līdz skatuvē iedzirkstī rotas un vakarkleitu zīdi, un brīnīdamies klausāmies lietuviešu valodā skaņgi dziedāto „Barkaroli" un īru un amerikāņu dziesmas. Arī Žibuokles ir tikai pusgadu vecs sekstets, un, laikam, tāpēc nevar šovakar iztikt bez parastajiem pirmizrādes spožumiem. Tad atkal „Jautrajā pārī" satiekas Dzirkstele un Dzintars, līdz priecīgā saskaņā koklētāji, dziedātāji, lietuviešu un latviešu dejotāji kopīgā „Līkumu dejā" pabeidz vakara bagāto sniegumu. Sirsnīgi un uzmudinoši Lilijas Krūmiņas pateicības vārdi, danču prieki, nemitīgā dziedāšana dzās atkalredzēšanās liek novēlēt, lai Dzintara vadītājiem Pēterim Ozoliņam un Marutai Delleri vienmēr būtu iespējas šādu vakaru rīkošanai, no kuriem daudzi aizbrauc mājās, it kā senām rotām un dārgumiem apdāvināti.

Rita Gāle

Patīkama aktivitāte

Par Sirakūzu tautiešu aktivitāti Baltijas valstu brīvības atjaunošanas darbā presē jau ir bieži bijis lasāms, bet šoreiz jāizceļ Ģirta Zeidenberga ieteikums vākt parakstus Baltijas valstu rezolūcijas labā arī savās darba vietās, izskaidrojot amerikāņiem pašreizējo stāvokli un nepieciešamību kaut ko darīt apspiesto tautu labā. Ģ. Zeidenbergs šo domu jau sekmīgi īstenojis savā darba vietā. Šis viņa ieteikums ir ne tikai apsveicams, bet arī īsti reāla iespēja, pie tam tāda, kas it viegli un sekmīgi īstenojama. Par to vajadzētu padomāt arī tautiešiem citās pilsētās.

Tāpat apsveicama organizācijas Americans for Congressional Action to Free the Baltic States Mineapoles nodaļas vadītāja prof. Dr. J. Priedkalna uzņēmība, sasaucot visu vietējo nacionālpolitisko darbinieku un biedrību vadītāju sanāksmi mūsu pašreizējo uzdevumu plāna un darbības izstrādāšanai un realizēšanai.

Milvokos daži atsevišķi tautieši, nežēlojot personīgos līdzekļus, panākuši aktivitāti, kādas līdz šim bieži trūcis. Tā A. Nikurs un Dr. A. Karps piesūtījuši tautiešiem īpašu aicinājumu rakstīt ASV senātam un klāji izteikt mūsu prasību celt Baltijas valstu brīvības jautājumu starptautiskā forumā, iepriekš pieņemot nepieciešamo rezolūciju. Izteiksmīgs ir viņu izsūtītā aicinājuma motīvs: „Latvieši, iežēlojieties par savu tēvzemi ne tikai lūgšanās, bet arī ar mazu darbu tās labā!" Sakarā ar šo uzsaukumu, vietējās DV apvienības telpās bija noorganizēts arī palīgu darbs: labi angļu valodas pratēji te dežūrēja, lai palīdzētu tautiešiem uzrakstīt vajadzīgās vēstules ASV senātam.

Vai par še minētajiem pasākumiem un aktivitāti domājot, nederētu arī atcerēties vecveco teicienu: „Kas Dievu lūdz un strādā, par to Dievs vienmēr gādā!"?

V.

Būsim liecinieki
DV DIENĀM
3. un 4. septembrī ČIKAGĀ!

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

GAŖEZERS

● Vasaras vidusskolas mācību nobeiguma aktā veltes par labākajiem apcerējumiem saņēma Ansis Veinbergs un Ilze Ince, bet par izteiksmīgu lasīšanu — L. Dindone, A. Veinbergs, B. Ince, L. Grase, D. Dindone, I. Ince, A. Elevans, D. Mežinska un A. Krasts. Vidusskolas šacha turnīrā, kuru vadīja Raimonds Tiltiņš no Klīvlendas, uzvarēja Jānis Kramēns (Čikaga), ārpus konkurences Valdis Jurka (Ņujorka), A. Inka un J. Datavs (Čikaga), M. Bērzkalns un P. Bērzkalns (Detroita) un A. Veinbergs (Grand Rapidi). Grāmatu veltes visiem skolu beigušajiem bija ziedojis apgāds Tilts, bet citas veltes Gaŗezera pārvalde, Grand Rapidu skolotāju kopa, „Gaŗezera ziņu" redakcija, A. Kalnāja apgāds un citi labvēļi. Sporta instruktors G. Strautnieks izsniedza diplomus ap 20 nometnotājiem, kas pārpeldējuši ap vienu jūdzi plato Gaŗezeru, to vidū arī savai dzīvesbiedrei.

● Vasaras vidusskolas audzēkņi savam mūzikāli - vokālajam vakaram bija sagatavojuši plašu programmu. Vakaru ievadīja audzēkņu pārstāve Daiga Dūne ar īsu uzrunu, bet priekšnesumus ievadīja visu audzēkņu kopīgi nodziedātā skolas dziesma „Augšā, brāļi". Pēc tās audzēkņu grupas deklamēja „Mūžam zili" divbalsīgi dziedāja tautas dziesmas gan lielākās, gan mazākās grupās, S. Roba deklamēja „Dzeguze un tautu meita", bet ar klavierspēli iepriecināja D. Kupce un H. Zaļinska. Programmu pabeidza ar Kārļa Skalbes „Pasaka par vērdiņu" dramatizējumu. Programmu bija sagatavojušas Lilija un Laimdota Gleške.

—ts

KALAMAZŪ

● Koris Dziesmu Vairogs nepārtraukti visu vasaru katru svētdienu pulcējies mēģinājumos, gatavodamies savam „pilngadības" (21 gada) pastāvēšanas koncertam 5. novembrī. Programmā gandrīz tikai jaunas dziesmas un liels skaits pirmatskaņojumu un veltījumu korim. Reizē ar koŗa jubileju tā diriģentam, kuŗš kori vadījis kopš pirmās dienas, Arnoldam Kalnājam 13. septembrī piepildīsies 60 mūža gadu.

● Latviešu koncertu un sarīkojumu cikls, kuŗš darbojas uz abonentu sistēmas pamata, pastāv jau 10 gadu pie Latviešu biedrības. Nākošā 1966./67. gada sezonā paredzēti šādi sarīkojumi: 17. septembrī — Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansambļa koncerts ar 5 dziedātājiem, 6 koklētājiem un solistiem A. Jaunzemi (soprāns) un T. Barbinu (baritons); 16. oktobrī — Canadian Junior Ballet izrāde; 22. oktobrī — Antoņinas Vaivodes (soprāns) koncerts; 29. aprīlī — vīru koŗa Daugavieši koncerts ar diriģentu E. Kupci. Ieejas karšu cenas līdzšinējās — visiem sarīkojumiem 5 dol., skolēniem un studentiem 2,50 dol. Kartes piesūtītas visiem iepriekšējiem abonentiem, bet no jauna iegādājamas, pieprasot biedrības pr-kam O. Reinvaldam. Samaksa par kartēm iesūtāma līdz 29. augustam.

GRAND RAPIDI

● Gadskārtējās DV apvienības šaušanas sacīkstes risinājās 14. augustā apvienības šautuvē agr. V. Pogas saimniecībā pie Loveles. Tās atklāja apvienības pr-ks A. Barkāns, piedalījās 19 dalībnieku, galvenais tiesnesis bija U. Kalējs. Strēlnieku klasē 1. vietu ieguva U. Kalējs ar 135 p., 2. A. Sarma 117 p. un 3. J. Plāte 116 p. Jauniešu klasē: 1. U. Kalējs jun. ar 69 p., 2. K. Daukša 67 p. un 3. Z. Balodis. Vanadzēnu klasē: 1. G. Kalējs ar 93 p., 2. P. Daukša 90 p. un 3. J. Daukša 53 p. Sacensību nobeigumā balvas izdalīja apvienības pr-ks A. Barkāns, kas personīgi bija ziedojis balvu uzvarētājam vanadzēnu klasē. Pārējās balvas bija iegādātas no apvienības līdzekļiem.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev-lut. draudzes kapu svētki Vudlona kapsētā 7. augustā bija pulcinājuši jo kupLu aizlūdzēju pulku, arī tautiešus no tuvākās un tālākās apkaimes. Gaidītais viesis - māc. A. Piebalgs no Kalamazū slimības dēļ nebija varējis ierasties, kādēļ sprediķoja pašu draudzes māc. Kr. Hermanis, iesvētot arī piemiņas plāksnes Jurim Skriverim, Arvīdam Matisonam, Jūlijam Vītolam, Alisei Rozentālei, Augustei Gulbei, Jānim Miškem, Eduardam Veinbergam, Annai Ziediņai, Kārlim Ziemelim, Jēkabam Lucim, Pēterim Milleram un Kārlim Taubem. Pēcpusdienā māc. Kr. Hermanis vadīja kapu svētkus arī Grand Hevenā turienes kapos, iesvētot piemiņas plāksni Miķelim Avenam.

● Pateicoties kāda gaŗāmgājēja uzmanībai un ugunsdzēsēju ātrai rīcībai Aleksandrs Jaungailis nezaudēja savu iedzīvi 7. augusta ugunsgrēkā, kas bija iesācies garāžā, virs kuŗas Jaungailis ar savu dzīvesbiedri dzīvo kopš vairākiem gadiem. Ugunsgrēku bija radījuši bērni, kas, spēlējoties ar sērkociņiem, aizdedzinājuši kādu ātri degošu šķidrumu. To bija pamanījis kāds gaŗāmgājējs, un izsauktie ugunsdzēsēji uguns izplešanos novērsuši. Jaungailim bojāti dažādi piederumi vienā istabā, bet viņa saimniekam apdedzis vecāka gadagājuma auto un bojāta garāža. Kopīgie zaudējumi pāri par 2000 dol. A. Jaungailis ar dzīvesbiedri ugunsgrēka laikā atradās kapu svētkos.

V. Z.

Ar pīpi uz jumta

Sabiedriskā dzīvē dažkārt nepieciešama gudra izšķiršanās, ja vajadzīgs lēmums, kas organizācijai vai atsevišķiem cilvēkiem nāktu par labu, bet apstākļi sarežģīti. Dažkārt to sauc par gudru politiku, kaut arī latvieši no šī vārda vairās. Politikas uzdevums jau ir pataisīt melnu par baltu tā, ka citi neredz starpības, vai parādīt, ka tikai viņš dara labus darbus, bet citi rīkojušies nepareizi.

Ņujorkā ir tik daudz latviešu organizāciju, ka grūti visas saskaitīt. Katrai ir savi uzdevumi, dažāds biedru skaits un uzkrātie līdzekļi. Viena no pēcīgākajām organizācijām iekrājusi līdzekļus, lai iegādātos namu. Kāda cita arī krājusi līdzekļus, bet to nav tik daudz, lai namu varētu iegādāties, jo nav bijis pietiekami enerģijas vākt līdzekļus. Šīs otras organizācijas vadība tad nu lūdza namu pircējus ar saviem līdzekļiem piedalīties kopīgā fondā, kuru pārvaldītu otra organizācija, un kādreiz Ņujorkā iegādāties lielāku namu. Sarunas izjuka, un pirmā organizācija savu namu iegādājās.

Bet pirms īpašuma iegādes bija daži šķēršļi. Kur izdod daudz naudas, tur ir arī pretinieki vai taupītāji, kas labāk naudu tur bankā nekā iegādājas īpašumu. Pircējiem norādīja, cik daudz nelaimju varētu notikt: nams varētu sabrukt, nepieciešami varētu būt remonti, ziedotāji pēkšņi varētu neziedot, organizācija varētu izputēt... Beidzot opozicionāriem pietrūka argumentu, un namu nopirka.

ALAs pēdējā valdes sēdē pirms kongresa uzņemšanas līgumus bija iesniegušas divas Čikagas latviešu organizācijas: ALAs biedru kopas Rietumnieki un Ziemeļnieki. Kā atlikt uzņemšanu, jo, varbūt, pēc kongresa biedru kopas uzņemšana vairs neinteresēs? Un kas zina, vai viņi kongresā sarunās? Sēdes vadītājs A. Bērziņš ieteica uzņemšanu atlikt, jo klāt nav biedrziņa R. Kiršteina, kas ir no Čikagas, kādēļ, varbūt, varētu sniegt tuvākus paskaidrojumus.

DV Kanadā šāgada 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijā sarakstā paredzējusi ailes vairākām vajadzībām: pretkomūnistiskai cīņai, devumi ar vai bez ziedotāju norādījumiem. Izrādās, ka šāda piesardzība, LNAK valdes uztverē, bijusi nepareiza, un tā radusies novēlota brēka par misekli. Laikrakstā publicētas vēstules ar parakstiem un pilniem tituliem, bet bez zīmoga piespieduma, kurās abu organizāciju valdes priekšsēži mēģina noskaidrot vainas apstākļus un vainas, bet DV no LNAK šīs akcijas rezultātā saņēmusi tikai nepamatotus pārmetumus. Jācer, ka vismaz ziedotāji devuši ievērojamus līdzekļus, jo šogad publicitātes nav trūcis.

ALA nepiedalījās pag. gada 13. novembra demonstrācijā Ņujorkā, bet valdes sēdē pārrunāja iemeslus. Šīs sēdes daļas bija slēgtas, un prese par pārrunāto nevarēja ziņot. Rezultātā — ALAs kongresā pārmetumi un taisnošanās, pie kam zināms, ka viena organizācija no ALAs šī iemesla dēļ izstājusies. Tāpat ALAs valdes sēdēs apskatīts rūpnieka R. Hirša 10.000 dolaru ziedojums, kas vēl vienmēr oficiāli nav pieņemts, par ko latviešos ASV notiek pārrunas. Atkal nekāda ziņojuma.

Varbūt lasītājs pats var spriest, kuros gadījumos izšķiršanās bijusi gudra politika vai diplomātiska, kuros nezināšana radījusi nevajadzīgus pārpratumus.

Ezītis

Sacensība dziesmu svētku idejiskam zīmējumam

ASV 4. vispārējo dziesmu svētku rīcības komiteja izsludina šādus sacensības noteikumus svētku idejiskam zīmējumam:

1) Sacensībā iegūtos un godalgotos darbus rīcības komiteja izlietos dziesmu svētku vadoņa vāka apdarei un citiem svētku iespiedumiem.

2) Ieskatot, ka dziesmu svētki 1968. gadā veltīti Latvijas valsts dibināšanas 50 gadu atcerei, būtu vēlams, ka autors darbā ietilpinātu kā dziesmu svētku idejas, tā arī Latvijas valsts dibināšanas 50 gadu atceres simbolus.

3) Darbs jādarina krāsu technikā 20¾ collas platā un 33 collas augstā formātā, ietilpinot tekstu: „4. vispārējie latviešu dziesmu svētki ASV 1968. gada 30. augustā — 2. septembrī Klivlendā". Darbam jādod motto, pie tā ar tādu pašu motto jāpievieno vēstule slēgtā aploksnē ar autora vārdu un adresi.

4) Darbus izvērtēs žūrijas komisija prof. Augusta Annusa vadībā, piešķirot autoram pirmā godalgā 200 dol., bet otrā — 100 dol. Darbus jāiesūta līdz 1966. gada 15. decembrim rīcības komitejas sekretāram T. Bērkulim, 6100 Gareau Dr., North Olmsted, Ohio 44070. Godalgotie darbi paliek dziesmu svētku rīcības komitejas īpašumā, un tai ir tiesības izlietot darbus un to daļas iespiedumos bez papildatlīdzības autoram.

Dziesmu svētku rīcības komiteja

RAIŅA UN ASPAZIJAS FONDA PASKAIDROJUMS

Lai novērstu presē izteiktās neskaidrības, Raiņa un Aspazijas fonds paziņo atklātībai, ka nekad nav vācis un nevāc ziedojumus Raiņa un Aspazijas pieminekļa celšanai Kastaņolā.

Aspazijas pēdējā griba šādu darbu fondam nav paredzējusi, bet gan noteikusi citus uzdevumus: rūpēties par Raiņa un Aspazijas literārā mantojuma apsargāšanu, ierīkot Raiņa un Aspazijas archīvu, izdot un tulkot abu rakstnieku darbus, sekmēt pētījumus par viņu dzīvi un darbu, kā arī izdot Raiņa un Aspazijas gadagrāmatu. Šo uzdevumu veikšanai RAF izlieto rīcībā esošos līdzekļus.

Pret īpašas, ar fondu nesaistītas komitejas nodibināšanos ar uzdevumu vākt ziedojumus liela pieminekļa celšanai Kastaņolā RAF ietur neitrālu stāvokli, lai netraucētu šīs komitejas ziedojumu vākšanas darbu.

Ja pieminekļa komiteja līdz 1968. gada 18. novembrim nebūs uzcēlusi paredzēto lielo pieminekli, fonds uzstādīs Kastaņolā savu jau agrāk paredzēto piemiņas zīmi.

Raiņa un Aspazijas fonds

PIEPRASĀMA PRĀV. JĀŅA OZOLA PIEMIŅAS STIPENDIJA

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudze jau desmito reizi piešķir 200 dol. neatmaksājamu prāv. Jāņa Ozola piemiņas stipendiju. Studenti un studentes bez konfesiju izšķirības, ar labām sekmēm studijās, latvisku stāju un aktīvu piedalīšanos nacionālajā dzīvē var pieteikties uz šo stipendiju līdz 20. septembrim pie draudzes priekšnieka O. Jirgensona (627 Hawthorne N. E., Grand Rapids, Mich. 49503, U.S.A.).

Jaunās pianistes Māras Biezaites koncerti Melburnā un Sidnejā guvuši vienprātīgu atsauksmi: latviešiem radies jauns talants. Mūzikas kritiķi varējuši teikt tikai labu un vēlēt jaunajai pianistei vislabākās sekmes turpmākajās studijās Parīzē, jo Francijas valdība viņai piešķīrusi stipendiju vienam gadam Parīzes konservatorijā.

☆ Lēžas pilsētā, Beļģijā, tūrisma biroja vadītāja Hendrices aicināti 21. jūlijā Beļģijas valstssvētku svinību kuplināšanā piedalījās Minsteres jauniešu tautas deju vienība, nodejojot „Saules rotaļu" un „Zaglīti". Neparastais aicinājums radies labās slavas ietekmē, kuŗu latviešu dejotāji guvuši pērn ar dejām Haseltā. Arī šoreiz panākumi bijuši labi, īpašu apbrīnu izraisījuši krāšņie tautas tērpi.

Astroloģija un stratēģija

Dažas dienas pirms otrā pasaules kaŗa sākuma Londonā, Spānijas sūtniecībā bija sarīkota grezna dineja, kuŗā kā goda viesis bija ielūgts toreizējais Anglijas ārlietu ministrs lords Halifakss.

Viņam blakus pie galda sēdēja de Vols, ungāru astrologs un vairāku reliģisku grāmatu autors, viņš bija arī ilgi uzturējies Vācijā. Berlīnē viņš bija sadraudzējies ar Vilhelmu Kraftu, kas vēlāk kļuva par Hitlera galveno astrologu. Jau trīsdesmito gadu sākumā de Vols bija aplēsis Hitlera, Musolīni, Čerčila un citu valstsvīru horoskopus. Gadījās, ka Hitlera horoskops apbrīnojami noteikti atbilda īstenībai, un de Vols ieguva pasaulē ievērību.

Tā nebija nejaušība, ka lords Halifakss sēdēja blakus de Volam. Viņš bija ieradies dinejā, lai piedāvātu astrologam sadarboties ar Anglijas valdību. Drīz de Vols, tagad jau kā Anglijas armijas kapteinis, vadīja sevišķu nodaļu kaŗa ministrijā.

De Vola apbrīnojamā karjēra izskaidrojama ar to, ka angļu slepenais dienests bija savācis interesantus materiālus par astrologu lomu fašistiskajā Vācijā. Hitlers nekad neizlēma svarīgas militāras un politiskas lietas, iepriekš neapspriedies ar pieciem personīgiem astrologiem, to ievērojamākais bija Vilhelms Krafts. De Vols, būdams Krafta tuvs draugs, labi zināja sava kollēgas darba metodes un, kā angļi domāja, varēja paredzēt, ko Hitleram ieteiks vācu astrologi. Zināt, ko Krafts paregō, Čerčils ieskatīja par tik svarīgu, ka šo plānu Anglijā dēvēja par „Čerčila slepeno ieroci".

Drīz Londonā sāka runāt, ka kaŗa ministrijai ir pašai savs astroloģijas dienests. Bet tad šīm baumām neviens neticēja un tikai tagad radies apstiprinājums dokumentos.

Pirmo de Vola oficiālo ziņojumu Čerčils saņēma 1940. gada septembrī. Astrologs apgalvoja, ka vācieši nekad neriskēs iebrukt Anglijā, jo Hitlera astrologi viņu atrunās no mēģinājuma iebrukt Anglijas salās. Savā darbā de Vols neaprobežojās tikai ar saviem tiešajiem pienākumiem. Viņš pats piedāvājās aplēst Anglijas ģenerālštāba augstāko virsnieku horoskopus.

1942. gada vasarā de Volu ieinteresēja divu cilvēku noteiktie dzimšanas dati. Abi bija dzimuši Marsa, kaŗa dieva, zīmē. Viņu horoskopi liecināja, ka vecākais no viņiem atrodas ceļā uz savas militārās karjēras zenītu, kamēr otram laimīgā zvaigzne sāk norietēt.

Kā drīz noskaidrojās, vecākais no abiem bija tad vēl maz pazīstamais angļu ģenerālis Montgomerijs, bet jaunākais — Hitlera ģenerālis Rommels, Afrikas korpusa komandieris.

1944. gada septembrī de Vols informēja Anglijas kaŗa ministriju, ka „zvaigžņu stāvoklis pie debesīm paregō angļiem lielu uzvaru jūŗas kaujās". Tieši šai laikā vajadzēja uzlēkt amerikāņu ģenerāļa Makartura laimīgajai zvaigznei.

Astrologs brīdināja Čerčilu, ka pēc sabiedroto uzvaras viņam sāksies „grūti laiki". Tiešām, 1945. gadā konservātīvo partija vēlēšanās zaudēja, Čerčilam vajadzēja atteikties no ministru prezidenta amata.

Protams, grūti pateikt, cik lielā mērā kaŗa ministrijas astrologs ietekmēja angļu komandieŗu stratēģiskos plānus, jo vairāk tādēļ, ka komandieŗi nemaz negribēja atzīt, ka par saviem panākumiem viņiem zināmā mērā jāpateicas astroloģijai.

Pēc kaŗa de Vols demobilizējās un pievērsās privātai astroloģijas praksei. Viņa vācu kollēgam Kraftam neveicās. Hitlers nebija apmierināts ar viņa padomiem un apsolītā atalgojuma vietā nosūtīja Kraftu uz koncentrācijas nometni, kur viņš mira.

St.

Piezīmes par visiem izlasāmu grāmatu

(Pārnesums no 3. lpp.)

Cilvēks var sākt laboties tikai tad, kad viņš sāks apzināties savu vainu. Pie Dieva var atgriezties tikai tas, kas pats sāk tam saredzēt jēgu un nozīmi. Rusō un liberālisma „labais cilvēks", vai Adama Smita „nevainīgais egoists," vai Stjuarta Millā „prātīgais patmīlis" nekad nejutīs vajadzības pēc Dieva, kamēr viņu dzīve ritēs ērtībās.

Cilvēks netic Dievam ne tādēļ, ka daudz zina, bet gan tādēļ, ka ir perverzs. Pēc Paskāla domām ir tikai divi prātīgu cilvēku tipi — vieni, kas Dievu mīl no visas sirds, jo viņi Dievu atraduši, otri, kas Dievu meklē, jo Viņu vēl nav atraduši.

Šī gadsimta lepnais cilvēks iekšēji kļuvis par izmisuma, baiļu nomāktu un cīņas zaudētāju. Pirms divām paaudzēm cilvēks jutās kā dievs, bet mūsdienās psīchoanalisti pēti, kāpēc viņš jūtas kā velns. Leons Blojs paredz, ka pēc diviem mežonīgiem kaŗiem jānāk vēl lielākai katastrofai, lai cilvēks beidzot apzinātos savu vainu un atgrieztos pie Dieva.

Cilvēkam atliek tikai divas iespējas: Vai nu, meklējot pēc pārdabiskā, saglabāt cilvēcisko cieņu, kuŗā prāts pārvēršas par gudrības avotu, — vai arī, ļaujot instinktiem prātu ierobežot, tuvoties dzīvniekam. Kristus baznīca ir vienīgais ceļš, kā cilvēks var panākt īstu atgriešanos pie Dieva. Šīns atzīst, ka arī citas lielās pasaules reliģijas var dot kaut ko cilvēka dvēseles mieram, bet tās visas nonākušas pretrunās un šaubās reizē ar prāta un zināšanu attīstīšanos. Kristiānismā ticība pieaug reizē ar loģikas attīstīšanos.

Senās civīlizācijas gājušas bojā morāles pagrimšanas dēļ, tai sekojusi ģimeņu iziršana. Kristīgā Rietumeiropas civīlizācija var glābiņu atrast tikai Kristus mīlestības mācībā, kas kā atjaunotājs dzīvības avots spēj piepildīt ikviena laikmeta cilvēku ilgas. Tikai lietas, kas pieder Dievam, nav jāmeklē peklē, saka Šīns.

Ikviens, kas pagriezis seju pret gaismu, ieraudzīs Dievu, bet tas var notikt tikai ar paša cilvēka brīvo gribu. Piederot Dievam, viss pieder arī cilvēkam. Tikai ar Dievu cilvēks var sasniegt paradīzi ne vien aiz šīs dzīves, bet arī savas dvēseles ikdienā. Nav zināms neviens svētais, kuŗš nebūtu bijis šai dzīvē laimīgs un priecīgs. Ka bez Dieva cilvēks nevar rast laimes, dzīves piemēri pierādījuši ļoti skaidri. Visi lielie virszemes paradīzes cēlāji bez Dieva kļuvuši par briesmīgākajiem varmākām, kādus vēsture jebkad pieredzējusi, un cilvēka dzīvi viņi pārvērtuši īstā ellē.

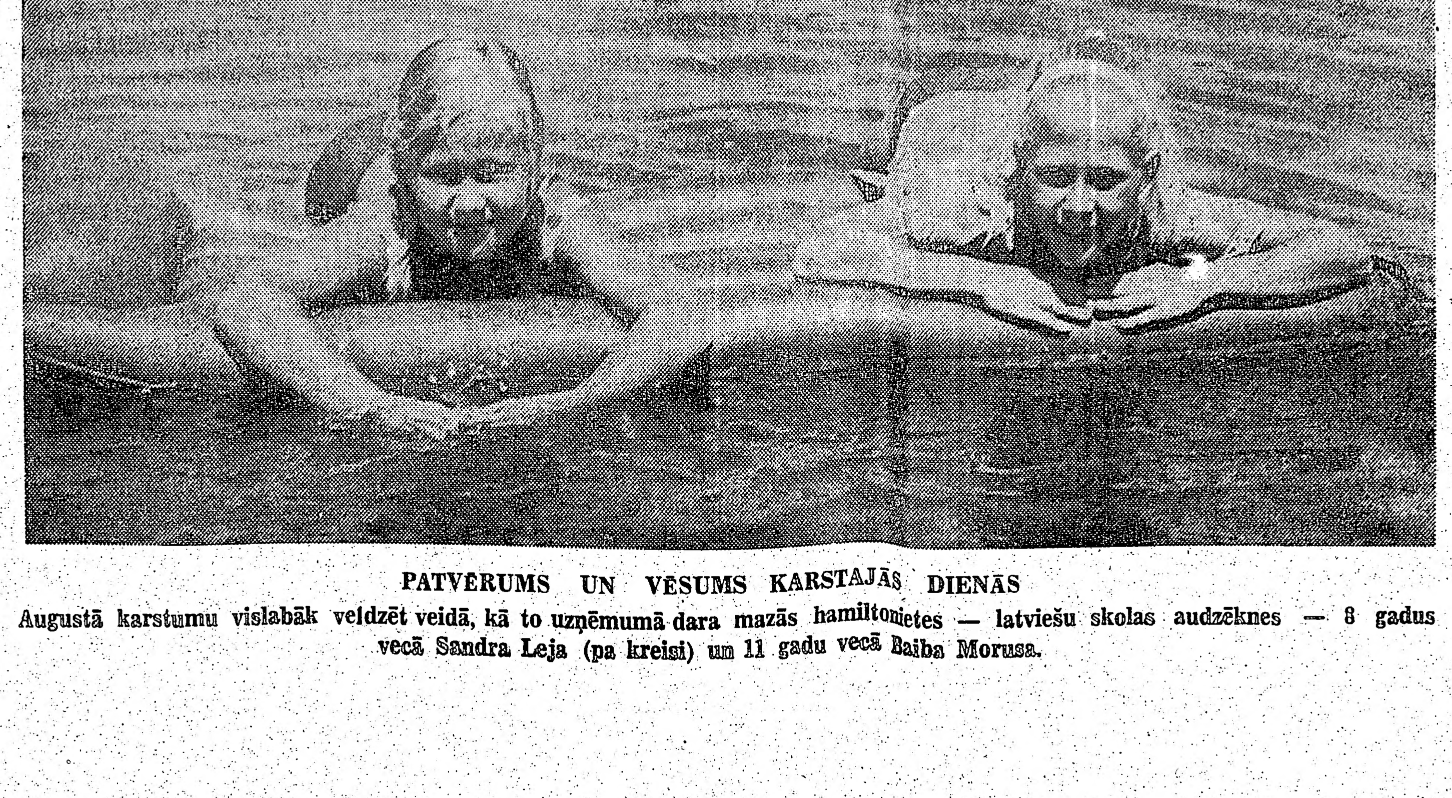

PATVĒRUMS UN VĒSUMS KARSTAJĀS DIENĀS

Augustā karstumu vislabāk veldzēt veidā, kā to uzņēmumā dara mazās hamiltonietes — latviešu skolas audzēknes — 8 gadus vecā Sandra Leja (pa kreisi) un 11 gadu vecā Baiba Morusa.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS

Danforth — Broadview: Atsevišķa divstāvu 9-istabu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, ūdens-eļļas apkure, garāžas iespēja. Kopējā cena $25.000,- iemaksa $7.000.- Atlikums uz vienu atklātu 10 g. obligāciju.

Avenue Rd. — Lawrence: Atsevišķs 6-istabu dubultķieģeļu bungalovs ar piebūvētu ķieģeļu garāžu un pagrabā izbūvētu lielu atpūtas telpu, 2 vannas istabas, moderna eļļas apkure, liels dārzs.

Danforth — Broadview: Atsevišķa divstāvu 6-istabu māja, 2 vannas istabas, kopējā cena $15.900.-, iemaksa $2.500.- Atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

KANADAS BAZNĪCAS

TORONTO

Bīsk. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6—2510. Sv. Jāņa draudze, tel. 921—3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

21. augustā, plkst. 11 rītā dievkalpojums, māc. Artūrs Dūmiņš.

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel OX 9—3331 Toronto Sv. Andeja baznīcā.

Sestdien, 20. augustā, vakarā bērnu nometnes slēgšanas dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 28. augustā, pl. 11 dievkalpojums Andreja baznīcā.

Svētdien, 11. septembrī, pl. 11 Kapu svētki. Jūlijā un augustā mācītājs būs runājams piektdienās no pl. 5—7 Andreja baznīcā. Steidzamos gadījumos sazināties pa tālruni — 699-3331.

Māc A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7—2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

28. augustā plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

BRAMPTONA

21. augustā plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.

21. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

No pirmdienas, 22. augusta, līdz piektdienai, 26 augustam, no plkst. 10 pr. p. līdz 12.30 dienā vasaras skola baznīcā. Visi bērni mīļi aicināti.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5—5098.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

28. augustā plkst. 1.30 pēcpusdienā dievkalpojums.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9—3224.

Montrealas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

Prāv. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484—8394. Sv. Pāvila ev.lut. latviešu draudze Montreālā.

28. augustā, plkst. 11 no rīta, dievkalpojums Tērvetē.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās, plkst. 4 p.p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Lūdzu klausaities latviešu pusstundu „Brīdis ar Dievu" savā 11. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.30 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261—4218 A. Lakšmanis, 106 Dorset Rd., Scarborough.

„Sauciens no Golgātas"

Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 285, Station „K" Toronto 12, Ont

ASV BAZNĪCAS

ŅUJORKA

21. augustā dievkalpojumi: pl. 11.30 Betlemes baznīcā, pl. 11 nometnē, pl. 11 Salā brīvdabas dievkalpojums, māc. O. Gulbis, azaids un nodarbības.

28. augustā dievkalpojumi: pl. 10 Jonkeru baznīcā māc. R. Zariņš un pl. 11 nometnē māc. A. Ozols, piedalās skauti un gaidas.

ČIKAGA

Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11 th Ave., Meivudā.

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

21 augustā, pl. 10 rītā dievkalpojums. Mācītājs A. Rautenšilds. Kapu svētki, pl. 12 dienā Oakridge kapsētā, Hillside, Ciānas draudzes nodalījumā. Draudzes koris E. Strautmaņa vadībā.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tālr. WA 2—2248. Māc. V. Līventāls tālr. WE 3—9326.

21. augustā dievkalpojums. Mācītājs J. Sīpols.

28. augustā, plkst. 12 Kapu svētku dievkalpojums Woodlawn kapsētā, 27. sekcijā. Lietus gadījumā — kapellā pie ieejas vārtiem.

4. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1368 Pauline Blvd.

BOSTONA

Latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes kapu svētki Getzemanes kapos 28. augustā, plkst. 2 pēcpusdienā. Dievkalpojuma baznīcā nebūs.

LOSANDŽELOSA

Dienvidkalifornijas latviešu draudze—2450 Griffin Ave., L.A. Cal. 90031, māc. E. Caune, tālr. PO — 98679.

21. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums, māc. E. Caune, ērģeles Velta Barvika.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

28. augustā, plkst. 11 dienā kapu svētki Mountain View kapsētas Tower baznīcā 5000 Piedmont avenijā. Dziedās no dziesmu grāmatām.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 45 un H ielā.

BURLINGEMA. (KAL.)

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd. 301 Burlingame Ave.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI
DABŪJAMI
O. ANDERSONA
DELIKATESU VEIKALĀ
28. Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī
„NORTHLAND GROCERY"
120 Barton St. E., Hamilton, Ont.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: ....
Mr., Mrs., Miss. ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.............
abonementa uzsākšanai / pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn. $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Kad beigusies Romanovu dinastija?

NOSLĒPUMA PLĪVURS PĀR CARA PĀVILA I DZIMŠANU

(Nobeigums)

Siltumu un radniecīgas jūtas neviens bērnam neizrādīja. Kāpēc? Uz Sibiriju aizsūtītā dekabrista V. Tīzenhauzena tēvs Kārlis Tīzenhauzens dēlam pastāstījis, ka Katrīna dzemdējusi nedzīvu bērnu, kurš apmainīts ar kādas čuknietes zīdaini, kas piedzimis tai pašā naktī Kotlu ciemā, netālu no Oranienbaumas. Visa šī bērna ģimene un vēl 20 šī ciema iedzīvotāju kopā ar mācītāju nosūtīti uz Kamčatku, bet pats ciems noplēsts; pat vieta, kurā tas atradās, uzarta. To visu Tīzenhauzens labi zinājis tādēļ, ka netālu no Kotlu ciema atradusies viņa muiža.

Tā troņmantnieks Pāvils nepiederēja ne Holšteinas dinastijai, ne arī Saltikoviem. Arī ārējā izskatā un raksturā viņš nelīdzinājās nevienai. Lai kā šo galma noslēpumu slēpa, pamazām tas tomēr nāca gaismā, un Pāvilam jau agrā jaunībā to lika sajust ar neverīgu, pat apvainojošu izturēšanos augstākie galminieki. Tas stipri ietekmēja lielkņaza raksturu, viņš dusmās varēja trakot, bet nekā nespēja izdarīt. Katrīna pārāk ilgi bija iesēdusies tronī, dēlu viņa nemīlēja un arī nevarēja mīlēt. Ar viņu bija saistītas daudzas nepatīkamas atmiņas. Favorīti Katrīnai bija dārgāki par troņmantnieku, un Pāvils arī negaidīja no viņas aizsardzību.

Bet Katrīnas favorīti dažreiz bija ārkārtīgi nekaunīgi. Reiz Ziemas pilī troņmantnieks gāja cauri zālei, kurā dežūrēja Katrīnas mīļākais Potjomkins, kas sēdējis uz palodzes, uzlicis kājas uz krēsla. Troņmantniekam garāmejot, viņš pat neiedomājies piecelties un sveicināt. Citreiz pilī pie pusdienu galda, daudziem viesiem klātesot, Pāvils sēdējis carienei pie vienas rokas, bet pie otras — viņas kārtējais mīļākais Zubovs. Runājot izcēlies kādā jautājumā strīds. Katrs izteicis savas domas, tikai Pāvils klusējis. Tad Katrīna jautājusi troņmantniekam, ko viņš domājot, Pāvils atbildējis, ka pilnīgi piekrītot Zubova domām, bet pēdējais iesmiedamies, visiem dzirdot, pateicis: „Un es izteicu vislielāko muļķību!"

Tie nebija vienīgie gadījumi. Šāds noskaņojums valdīja visā galvaspilsētā, pat paša ģimenē, kur māte — cariene raudzījās nākotnē pāri sava dēla galvai, pārmērīgi ievērojot un lutinot viņa dēlu Aleksandru. Bet Pāvils visus savus bērnus neatzina par saviem. Tas redzams no viņa uzglabājušās vēstules grāfam Rastopčinam. Zinot, cik Pāvils bija nesavaldīgs, jādomā, ka vēstulē tas nebija pateikts korrektā formā. Šā vai tā, bet to uzzināja galma kliķe un vēlāk arī tauta. Tēva izteicieni ietekmēja bērnu attieksmes pret tēvu, tā visa iespaidā veidojās viņu raksturi un attīstījās notikumi.

Ar to kļūst saprotams raksturs, kāds bija „sfingai tronī" — caram Aleksandram I, kas netieši bija līdzdalībnieks tēva nogalināšanā, kuru bija noorganizējuši Katrīnas favorīti brāļu Zubovu vadībā pēc Anglijas izstrādāta plāna un ar angļu naudu. Anglija bija nobaidījusies, ka Pāvils gatavojas iekarot Indiju. Tā plānu un naudu sazvērestības organizētāji saņēma no Anglijas ministru prezidenta Pita ar Zubovu māsas Olgas Žerebcovas, Anglijas sūtņa Vitvorta mīļākās, starpniecību. Visu tālāko sagatavoja galmā, tauta nekā nezināja. Bet baumas, kas nonāca arī tautā, visu sagrozīja un iztulkoja pēc vajadzības.

Lai cik tālu atradās Kamčatka, kurp bija aizsūtīti nopostītā Kotlu ciema iedzīvotāji, ziņas par notikumiem nonāca arī līdz viņiem, un tad — kā atbalss — lēni nāca atpakaļ. Aleksandrs I sava valdīšanas laika beigu posmā, noguris un ar notikumiem neapmierināts, arvien vairāk iegrima misticismā un mocījās ar sirdsapziņas pārmetumiem par jaunībā izdarītajām kļūdām. Šai laikā Sibirijas ziemeļaustrumu daļā uzradās kāds Afanasijs Petrovičs, pārsteidzoši līdzīgs mirušajam caram Pāvilam I. Viņš nenminēja savu vārdu, bija kluss un vienkāršs, parasts klaidonis, kas lēni virzījās uz rietumiem un beidzot sasniedza Krasnojarsku.

Visus cilvēkus, kas ceļā viņu sastapa, pārsteidza klaidoņa lielā līdzība ar caru Pāvilu. Viņš pārtika no dāvanām, naktis pārlaida, kur gadījās. Krasnojarskā viņš aizkavējās pie vietējā iedzīvotāja Starceva, kas bija visai pārticis un izglītots. Abi sadraudzējās un pat saradojās — Afanasijs Petrovičs kļuva krusttēvs Starceva bērniem. Šī draudzība nepalika bez samaksas: Starcevs uzrakstīja un nosūtīja anonimu vēstuli troņmantniekam Konstantinam Pavlovičam, ka Sibirijā uzradies klaidonis Afanasijs Petrovičs, viņa tēvocis. Starcevs izklāstīja savu versiju, ka carienes Katrīnas nedzīvs dzimušais bērns apmainīts ar čukniešu zēnu no Kotlu ciema un vēlāk kļuvis cars Pāvils I, pastāstīja par Kotlas iedzīvotāju aizsūtīšanu uz Kamčatku, viņu ciema iznīcināšanu un Afanasija Petroviča pārsteidzošo līdzību ar mirušo caru Pāvilu I.

Šo vēstuli troņmantnieks saņēma un nodeva savam brālim caram Aleksandram I, bet pēdējais — grāfam Arakčejevam. Tas nosūtīja stingru pavēli Sibirijas ģenerālgubernātoram Kapcevičam nekavējoties uzmeklēt klaidoni Afanasiju Petroviču un vēstules autoru. Kapcevičs šo lietu savukārt nodeva Toboļskas policijmeistaram Aļeksejevskim, visai izdarīgam cilvēkam, kas, visur taujādams, aizbrauca līdz Irkutskai, bet meklēto neatrada.

Tas arī nebija viegli, jo Sibirijas iedzīvotāji ar neuzticību skatījās uz valsts ierēdņiem, sevišķi tai laikā, kad mantkārīgais ģenerālgubernātors Kapcevičs ar savu nežēlīgo rīcību viņus noveda tiktāl, ka vietām izcēlās dumpji. No Irkutskas Aļeksejevskis griezās atpakaļ un aizbrauca līdz Krasnojarskai. Tur, sarunādamies ar istabas saimnieci, viņš nejauši ieminējās, ka vajadzīgs rakstvedis. Saimniece tūlīt norādīja uz Starcevu, kuru Aļeksejevskis tūlīt izsauca pie sevis. Salīdzinot viņa rokrakstu ar anonīmo vēstuli, Starcevu atklāja par tās rakstītāju. Viņš arī neliedzās, bet tikai lūdza žēlastību. Pēc Starceva norādījumiem drīz vien atrada un aizturēja arī Afanasiju Petroviču. Aļeksejevski arī pārsteidza klaidoņa lielā līdzība ar mirušo caru Pāvilu. Kad pateica, ka viņu kopā ar Starcevu arestēs un vedīs uz Pēterburgu, Afanasijs Petrovičs mierīgi atbildēja: „Nu, vediet arī, esmu viņa tēvocis. Tikai vediet pie Konstantina, ne pie Aleksandra."

Pēterburgā Aļeksejevskis apcietinātos nodeva Arakčejevam. Pēc dažām dienām Aļeksejevskis saņēma apbalvojumu par izpildīto uzdevumu — Annas ordeni un nākošo dienesta pakāpi, bet no carienes Marijas Fjodorovnas 5000 rubļu. Atlaižot Aļeksejevski mājās, stingri piekodināja nevienam nekā neteikt, bet viņš to sevišķi neievēroja un pēc dažiem gadiem visu pastāstīja dekabristam Brigenam. Starcevu un Afanasiju Petroviču, protams, ieslodzīja Pētera Pāvila cietoksnī.

Valsts padomes loceklis D. Lanskis pastāstīja savam radiniekam — dekabristam kņazam Odojevskim, ka pie cara Aleksandra I dažreiz naktī atvests no Pētera Pāvila cietokšņa kāds sirmgalvis un vēlāk atkal aizvest atpakaļ uz cietoksni. Par Afanasija Petroviča tālāko likteni nekas nav zināms. Starcevs pēc 7 mēnešiem atbrīvots, atgriezies mājās, nomocīts un bailīgs. Viņu saticis Aļeksejevskis, kas gribējis iztaujāt par viņa uzturēšanos cietoksnī, bet nekā nepanācis..

Visus sīkumus par Pāvila piedzimšanu labi zinājis kāds no pils vecajiem kalpotājiem — Svistunovs. To uzzinājis Pāvils, kad bijis jau cars. Viņš Svistunovu apmīļojis un bagātīgi apdāvinājis, piekodinādams noslēpumu nevienam neizpaust. Bet Svistunovs kaut kā izpļāpājies, par ko aizsūtīts uz vienu no viņam iedāvinātajām muižām, kuru nedrīkstējis atstāt.

Daudzi zināja Pāvila īsto izcelsmi, bet baidījās runāt, jo par to bargi sodīja. Tā reiz uz Izaka katedrāles sienas atrada uzrakstu: „Šis templis divām valstīm pieder. Apakša marmora, bet augša ķieģeļu." Kādam, uz kuru krita aizdomas, ka viņš vainīgais, izgrieza mēli, bet vēlāk izrādījās, ka vainīgs cits. Šo noslēpumu zināja arī Aleksandrs I, un tas vēl vairāk pastiprināja viņa melancholiju un misticismu valdīšanas pēdējos gados. To zināja arī cars Nikolajs I, kas kļuva nikns un mežonīgs, kad kaut kā to atgādināja. Bet Pēterburgā klīda baumas, ka kaut kur Galeras ielā dzīvojot viņa vecāmāte — čukniete.

St.

Tālivaldis Ķiķauka

Eiropas mozaīka

CEĻOJUMA PIEZĪMES

XI

Ļēžai cauri staigājot un vecos iekšpilsētas rajonus apskatot, nevar izvairīties no prostitūšu mitekļiem: tie izkaisīti visur. Aiz aizkariem gaisma ar sarkanu abažūru; zīmīte logā vēstī, vai ieeja vēlama. Dažas no nelaimīgajām ir jau pavisam vecas, nabadzīgi ģērbušās, rievainām sejām, sagumušas un ar apatisku garlaicību sejās. Taču jau soli tālāk uz šaura trotuāra spēlējas mazi bērni, tepat nelieli veikaliņi. Uz De Bueren kalnu ved savāda iela: tā sastāv no 407 pakāpieniem. Kalns nosaukts pazīstama beļģu 15. gadsimta patriota vārdā.

☆

Kongresa pils ir moderna celtne, bagātīgi rotāta ar freskām, milzu paklājiem, īpatām kāpnēm: te allaž notiek kongresi, konferences un ierodas starptautiskas biedrības, un organizācijas — gan akadēmiskas, gan komerciālas, jo vietas vairākiem tūkstošiem. Te būtu laba vieta ELJAs kongresam, taču izdevumi arī būtu lieli. Pils atrodas Boverī parka galā; apkārt plešas parks ar statujām un puķēm, bez tam vēl Valoņu mākslas mūzejs. Mozeles upe Kongresa pils priekšā ar atteku - kanāli izveido salu. Mans gīds Pīpjānītis Ļēžu pazīst kā savu kabatu, tāpat iedzīvotājus, pārdevējas, puķu meitenes, krodziņa apteksnes, veikalu īpašniekus, studentus; ar visiem viņš pārmij kādu vārdu, man nepārtraukti jāspiež kādam roka, kad gīds to iepazīstina ar mani: „mon ami de Canada". Apveltīts ar īstām franču manierēm un žestiem, Pīpjānītis mani ved cauri pilsētai kā korso braucienā, beigās vēl pārtikas preču tirgotavā noskūpstīdams kādu vecenīti uz vaigiem: večiņa kļūst ļoti vitāla, sāk turpat aiz prieka griezties uz riņķi, un Pīpjānītis viņai mazliet teātrāli paskaidro, ka neesot zinājis viņas vecuma . . .

Ļēžas valoņi tiešām ir gaužām viesmīlīgi un labprāt klausās, ja tos uzrunā, nemaz nebēg prom laika trūkuma dēļ. Viņu viesmīlību var salīdzināt tikai ar minchieniešu laipnību. Ļēžai jau kopš pēdējā kara laika ir laipnības reputācija, tik sirsnīgi iedzīvotāji, pateikušies rietumarmiju atbrīvotājiem no vāciešiem. Savā veidā Beļģijai ir tāds pats ģeografiskais stāvoklis kāds Latvijai: tā situēta starp divām lielvalstīm, kas bieži karo . . .

JĀŅI KRĒFELDĀ UN CITUR

Sestdien, 25. jūnijā, mans paziņa Pīpjānītis paziņoja, ka jābrauc no Ļēžas uz Krēfeldu: tur būšot labi Jāņi ar aplīgošanos, deju grīdu miestiņu un visām citām tautiskām izdarībām. Sacīts — darīts. Iekāpām vilcienā un drīz vien jau bijām Āchenā. Tur iekāpa jauneklis ar milzu lielu ozollapu vainagu un tautisku prievīti. Jaunais latvietis mums piebiedrojās, pacienāja mūs vilcienā ar alu un sieru. Tā atklājām līgošanu jau ceļā uz Krēfeldu. Pat konduktors, laipns vecītis ar iešķību smaidu, labprāt nodzērās no skārdenes un nobraucīja vaigus, kad paskaidrojām, ka braucam uz „lettisches Johannisfest". Kad vilciens pieturēja citās stacijās, izbāzām galvas pa logiem un latviski aurojām, lai barā piedabūtu jaunus līgotājus.

Jauneklis no Āchenas mums rādīja savu lepno prievīti: to Āchenā masu produkcijā ražojot kāda vācu firma, etnografiski pareizo prievīti varot pirkt metros. To Āchenā lietojot puloveru malu apšūšanai . . .

☆

Izejot no Krēfeldas stacijas, visapkārt pāri ceļam rēgojās milzu plakāts: „Heimat- und Schützenfest", tam pāri vēl viens garāks, kas reklāmēja vācu meistarsacīkstes maratona skriešanā. Vai tiešām šie plakāti zīmējās uz Jāņiem? Protams ne. Pēc brīža slaidi iegriezās dūšīga DKW automašīna, un no tās izlīgojās mūsu vedējs — krēfeldietis, kas mūs latviski apsveica un jautrā korso braucienā, veikli apmetoties ap stūriem, beidzot aizveda līdz Līgosvētku vietai — jaukai baltiešu mītnei Benradera ielā 157, kur cauri vārtiem, pāri celiņiem, kas vijās zem kokiem, skatītāja acij vispirms redzama tāda kā sēta ar uzrakstu „vīriešiem un sievietēm", bet tad atklājās paliela ēka ar pagalmu, dārzu, kuram pāri pārvilktas auklas ar krāsainām gaismām. Dārzs bija piepildīts ar galdiem un krēsliem, vidū vietu atstājot divām brīvdabas deju grīdām.

Jāņus rīkoja vietējā DV nodaļa kopā ar ELJAs jauniešiem, un programmā bija atzīmēts: Latviešu tautas dejas, tautas dziesmas un Jāņu dziesmas Menchengladbachas dejas grupas izpildījumā. Kalmju kaujas (tās daži vēlāk ņēma ļoti sirsnīgi). Jāņa iejāšana (uz balta, milzīgi liela un formās lieliska zirga). Jāņabērnu ienākšana, apdziedāšanās un lēkšana pāri ugunskuram (patiesībā, pie ugunskura vēlāk salasījās daļa vāciešu: visiem bija mazliet drēgni). Dejas pie romantiska apgaismojuma gan zem atklātām debesīm, gan arī zālē (kur grupiņa labi iesilušu Jāņabērnu aizsprostoja ieeju uz izeju) pie brīnumskaisto latviešu un vācu meldiju skaņām. Sākums 20-os. Beigas, saulei lēcot.

Ar skaudību vēroju lielisko programmu un atcerējos Kanadas galīgi atpalikušos likumus, kā sestdienas vakaros jautrībai jāizbeidzas ar pusnakti . . .

Dārzā pie mastiem bija redzami divi Latvijas karogi un viens Igaunijas. Viens no Latvijas karogiem pārāk atgādināja Austrijas karogu — spilgti sarkanām malām un pabiezu balto svītru vidū . . . Tautas dejas bija labi sadejotas, un dejotāju soļi dipa viegli. Tumsai pieaugot, galdi kļuva aizvien pilnāki, to vidū sakrājās alus pudeļu grēdas: dažs labs „uzdevis" atsevišķu pudeļu pirkšanu, ieradās ar kasti, kuru novietoja galda vidū. Citi vietējie pat kastes nerespektēja un lietoja muciņas. Katrā gadījumā, jautrība un troksnis pieauga proporcionāli izdzerto pudeļu skaitam: ārpusē pie tādas kā cirkus būdas resns vācietis pāri letei pārdeva Vācijas „karstos suņus", — resnas, bālas desas, piepūtušās un karstas. Tās kožot, sula izšļācās kā no šļirces un bieži vien ķēra kādu nevainīgu blakus stāvošo.

Pīpjānītis, kas ar lielu vainagu pāri pleciem staigāja no viena pie otra, man meta ar aci un teica, ka ap pusnakti esot jābrauc uz Ķelni, jo tur latviešu studenti pie Reinas ņemot Jāņus priekšā tā pamatīgāk un ap pusnakti viss tikai sākoties. Sacīts — darīts. Meklējām braucēju, kas būtu spējīgs braukt. Saujiņa meiteņu pārdeva lozes — laimesti bija novietoti tādā kā nišā, kurai priekšā aizvilkti aizkari: tos ziņkārīgie vēra vaļā un rāpās iekšā, taču rīkotāji tos momentā izķeskāja atpakaļ. Mūsu vedējs — braucējs, kas knapi varēja paiet, mūs mazliet sabaidīja: tāpēc izmantojām kāda cita tautieša auto — folksvāģi, jo braucējs, par lielu brīnumu visiem, nemaz nebija grados. Tā pieslēdzāmies divām citām mašīnām un sākām joņot pa lielceļu. Drīz vien sāka līt, pēc brīža gāza kā ar spaiņiem un nepārgāja.

☆

Netālu no Krēfeldas vācu policisti mūs nosauca malā un pētīja mūsu mākslotī nopietnās sejas un šofera braukšanas atļauju. Tikuši vaļā, mēs sākām zviegt iedomādamies mūsu sākumā paredzētā vedēja seju, ja viņu apturētu šie paši policisti . . .

Starp Krēfeldu un Ķelni bija noticis pamatīgs nelaimes gadījums — zviedru Volvo sasities ar vācu mašīnu. Mūsu kolonnas pirmais auto pēkšņi strauji apturēja, braucējs izlēca ārā, pieskrēja pie mums: kur esot palicis latviešu folksvāģis? Taču izrādījās, ka pirmais auto bija jau gabalā un nevis grāvī, kā iedomājās mūsu kaimiņš.

Kaut kur pie Ķelnes, tādā kā priekšpilsētā, pēkšņi cauri biezajām lietuspilēm ieraudzījām neparastu skatu: lielajā lietus gāzē dega ugunskurs. Tuvāk pieejot, izrādījās, ka centīgie latviešu līgotāji pār uguni turēja lietussargus: dziedāja uz balsīm un ar līksmību. Vecāks latviešu krīvs man sēdēja blakus uz soliņa teltī un ielēja no pudeles sīvā. Mēs, jaunatbraucēji, viņiem piebiedrojāmies. Kāds tautietis, zinādams visas latgaliešu izloksnes savdabības, deklamēja „Beverīnas dziedoni" ar neparastiem iestarpinājumiem un skaņām. Uz viņa veselību varēja iedzert. Tā pagāja laiks: mūsu šoferis izņēma kokli un sāka to strinkšķināt. Tautu meita ar rotām sēdēja uz grīdas, balsis saskaņojās, un dziesmu kamols ritēja. Bija īsta Jāņu nakts.

(Turpinājums sekos)

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

20. augustā — DV Kanadā šaušanas meistarsacīkstes Bērzainē. Plkst. 7.30 vak. saviesīgs vakars ar deju.

3. sept. pl. 10.30 rītā — Kanadas latviešu katoļu apvienības kongress un pl. 19.30 saviesīgs vakars Latviešu namā, 491 College Street.

4. sept. pl. 17 — Latviešu katoļu rakstnieku cēliens ar Jāņa Klīdzēja un citu rakstnieku piedalīšanos Latviešu namā.

6. septembrī — pl. 8. vak. Latviešu namā Ād. Šildes referāts „Padomju varas sadursme ar buržuaziskiem nacionālistiem."

DV sporta un jaunatnes svētki Sidrabenē 10. un 11 septembrī.

24. septembrī — Ņujorkas koklētāju un dziesmu ansambļa koncerts DV Toronto nod. sarīkojums. Parkdale Collegiate — Jameson Ave., plkst. 7.30 vak.

1. oktobrī — Daugavas Vanagu sarīkojums „Zelta dukāts Latvijai".

16. oktobrī pl. 3 p.p. Toronto baptistu draudzes 15. gadasvētki Walmer Road dievnamā.

23. oktobrī — pl. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā komp. Valdemāra Ozoliņa garīgs koncerts ar solisti Emmu Reinvaldi. Autors pie ērģelēm.

28. oktobrī — plkst. 8p.p. inženieru balle The Inn on the Park viesnīcas balles telpās. (Ball Room).

13. novembrī — P. Geistauta, A. Kalniņas un V. Leinveberes koncerts Latviešu namā.

SV. KATRĪNAS

10. septembrī — plkst. 7.30 vakarā Mednieku un makšķernieku kluba balle „Atlanta Club" telpās.

DV Kanadā JAUNATNES
š. g. 10. un 11. septembr
Sestdien, 10. septembrī, plkst. 2 p.p. svēt
sacensības volejbolā Hamiltonas, Kičeneras
UGUNSKURS, ar vēl nedzirdētu un nere
Ābele. Pēc ugunskura DEJA.
Svētdien, 11. septembrī, svētkus ievadīs
A. Čops. Pēc tam vieglatlētikas sacīkstes
veida grupu sacensības bērniem.
Ieeja abām dienām $1.50, bērniem
DV JA

JAUNUMS - OFICIĀLI - JA
SKAIDRĀ NAUDĀ
USSR ASV DOLA
VAI RUBĻOS
PILNA IZMAKSA BEZ ATVILK
PILNA GARANTIJA.
NEKĀDI PĀRSŪTĪŠANAS IZDE
INTERTRADE EXPRESS
125 East 23rd Street, New York, N.

AUSTRA ŠMI
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto

A. EGLĪTIS — T. V REN
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel.

JAUNAS LATVJU GRĀMATA
JAUNAIS GRĀMATU KATALO

MĒS IESPIEŽA
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJAD
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BILETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅ
VĒSTUĻU VEIDLAPAS, API
GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
PASŪTĪJUMUS LŪDZAM NODOT L
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, On
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

DV Kanadā JAUNATNES UN SPORTA SVĒTKI
š. g. 10. un 11. septembrī SIDRABENĒ

Sestdien, 10. septembrī, plkst. 2 p.p. svētku atklāšana, tai sekos futbola sacīkstes, sacensības volejbolā Hamiltonas, Kičeneras un Toronto vienībām, virves vilkšana, UGUNSKURS, ar vēl nedzirdētu un neredzētu programmu, kuru vadīs aktieris E. Ābele. Pēc ugunskura DEJA.

Svētdien, 11. septembrī, svētkus ievadīs dievkalpojums plkst. 9 no rīta, mācītājs Ā. Čops. Pēc tam vieglatlētikas sacīkstes jauniešiem un ļoti interesantas jauna veida grupu sacensības bērniem.

Ieeja abām dienām $1.50, bērniem un jauniešiem līdz 16 gadiem brīva.

Visus laipni ielūdz

DV JAUNATES UN SPORTA SVĒTKU RĪCĪBAS KOMITEJA

JAUNUMS – OFICIĀLI – JAUNUMS
SKAIDRĀ NAUDĀ UZ USSR ASV DOLAROS VAI RUBĻOS

PILNA IZMAKSA BEZ ATVILKUMIEM

Saņēmējs var izvēlēties saņemt kreditzīmi dolaros, lai iepirktos speciālos veikalos, vai arī saņemt pilnu summu rubļos.

PILNA GARANTIJA.

NEKĀDI PĀRSŪTĪŠANAS IZDEVUMI

Izmantojiet šo izdevību un turpmāk sūtiet tikai caur

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street, New York, N. Y. 10010.

Sakarā ar naudas sūtījumiem uz Padomju savienību Intertrade Express Corp. 125 East 23rd Street, New York, N. Y. 10010 norāda, ka tagad pastāv iespējas pārvest naudu bez atvilkumiem, un saņēmējam ir iespēja izvēlēties, vai saņemt kreditzīmi speciālam veikalam, kurā iepērkas tikai par dolariem, vai arī saņemt attiecīgo summu naudā (rubļos). Tiem saņēmējiem, kas nedzīvo tādā vietā, kur atrodas šāds veikals, tiks piesūtīts cenrādis, no kura viņi varēs izvēlēties attiecīgās preces uz dolaru kreditzīmes, un atlikumu, ja tāds būtu, varēs saņemt rubļos.

Vesus

PUĶU VEIKALS

Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām

Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037.

A. PUTNIŅŠ

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

A. EGLITIS — T.V RENTAL

17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

JAUNAS LATVJU GRĀMATAS

Trimdas lielākais jaundarbs, jaunā izd., jaunos sējumos A. Rupaiņa triloģija — MĀRA MOSTAS, 1., 2., 3. ....$13.00 iznācis un pieprasāms visās grāmatnīcās. Te ir ko lasīt!

Alfr. Amendas biogr. rom. 4 daļās, kopsējumā

APASIONATA $9.60

kopā ar Bēthovena darbu pasāžām pāri par 700 lpp. līdz šim vēl neredzētā sagatavojumā. Skaistāku dāvanu grāmatu nebūsit neviens redzējuši. Būs iespiesta apm. 15. augustā.

JAUNAIS GRĀMATU KATALOGS

pieprasāms par brīvu visās grāmatnīcās.

LATVJU GRĀMATA

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

PĀRSŪTĀM naudu uz LATVIJU

US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.

DV SAINĪŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

NOTĀRS
OSKARS PERRO

pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto

---

Ir **liela** starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS

Rūpējas par jūsu drošību jau 15 gadu

PL 9-0266.

ALFREDS STIKUTS
REALTOR

2889 Dufferin Street
tel. 789—1585. Toronto 19

STUDENTE, ar šī g. 15 sept., meklē gaišu mēbelētu

istabu

klusā ģimenē, labas satiksmes attālumā no Ontario Mākslas koledžas.

Pieteikt šī laikraksta birojā vai 25 Chaplin Ave., St. Catharines, Ont. FREIMANIS.

Meklē vecāku sievieti ēdienu gatavošanai latviešu ģimenē Toronto.

Zvanīt dienā 759—1451, pēc pl. 6 vak. 284—6715

H. Rosar

FUNERAL DIRECTOR

APBEDĪŠANES BIROJS

467 Sherbourne St., Toronto.

Tel. WA 4-1408.

Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

BERGDON GALERIJA

- ★ *GLEZNAS UN IELOGOŠANA*
- ★ *SKULPTŪRAS*
- ★ *ANTIKAS*
- ★ *TELPU DEKORĒŠANA*

180 DAVENPORT Rd., tel. 924-3865, Toronto

Toronto Window MFC Co. Ltd

165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.

Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.

Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.

LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.

Nesaistošai informācijai zvanīt darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.

Edvardam vai Aldonai SPROĢIS

ELZA PĒRKONE

Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.

DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 3—5198, Toronto.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai

DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

JAUNĀKĀS SKAŅU PLATES

„KOKLĪTES SKANĒJA"

Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis. 21 dziesma. Solisti:
T. Jaunzeme un A. Lidacis. .... Mono $4.50; Stereo $5.50

P. Geistauts — DZIEDU TEV . . .
15 garīgas dziesmas. Mono $4.50

Laimdotas Gleškes — LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS
Kokles pavadījumā $5.50

Ontario provincē dzīvojošiem 5% tirdzniecības nodoklis.

Dabūjamas DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College Street, Toronto 4, Ont.

VĒRTĪGI UN IEVĒROJAMI IZDEVUMI

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS, 1.—6. sēj.	@$7.80
Aspazijas Raksti — DRĀMA—LIRIKA—PROZA	@ 8.60
RŪDOLFA BLAUMAŅA 100 GADI, piem. izd. 1120 lapp.	12.60
K. Ieviņa romāni — CĪŅA AR SIEVIETI	4.40
— SAULES DĀRZĀ	5.60
Gētes romāns — GARA RADINIEKI, I—III	4.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA,
491 College St., Toronto, Ont.

AG ROTAS

A. GUGĀNS
ZELTKALIS

Darbnīcā — tel. 444—4033
25 Moccasin Trail,
Don Mills, Ont.

Izdaru visāda veida **APMETUMU DARBUS** iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.

BRUNO LIELBĀRDIS
769—8280

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS

Tel. EM 6—5946
Suite 545
17 Queen Street E.,
Toronto 1, Ontario.

Naudu uz LATVIJU

JŪS ESAT DROŠĀKI TIKAI AR LICENZĒTU FIRMU. TIKAI Gramercy dod jums visus šos pakalpojumus un garantijas:
PILNA GARANTIJA: visi darījumi pilnīgi garantēti un apdrošināti.
LICENZĒTS pie bankas un apdrošināšanas departamenta.
NODROŠINĀTS: ar $20000.-
TIEŠI aģenti: ārlietu tirdzniecības banka Maskavā.
ĀTRĀKA PIEGĀDE: apmēram 14 dienas.
PILNA IZMAKSA: nekādi atvilkumi.
GRAMERCY vienmēr dod oficiālas USSR kvītes ar saņēmēja parakstu.
Tarifs. 9 rubļi—$10.00
līdz $30.00—$2.75
pāri par $30.00—10 proc.
GRAMERCY Shipping Inc.
744 Broad St., Newark, N.J.

Rakstiet angļu vai latviešu valodā. Pieprasiet pilnīgu—pārtikas preču, audumu un dāvanu katalogu

GRAMERCY
118 E. 28 St., New York, 10016. DIB. 1945.

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.
Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komiteja rīko arī godību galdus.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

Estd 1874

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJS

Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153

Parkošana abās bēru mājās.

IEGĀDĀJIETIES SKOLAS GRĀMATAS JAU LAIKUS LATVIEŠU SKOLAI!

ĀBECE un lasāmgrāmata 1. klasei	$3.00
A. Širmaņa — Mana tēvu valoda 3. kl.	$1.50
M. Gaides — Tēvu valodas mācība	$1.60
A. Ozols — Jaunās derības stāsti 3. un 4. kl.	$1.50
A. Andersones — Augsim Latvijai	$1.50
A. Kaugara — Mana tēvu valoda 4. kl.	$1.50
Vecās derības stāsti 4. kl.	$2.25
A. Kaugara — Mana tēvu valoda 5. kl.	$1.50
A. Dravnieka — Mana tēvu valoda 6. kl.	$1.80
Latvijas ģeografija	$2.20
H. Kreicera — Mana tēvu valoda 7. un 8. kl.	$3.00
P. Dreimaņa — Latvju tautas vēsture	$3.90
E. Langes — Baznīcas vēsture 2. daļa	$1.35
A. Voitkus — Ticības mācība 5. kl.	$1.50
A. Ozols — Viņa vārdi bija vareni	$2.50
Mazais katķisms	0.50

DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College Street, Toronto 4.

VALUPE

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas KIVLENIEKS

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4 Ont., tālr. 533—2837 Tautiešiem atlaide

---

DĀVANU SAIŅI

uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.

Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.

Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.

Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipēdi, televīzijas aparāti, foto aparāti u. c.

Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc netto. Šie sainīši ir pilnīgi apdrošināti.

Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainīšiem.

Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas. Lietuviešu uzņēmums.

BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont.
Tel. 531-3098

Sakarā ar darbinieku atvaļinājumu kantoris slēgts NO 20. JŪLIJA LĪDZ 8. AUGUSTAM.

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKULE

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9276
885 Dundas Street West
Toronto 3, Ontario

CALLAS
puķu veikals 727 Danforth Ave. tālr. 466-9911
PUĶES KATRAM GADĪJUMAM. PIEGĀDĀ MĀJĀS.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nulīša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
365 Bay Street, Toronto
tel. 363—4451

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
attīstīšana ▪ palielinājumi ▪ duplikāti ▪ citi darbi ▪ izcilus kvalitāte ▪ atlaide
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOP
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

East York: Patīkams īpašums. 6 istabu māja 2 stāvos, moderna iekārta. Prasītā cena $16.900.

Scarboro: 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs, moderna virtuve, 2 vannas istabas, privāts iebrauc. ceļš un garāža. Iemaksa $3.500.

Broadview Danforth: 10 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas un dubultgarāža. Iemaksa pēc vienošanās.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARĪ IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLĪDZĪBAS

SPORTS

JAUNATNES MEISTARI VIEGLATLĒTIKĀ

Aizvadītās nedēļas nogalē Sidrabenē notika gadskārtējās Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstes vieglatlētikā. Sacīkšu vadība atradās LSAK ziņā, sacensības ritēja raiti un interesanti. Dalībnieku skaits šogad bija lielākais, kāds līdz šim piedzīvots, kopskaitā ap 230 meiteņu un zēnu. Lielāko dalībnieku skaitu deva pašа Sidrabenes nometne — ap 160, bet kupls bija arī dalībnieku pulciņš no Saulaines, tāpat daudzi bija ieradušies no citām vietām.

Sportistu parādi vadīja Andris Rubenis, bet gājiena priekšgalā soļoja Lolita Kalniņa un Imants Brolis, kas pērnā gadā izcīnīja Roberta Plūmes piemiņas balvas. Bagātīgs arī šogad bija balvu klāsts. Vērtīgo Roberta Plūmes piemiņas balvu, kuru Plūme savā laikā bija saņēmis no Latvijas valsts prezidenta A. Kviesa, izcīnīja vispusīgi apdāvinātais Ints Plampe, jo Brolis jau bija vienu gadu par vecu, kādēļ saskaņā ar balvas izcīņas noteikumiem to vairs nevarēja aizstāvēt. Ļoti sīvi risinājās cīņa par otru R. Plūmes piemiņas balvu. Pērnā gada uzvarētāja Lolita Kalniņa zaudēja tikai ar 1 punktu pret Ritu Bērnāni, kas kļuva jaunās balvas ieguvēja. Lolita Kalniņa toties izcīnīja Edgara Plūmes dāvināto ceļojošo balvu. J. Broža ceļojošo balvu izpelnījās Visvaldis Ziediņš, iegūstot arī personīgu balvu par labākajiem sasniegumiem savā vecuma grupā. Bijušā Latvijas maratona meistara Kārļa Blūmberga balvu šoreiz ieguva Kaiva Ceļdoma, Jānis Udrovs izcīnīja Kanadas DV ceļojošo balvu, bet latviešu karavīru balvu saņēma Sarma Beka.

Dalībnieki bija iedalīti 4 vecuma grupās, kuru sekmīgākie saņēma personīgas balvas. Tādas 8—10 gadu veco grupā ieguva Daina Zilāne un Andris Bergvalds, 11—13 gadu veco grupā — Sarma Beka un Arnis Puķītis, 14—16 gadu veco grupā — Lolita Kalniņa un Ints Plampe, bet 17 un 18 gadu veco grupā — Kaiva Ceļdoma un Visvaldis Ziediņš.

Meistarsacīkšu techniskie rezultāti bija šādi:

Zēniem 8—10 gadu grupā: 60 m skrējienā — E. Goba 8,5 sek., A. Bergvalds 10,1 sek. un A. Perro 10,2 sek.; tāllēkšanā — J. Ozoliņš 3,09 m, P. Kušmanis 3,05 m un P. Jurševskis 3,00 m; augstlēkšanā — M. Vējiņš 1,08 m, A. Bergvalds 0,98 m un P. Jurševskis 0,93 m. **Meitenēm:** 60 m skrējienā — N. Gubiņa 10,1 sek., S. Knostenberga 10,3 sek. un S. Ozola 10,4 sek.; tāllēkšanā — I. Asare 3,20 m, Dz. Pērkone 3,05 m un I. Bērze 2,90 m; augstlēkšanā — D. Zilāne 1,05 m, I. Asare 1,05 m un Dz. Pērkone 1,00 m.

Zēniem 11—13 gadu grupā: 60 m skrējienā — A. Puķītis 8,6 sek., B. Liepiņš 8,8 sek un A. Ozoliņš 9,1 sek.; tāllēkšanā — A. Puķītis 4,17 m, V. Pālens 4,07 m, A. Ozoliņš un B. Liepiņš 3,78 m; augstlēkšanā — B. Liepiņš 1,34 m, I. Ploriņš 1,29 m un A. Puķītis 1,29 m; lodes grūšanā — G. Batraks 7,73 m, J. Korbs 7,19 m un K. Grundulis 7,12 m. **Meitenēm:** 60 m skrējienā V. Ezerniece 9,1 sek., I. Strause 9,2 sek. un Z. Sileniece un S. Beka 9,4 sek.; tāllēkšanā — S. Beka 3,70 m, A. Birzniece 3,62 m un M. Zirne 3,61 m; augstlēkšanā — S. Beka 1,17 m, L. Mieze 1,15 m un Dz. Bruniņa 1,10 m; lodes grūšanā — R. Ezerniece 7,41 m, A. Sališa 5,41 m un S. Bulte 5,30 m.

Zēniem 14—16 gadu grupā: 100 m skrējienā — V. Korbs 12,2 sek., N. Goba 12,3 sek. un J. Udrovs 12,3 sek.; tāllēkšanā — M. Lorbergs 5,48 m, J. Udrovs 5,42 m un V. Korbs 5,23 m; augstlēkšanā — A. Lakstīgala 1,65 m, M. Siliņš, M. Lorbergs un I. Plampe 1,55 m; lodes grūšanā — V. Brolis 12,35 m, N. Batraks 12,14 m un I. Plampe 12,10 m; šķēpa mešanā — I. Plampe 37,06 m, P. Andžāns 37,04 m un M. Siliņš 35,55 m. **Meitenēm:** 60 m skrējienā — Ligita Kalniņa 8,6 sek., Lolita Kalniņa 8,7 sek. un K. Bernāne 8,8 sek.; tāllēkšanā — Ligita Kalniņa 4,39 m, Lolita Kalniņa 4,21 m un V. Bruniņa 4,14 m; augstlēkšanā — Lolita Kalniņa 1,25 m, R. Bernāne 1,25 m un S. Leimane 1,20 m; lodes grūšanā — V. Bruniņa 7,98 m, R. Bernāne 7,18 m un Lolita Kalniņa 7,17 m.

Zēniem 17 un 18 gadu grupā: 100 m skrējienā — P. Mukts 12,1 sek., I. Šķobe 12,2 sek un I. Brolis 12,3 sek.; tāllēkšanā — P. Mukts 5,67 m, V. Ziediņš 5,66 m un Dz. Pūpēdis 5,50 m; augstlēkšanā — V. Ziediņš 1,50 m, Dz. Pūpēdis 1,50 m un I. Brolis 1,45 m; lodes grūšanā — A. Lestiņš 10,65 m, V. Ziediņš 9,65 m un I. Brolis 9,61 m; šķēpa mešanā — Ziediņš 46,12 m, A. Lestiņš 41,77 m un J. Hausmanis 38,10 m. **Meitenēm:** 100 m skrējienā — K. Ceļdoma 13,4 sek; 60 m skrējienā — K. Ceļdoma 8,2 sek., G. Gūtmane 8,4 sek.; tāllēkšanā — G. Gūtmane 4,73 m, K. Ceļdoma 4,67 m; augstlēkšanā — K. Ceļdoma 1,35 m; lodes grūšanā — K. Ceļdoma 7,52 m, B. Petrova 6,37 m un G. Gūtmane 5,50 m.

Vieglatlētikas sacensību nobeigumā notika tradicionālā volejbola spēle starp Saulaines un Sidrabenes nometņu vienībām, spraigā cīņā uzvarot Saulaines sešniekam. Sarīkojuma programmā bija arī sacensība šaušanā ar loku un bultām. Īpašu Sidrabenes nometnes balvu par izciliem sasniegumiem peldēšanā saņēma Bruno Upāns.

Ž. Z.

Piecu basketbolistu „piramida cīņā zem groza: bumbu tieši izmetis E. Petmanis, kas tagad kļuvis profesionāls futbolists, bet viņam „asistē" A. Richters, kamēr igauņi (tumšos kreklos) mēģina kavēt vai noskatās. Foto: J. Liģers

Egils Petmanis spēlē futbolu Saskačevanas vienībā

Rudeņos, kad vidusskolu starpā sākas kanadiešu futbola sacensības, laikrakstu sporta nodaļās bieži vien lasāmi latviešu jauniešu vārdi, kas ar izcilām sekmēm spēlē savas skolas futbola izlases vienībā, bet tikai daži no viņiem mēģinājuši kļūt par profesionālo vienību spēlētājiem. Savā laikā Valdis Priedītis, kas toreiz skaitījās „ātrāko kāju" īpašnieks Toronto, bija kandidāts Toronto „Argonauts" vienības sastāvam, bet negadījums treniņā izjauca viņa iecerētās gaitas profesionāļu futbolā. Šī kontinenta futbols saista lielas skatītāju masas, un finālspēles izvēršas par karnevālveidīgiem sarīkojumiem ar grandioziem gājieniem, skaistuma karalienes vēlēšanām u.t.t.

Lai kļūtu par profesionālu futbolistu, nepietiek vienīgi ar dabiskām dotībām, bet sistēmatiski jāstrādā pie ķermeņa norūdīšanas un sagatavošanas. Fiziski nesagatavotu futbolistu daudz ātrāk savaino, tāds arī nevar pastāvēt pārējo spēlētāju vidū. Amerikāņu un kanadiešu futbola noteikumos pastāv nelielas atšķirības, bet ne tik lielas, lai kavētu pāriešanu no amerikāņu uz kanadiešu līgu. Kanadas profesionālās vienības iedalītas rietumu un austrumu futbola „konferencēs" — līgās. Rietumu līgā spēlē Britu Kolumbijas „Lyons", Saskačevanas „Rough Riders", Kalgarijas „Stampeders", Vinipegas „Blue Bombers" un Edmontonas „Eskimos", bet austrumu līgā Toronto „Argonauts", Hamiltonas „Tiger Cats", Otavas „Rough Riders" un Montrealas „Alouettes".

Egils Petmanis labi pazīstams latviešu sporta saimē un publikā, jo daudzkārt iedalīts Kanadas latviešu basketbola un Eiropas paveida futbola izlasēs, bet tikai nedaudziem būs zināms, ka viņš jau ilgāku laiku gūst labus panākumus arī šī kontinenta futbolā. Pēc pirmajiem panākumiem kanadiešu futbolā Jarvis skolas izlasē, viņš vairākus gadus spēlēja dažādās Toronto amatieru vienībās, bet aizvadītajā sezonā startēja Toronto „Rifles" vienībā, kuras sastāvu veidoja, atskaitot Petmani, amerikāņi un kas spēlēja amerikāņu futbola līgā. Janvārī E. Petmanim piedāvāja līgumu Saskačevanas „Rough Riders", kas nupat aizvadītajā sezonā spēja kvalificēties finālspēlēm. Piedāvājums izrādījās ļoti izdevīgs, un 26. jūnijā E. Petmanis ieradās Ridžainā, lai piedalītos savas jaunās vienības treniņa nometnē, kur izturēja dzelžainu sagatavošanu un kļuva pirmais latviešu profesionālais spēlētājs kanadiešu futbolā.

Petmanis līdz šim spēlējis dažādos posteņos, bijis t. s. „offensive flanker", „pass receiver", arī aizsardzības pussargs — „defensive half back". Pašreiz sākušās draudzības spēles bet pagaidām vēl grūti paredzēt, kādā veidā vienības vadītājs Petmani izmantos. Aizvadītajā ziemā viņš enerģiski trenējās, lai sezonas sākumā būtu labā kondīcijā. Svara celšana, basketbols, skriešana naktī pa ielām un pavasarī treniņi vieglatlētikas laukumā devuši viņam paļāvību, ka spēs godam pastāvēt arī kanadiešu futbolā.

Ž. Z.

MIG–21 IZRAĒLĀ

Visjaunākā padomju MIG-21 tipa lidmašīna nebojāta nokļuvusi Rietumos, vai, precīzāk izsakoties, Vidējos austrumos... Bet lai kā, fakts ir, ka pirmoreiz aukstā kaŗa vēsturē rietumu sabiedrotie dabūjuši gluži jaunu un nebojātu padomju MIG-21 tipa mašīnu, vismodernāko komūnistu iznīcinātāju.

Lidmašīna ieradās no Irakas un nosēdās Telavīvā pēc iepriekšējas slepenas ziņas, ka kaut kas tāds sagaidāms. Lidojums no Rašida lidlauka Bagdadas tuvumā līdz Izraēlai ildzis tikai nedaudz vairāk par vienu stundu.

Izraēlas iestādēm lidotājs izteicies, ka bēgšanai gatavojies jau vairākus gadus, jo bijusi apnikusi nemierīgo kurdu bumbošana un kristīgo diskriminācija Irakas gaisa spēkos. Pēc pārcelšanās uz Rašida aviācijas bazi, bēgšana lidojuma distances ziņā kļuvusi iespējama, kādēļ pēc sazināšanās ar Izraēlas militārajām iestādēm viņš šo iespēju steidzies izmantot. Lidotāja ģimene atstājusi Iraku vienu dienu pēc viņa bēgšanas.

Uz jautājumu, kādēļ bēgšanai izvēlējies tādu ienaidnieka zemi kā Izraēlu, irakiešu lidotājs paskaidrojis, ka Izraēla ir vienīgā valsts visos Vidējos austrumos, kas viņu neizdotu Irakai. Par izdošanu izraēļi arī tiešām nedomā, bet amerikāņi pēkšņi kļuvuši ļoti aktīvi Izraēlas jautājumos.

USA nenoliedz Kambodžas bumbošanu

Bija jāpaiet vairāk nekā divām nedēļām, jāpiedzīvo Polijas protests un Kanadas un Indijas klusēšana, kamēr ASV valdība publiski atzina, ka kļūdīšanās dēļ bumbots kāds Kambodžas ciems. Komūnistu propagandas mašinērijai šai laikā bija atstātas brīvas rokas.

Sešpadsmit dienu pēc šī Kambodžas ciema bumbošanas ASV atvainojušās par pārskatīšanos. paskaidrojot, ka ka kļūdainas kartes likušas domāt, ka ciems atrodas Dienvidvietnamā. Bumbošanas laikā ciemā atradušies poļu starptautiskās Indoķīnas pārraudzības komisijas ierēdņi. Vienīgi šis fakts,— saka amerikāņi,— viņus pārliecinājis, ka ciems patiešām atrodas Kambodžā un nevis Dienvidvietnamā.

Oficiāli uzsākta izmeklēšana kartogrāfijā, bet patiesībā vislielākās galvassāpes radītas ārlietu ministrijai. Kambodžas draudzība ar ASV izbeidzās 1965. gada maijā, kad Kambodža atkārtoti žēlojās, ka amerikāņi neievēro tās robežas. Sākās prinča Sihanuka draudzēšanās ar sarkano Ķīnu, pārtraucot diplomātiskās attieksmes ar Vašingtonu. Vietnamas kaŗa un vispārējās Āzijas rehabilitātes plāna dēļ amerikāņi tagad gribētu sakarus atjaunot. Septembrī Kambodžā bija paredzēta prezidenta Džonsona un bezportfeļa sūtņa Herimena vizīte, bet pēc ciema bubmošanas starpgadījuma pēdējam paziņots, ka Kambodža var iztikt bez viņa apciemojuma. Tagad — pēc publiskās vainas atzīšanas un atvainošanās— Herimens Kambodžā tomēr būs gaidīts viesis. Bet ne tikmēr,— paskaidro princis Sihamuts,— kamēr Vašingtona nemācīsies atzīt un saprast, ka arī Kambodžai ir savas robežas.

Robežjautājumā ar vairāk komūnistiem nekā Rietumiem draudzīgo Kambodžu ASV pielaida gandrīz visas iespējamās diplomātiskās kļūdas, sevišķi ar izteikto pārmetumu, ka Kambodžas valdība pati nezina savas robežas. Vienam otram amerikānim augstos amatos nācās stipri sarkt, kad noskaidrojās, ka pārskatījusies nekļūdīgā Vašingtona... Tagad ar lielu interesi tiek gaidīta prinča Sihanuta reakcija. Vai viņš amerikāņu atvainošanos pieņems? Vai abu valstu kādreizējā draudzība atjaunosies? Jeb vai princis turpinās justies daudz drošāks un laimīgāks, zinot, ka viņu no visām pasaulīgām nelaimēm pasargā sarkanā Ķīna?

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Nesaprašanās Kanadas bruņoto spēku integrācijā starp aizsardzības ministru Heljeru un armijas, gaisa spēku un flotes augstāko vadību izraisījusi ne tikai vairāku bruņoto spēku vadītāju nomaiņu, bet nule sākusies jauna pretestības akcija. Kāda veterānu grupa ar bij. Toronto skotu armijas komandieri Robertu Hilbornu kā priekšsēdi nodibinājusi organizāciju, lai pretotos ātrai Kanadas bruņoto spēku apvienošanai. Organizācija par saviem nodomiem informējusi valdību un izraudzījusies par goda priekšsēdi gaisa spēku maršalu V. Kērtisu, bij. aviācijas stāba komandieri, kā arī ieguvusi nesen atlaistā kontradmirāļa V. Landimora atbalstu. Organizācijas vadībā ietelp daudzi izcili armijas un sabiedrības locekļi. Savā deklarācijā jaunā „Tri-Service Identity" (TRIO) organizācija norāda, ka tās locekļi iestājas par pietiekamu un spējīgu bruņoto spēku paturēšanu valsts aizsardzībai, pieprasa ātru rīcību, lai apturētu bruņoto spēku integrāciju un lūdz iecelt karalisku komisiju līdzšinējo integrācijas plānu izmeklēšanai.

☆ Attieksmē uz bez Kanadas ziņas Pakistānai pārdotajām džeta lidmašīnām, Kanadas valdībai bažas, ka Rietumvācija pieprasīs atļauju vēl citu mašīnu pārdošanai Irānai, jo tās irānieši atkal varētu pārdot tālāk. Tādēļ Kanadas valdība nolēmusi attiecīgu atļauju Rietumvācijai nepiešķirt, iekām 50 Sabre džetu no Pakistānas netiks nogādāti atpakaļ uz Irānu. Kanadas valdība atrodas kutelīgā situācijā: Pieveŗot acis pret Irānas tirdzniecības machinācijām, tā riskē ar Indijas valdības neapmierinātību, bet protestējot kanadieši varētu apvainot Rietumvāciju un Irānu, neticot abu valdību solījumiem, ka lidmašīnas paliks Irānā. Tai pašā laikā Kanadai svarīgas labas attieksmes arī ar Pakistānu.

☆ Pirms dažiem gadiem ASV sākās parādība, kuŗu varētu apzīmēt par arvien pieaugošu respekta trūkumu pret likumu un kārtības sargiem. Tagad šī parādība jau sākusi ieviesties Kanadā, kā vērojams no studentu un bītņiku demonstrācijām , sabiedrības izturēšanās pret policiju u. c. pazīmēm. Pamatā tam nožēlojami pārprastās kriminālistu un citu likuma pārkāpēju civīltiesības, par kuŗu ievērošanu „sabiedriskā doma," zināmu „audzinātāju" virzīta, ir bažīgā nomodā, tai pašā laikā aizmirstot, ka tādas pašas civīltiesības ir arī noziedznieku upuŗiem, bet likumu sargu pienākums ir raudzīties, lai likumu pārkāpējus izolētu un nelikumības ierobežotu, nevis ar noziedzniekiem apietos kā ar karaliskiem viesiem. Kā izteicies Ontario provinces policijas komisārs E. Silks, Kanadas likumi šai ziņā vēl ir veselīgi, bet nākošajos gados sabiedrības nostāja pret likumiem un kārtības sargiem varētu radīt problēmas . . .

☆ Kanadas nacionālās izstādes vadība ziņo, ka šāgada lielais uzvedums būšot pēdējais ekstravaganto uzvedumu virknē, jo ienākumi nesedz izdevumus. Bez krietnām nepatikšanām, meklējot uzveduma „naglu", arī šogad paredz, ka būs jāpiemaksā, jo importēto atrakciju honorāri lieli. Pērn CNE vadībai šim uzvedumam, kuŗa izdevumi ir ap 300.000 dol., vajadzēja piemaksāt 76.000 dolaru.

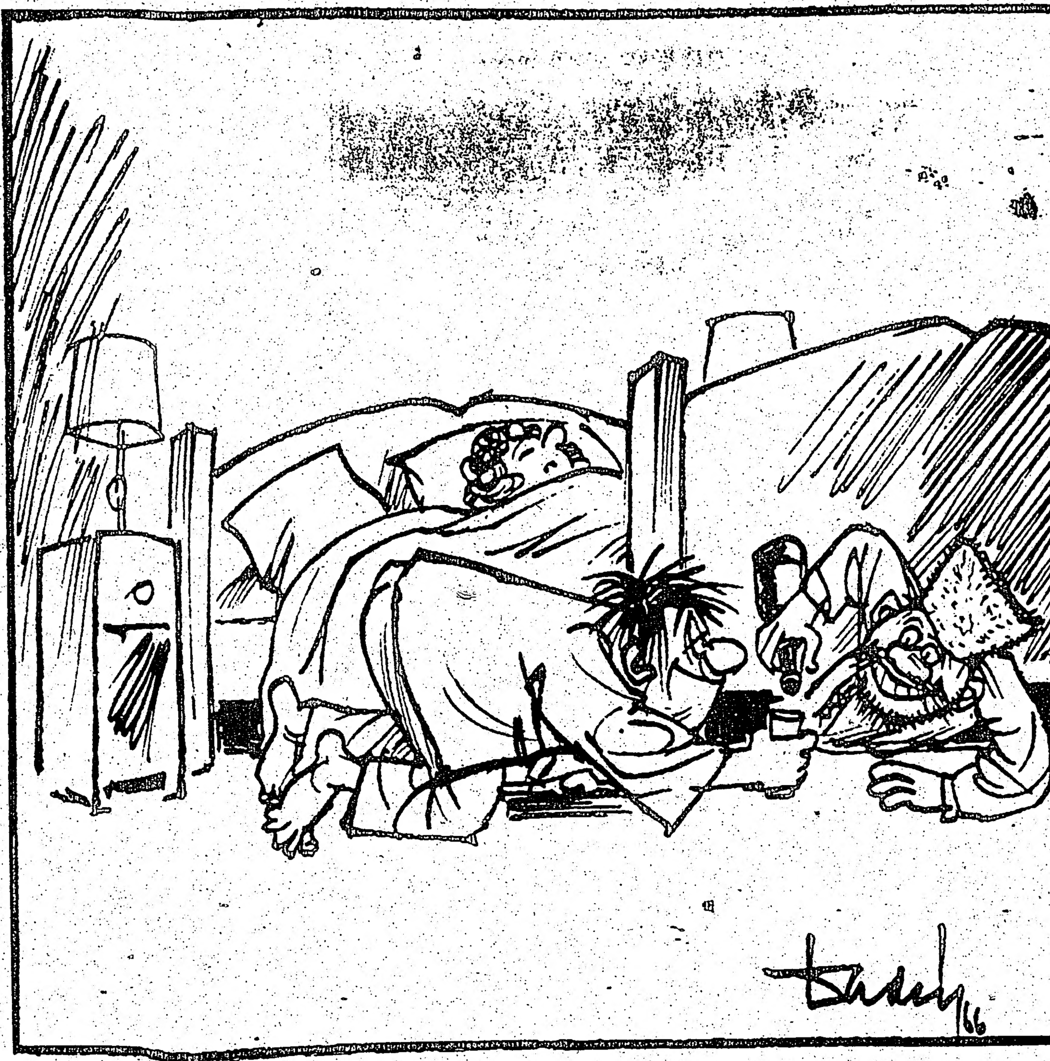

Izskanējusi doma, ka trimdas latviešiem meklējama sadarbība ar trimdas krievu (pagrīdes) organizācijām, pret ko nikni iestājas maza trimdas latviešu fanatiķu grupa. Dadža karikatūra

ŽILS VERNS...

(Pārnesums no 1. lpp.)

Papa dzīvoklī neesot atrodami nekādi skaitļojumi vai zīmējumi. Visu zemūdenes konstrukcijas plānu viņš paturējis galvā, kaut viņam bijusi slepena darbistaba dzīvoklī, kuŗā pat sievai nebijis atļauts ieiet.

Sava vīra lielo slepenību viņa dzīvesbiedre izskaidro ar vairākiem rūgtiem piedzīvojumiem pagātnē, jo Papam jau nozagti daži izgudrojumi. Pats lielākais no tiem esot nogrimis pie Brestas, bet policija to meklē ap 25 jūdžu ziemeļos no Montrealas centra...

Jūs esat vienmēr gaidīti pie
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis

Robertson
Chevrolet
Oldsmobile
25 gadus vienā vietā
1515 Danforth
HO 6—1131

Hans Plaude
HO 6 - 1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.
AGENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 8000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

1966. GADA MODEĻI PĀRDOŠANĀ
Noteikti iegriežaties pie HANŠA PLAUDES
Chevrolet un Oldsmobile modeļi.